

།། ཐུག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དབུས་སྤྱོད་གས་བཞུགས་སོ།།
 ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་དབུས་ལྷ་མ་དམ་བ་དང་། དབུས་ཡོངས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་
 འཚལ་ལོ། ཡོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་མེད་པ་ལ་སྐྱོ་མི་འདོགས་པར་རི་ལྷར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
 བས་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཚལ་མཚོན་ཅིང་བསྟོད་དེ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། གཤེས་ལུགས་ཐབ་མོ་མཐར་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གཤེས་ལྷན་མཐར་སྐྱབས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་
 དང་། ལམ་གྱི་མཐར་སྐྱབས་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འགྲུབ་ལའང་། གུས་པས་བརྟུན་ནས་དེ་དོན་བཤད་པར་འདོད། གུན་
 རྗེས་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཤེས། འགྲུབ་མེད་ཡོངས་བྱུང་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱུག་འཚལ། དེ་ཐོབ་དེ་
 རྟོགས་དེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་དང་། འབྲུང་ཆུབ་སེམས་དབུ་རྣམས་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། འབྲུང་པར་དེ་དོན་རབ་ཏུ་
 གསལ་མཛད་པ། ལམ་ལམ་མགོན་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད་དང་། ལྷ་སྐྱབས་ལབ་སྐྱས་ལ་སོགས་གཤེས་
 ལུགས་ཀྱི། དོན་ཐབ་སྟོན་པ་ཀུན་ལ་བྱུག་འཚལ་ནས། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 གཞུང་། གང་ཡིན་དེ་ཡི་རྣམ་བཤད་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི། འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྟན་བཅོས།
 དབུས་ལྷ་མ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འགྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དོན་དང་
 ལམ་སྟན་པའི་མཚན་གྱི་དོན། དོན་ཆེན་སྐྱབས་པ་སྤྱིའི་བྱུག་ དོན་མཚོག་ལྷན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། དོན་དེ་
 ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། མཚན་གྱི་དོན་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ལྷན་ཏུ་ར་ཏུན་ཏུ་འགྲུ། བོད་
 རྒྱུད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའོ། དོན་ཆེན་སྐྱབས་པ་སྤྱིའི་བྱུག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
 འབྲུང་ཆུབ་སེམས་དབུ་རྣམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོ། དེ་ནི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་མཚོག་ལྷན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱུང་བས་སོ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣོམ་གྱི་དོན་ཉིད་དང་། ལུས་དང་
 རྒྱུར་པ་དང་། གོ་རིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི་རྣོམ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་སྤང་ནས་སྟོབ་མ་ལ་བྱིན་པས་
 བདེ་སྐྱབས་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་སྤང་བའོ། འཆད་པ་པོས་ཀྱང་
 བསྟན་བཅོས་མ་འདྲིངས་པར་བཤད་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་གཞུང་འདི་དོན་རིམ་ཅམ་ཞེས་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་གསལ་
 བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་སྐྱབས་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

གྱི་དོན་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཐོབ་པའི་
 ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁམས་དེ་ཉིད་འི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་།
 རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་སྐྱབ་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དོན་ཐ་མཐའ་སྤྱི་མར་བསྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་བསྐྱར་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ཡན་ལག་ཀྱན་གྱི་ལུས་སམ་དངོས་པོ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱར་
 བ་དོན་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡི་ནི་གནས་སམ་ཆོག་བདུན་པོ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དེ་དག་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་སོ་སོ་
 རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཐིགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་
 རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དོན་རྣམས་སྤེད་ཞེས་བྱུང་བརྗོད། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལམ་གསལ་བར་སྦྱོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཞིའམ་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལྷུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། དོན་རྣམས་
 གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ལྡན་ཅིག་རྒྱུན་ཆགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་། འདིར་བསྐྱར་པའི་གོ་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་ཀྱི་དབང་སྐྱབ་
 རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་མདོར། སྤང་གཞི་ལས་
 བེ་དོན་རྣམས་དང་པོ་དགོན་མཚོག་གསུམ་བསྐྱབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་རིམ་རྒྱུད་དུ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་
 བསྐྱོར་བ། སྦོལ་མའི་ཚོགས་ཤེན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ལས་པ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ལྷག་མའི་
 གནས་བཞི་ནི། སྤང་གཞི་རྗེས་སུ་སྦོ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚོས་ཡོན་ཏན་གྱི་འི་མ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བ་དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྦྱོང་
 བ་ལས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྦྱོམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་

།ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །དེ་མ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 །རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྤྱིང་པོར་ཡོད་པ་ལས། །དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་སྟོན་
 །བར་འཐད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དུག་ཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་
 །དང་། །སྤང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དུག་དང་། །སྤོན་ལས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་དོ་
 །རྗེའི་གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་བསྟན་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དབྱིངས་
 །བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མངོན་
 །དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འདྲིགས་པ་བཞི་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
 །བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མངོན་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 །འཕྲིན་ལས་སྐྱ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བསྟན་པས་སྤོན་ལས་གསལ་བར་མངོན་དེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་
 །གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདྲི་དག་གོ་ཞེས་ལས་དང་ལས་ཅན་སྟོན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་
 །སོ། །གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། །གང་གི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 །པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་འབྱུང་ཞིང་། །ཚོས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལས་སྟོབས་མ་
 །འཕགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ལ། །ཚོགས་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས་རང་གི་སྤྱིང་པོ་
 །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ཉིང་འེ་འཛིན་སྟོམ་
 །པའི་མཐར་ཐུག་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྟོ་བྱུར་ནི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 །མཚོགས་སྟེ། །དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དེའི་ཡན་ལག་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་ནས་
 །དེ་དག་གི་བྱ་བ་གདུལ་བྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤོན་ལས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་
 །ལྡན་པ་འབྱུང་བ་དེའི་སྤྱིར་བསྟན་བཙོ་བྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པར་
 །བྱ་བ་ལ་གཉིས། །ཐོབ་བྱ་མཚོགས་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། །ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་
 །ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཐོབ་བྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མཚོགས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། །སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་
 །འདྲིན་ཚུལ། །ངེས་པའི་ཚོགས་གིས་བཤད་པའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་
 །རྒྱས་དཀོན་མཚོགས་གི་ངོ་བོ། །དེའི་བསྟན་པ་དམ་ཚོས་དཀོན་མཚོགས་གི་ངོ་བོ། །དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དགེ་འདུན་

དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟོན་པའི་སློན་ནས་དངོས་པོ་བཟོད་པ། དོན་དེ་རྣམ་པར་
སྤྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཐོག་མ་སྤྱེ་བ་
དང་དབྱུང་གནས་པ་དང་མཐར་འཇིག་པ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་
དང་། སློས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་བར་ཞི་བས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་
མ་སྟོས་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཤེས་བྱ་
མཐར་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མཐུན་པ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པའི་འགོ་བ་གཞན་
དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་འཁོར་བར་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པས་ཉག་པ་ཚོས་ཀྱི་
སྤྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱུགས་རྗེ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་པ་
དང་བཅའ་བའི་རལ་གྱི་དང་དོ་རྗེ་མཆོག་ལྟ་བུ་བསྐྱམས་ནས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐུན་བཅའ་རལ་གྱི་ལྟ་བུས་ནི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་སྤྱི་མ་ལ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བུ་ལྟ་བུ་གཙོད་པར་མཇུག་པ་གཅིག་སྤྱང་གྱུར་
ཅིང་། མཐུན་བཅའ་དེ་རྗེ་རྣམས་ལྟ་བུས་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིག་པ་ལ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་སྤྱི་བ་ནགས་
ཐེབས་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཅིག་པ་བཏན་པོ་དང་འབྲ་བ་འཇིག་པར་མཇུག་པའི་
ལུས་པ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དེ། ཚོས་སྤྱུག་དང་ལྡན་པའི་སློན་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་སློག་གསུམ་
གྲས་པས་འདུད་ཅེས་པའོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་
སྤྱུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབད་ཚོལ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གིས་རིག་པས་
གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པས་སྤྱུགས་བཅའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་སྤོངས་བས་
ལུས་པར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་རྗེས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སྤྱུག་གམ་སྤོག་པས་སྤྱེ་ན་སྤྱི་མ་གསུམ་རང་དོན་སྤྱན་སུམ་
ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཉི་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་
ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

བསྟོད་པར་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པས་འཆད་དེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཐོག་མ་དང་དབྱུང་དང་མཐའ་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་
རྣམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ལུས་ངག་གི་སྒྲོས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་ཚོལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་
འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་
པའོ། །གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གྱུང་དག་པ་མཐར་སྐྱོན་པ་དེ་ལ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་མ་སྐྱོན་པར་འཇིག་
རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་ན་སྤྱུགས་བཅེ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་
པའོ། །རྣམས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱུགས་རྗེ་
གཉིས་པོ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་
སྤང་བར་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ལུལ་དུ་
གྱུར་ཅིང་། ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་
རང་གི་དོན་མཐར་སྐྱོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱས་ཁམས་གཟིགས་པ་ལྟར། བཅེ་བའི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞུགས་ནས་སྤོན་
ལས་ཀྱིས་གྱུང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྐྱབ་པར་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་བསྟན་
པ་དམ་ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞེ་སྟེ། བསྟོད་པའི་སྟོན་པ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། དོན་དེ་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ་
བསྟན་པ། དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ། དེ་རྣམས་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི།
དམ་པའི་ཚོས་གང་ཞེག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ལུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐར་སྐྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་བའི་

དངོས་པོར་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིར་ཡོད་པ་བརྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོ་མ་ཡིན་
པས་ཡ་གྲུལ་ཁེགས་པའི་སྲིར་དང་པན་ཚུན་འགལ་བའི་སྲིར་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་གཞི་མ་སྐྱེན་
པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་དེ་བཀག་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་
གཉིས་མ་ཡིན་ཏུའང་རྟག་པར་མི་རྣམས་པའི་སྲིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱོས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། བད་དང་ཐ་སྙད་
ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་དག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དཔེ་
དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རིག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཞི་བས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་
ཉེ་བར་ཞི་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ངི་མ་མེད་པས་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་ཉིད་དང་།
དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོ་ཞིང་སྣང་བ་དང་།
བར་མ་ལ་མོངས་ཤིང་གཏི་ལྷག་པའི་རབ་རིབ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རྣམས་པར་འཛོམས་པར་མཛད་པས་གཉེན་
པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། དོན་གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་
ལ་ཀུན་ནས་བྲང་བས་འདུད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོན་ཏེ་རྣམས་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་
འདིས་ཡོན་ཏན་རྒྱག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་རྣམས་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་འཛོམས་པ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱག་གམ་སྟོན་པས་སྤྲེ་ན་སྤྲེ་མ་གསུམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བར་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། སྤྲེ་མ་གསུམ་རྒྱ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་སྟེ། རྣམས་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་

དེ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲམ་བ་ཉིད་ལ་
ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲམ་བའི་འབྲས་བུས་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་
དང་བྲམ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་
གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
གསུམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་
གཉིན་སོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །དེ་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། བསྟོད་པར་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་
དབྱེ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་ཅིང་འཆད་པ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཚོས་ནི་ཡོད་པ་དང་།
མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུ་བཞེར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་རྟོག་གིས་
བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱ་དང་ཐ་སྙད་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
མཐེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སློབ་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།
ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཀྱང་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་
སྐད་དུ། ལྷ་རི་བུ། འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཚོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་འདི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
གྱིས་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་གསལ་བ་དང་གཉིན་སོས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚོས་མ་ཐུན་པ་
གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
ཚོས་མ་ཐུན་པར་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲམ་བ་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་
ཚོས་མ་ཐུན་པར། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུན་པའི་གཉིན་སོ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་
དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིན་སོ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དགོ་འདུན་དགོན་
མཚོག་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟོད་པའི་སློབ་ནས་དངོས་སོ་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་དེ་

རྣམས་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་དེ་
 བྱི་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་གདོད་མ་
 རས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཟག་དང་
 ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་འཇམ་ཚོས་ཉིད་སྟོས་བ་ཞི་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོག་པས་པའི་སྟོན་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཚོས་སྐྱེ་བྱུང་བར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པའི་སྟོན་པ་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་གྱུང་
 རིམ་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངའ་
 བའི་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐའ་པའི་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་
 ཡས་པ་ལ་བྱུང་བར་མཐའ་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་མངའ་བས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་དྲང་བས་འདུད་
 ཅེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་
 པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་
 རས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 གཟིགས་པ་ཆགས་པའི་སྐྱིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཚོས་ཅན་
 སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཞན་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པས་དག་
 པའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་སྐྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་ཉན་རང་
 ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྐྱུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་སྐྱུར་ཏེ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་ཉོག་པས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་སྟེད་པ་ཉོག་པས་ཚུལ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གྱུང་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་པ། དེ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མཚོག་ཏུ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་
 ཇི་ལྟ་བ་ཉོག་པས་ཚུལ་ནི། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་སྟོས་བ་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་

ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་
 སློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་
 པའོ། །རི་སྟེང་བ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། དུལ་ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
 པ་འདྲིལ་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་
 པོ་ནི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ན། ཚོས་ཅན་རི་སྟེང་བ་ཡོད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མཐོང་བ་དེ་
 ཡང་ས་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཉུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་
 པར་དག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདྲིལ་རྟོག་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དང་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆགས་པར་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་དང་དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར། ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྷོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའང་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་
 ཀྱང་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུལ་ལ་གཟིགས་པ་
 ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་སྐྱེ་བེད་པ་དང་
 ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་
 སྤྱིར་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ལས་སྐྱོབ་པས་སྐྱབས་གནས་སུ་
 གྱུར་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་འདྲིལ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་གསུམ་
 དུ་འདྲིལ་ཚུལ། སྤྱི་མ་གཉིས་གཏུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མིན་ཚུལ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏུན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་དུ་འདྲིལ་ཚུལ་ནི། སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་བསྟན་པའི་
 དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏེན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་

གཉེས་བ་རྣམས་དང་། བྱེད་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཀླད་གཉེས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་
བར་མོས་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་
དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་བཟུང་མོའི་
ཚོས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་འདོད་བ་རྣམས་དང་། བྱེད་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་བར་མོས་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
ཚོས་ནི་སྐྱབས་གནས་གཉེས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་སློབ་མ་དགེ་འདུན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ།
གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་བ་རྣམས་དང་། བྱེད་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
དགེ་འདུན་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་བར་མོས་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟུན་ན། དོན་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་དོན་དུ་བདུན་པའོ། །སྤྱི་མ་གཉེས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མིན་ཚུལ་
ནི། དེ་ལོག་པའི་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དག་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིང་
ཚོག་ཡི་གའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལུང་གི་ཚོས་ནི། དོན་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཡང་ལམ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཚུ་བཀལ་བའི་གཟིངས་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་
གཉེས་ལས། གང་གི་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཚོས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། མི་རྟག་ལ། མི་བདེན་ལ། སྤྱིན་
གྱི་མཚན་མ་ལྟ་བུར་བརྟུན་པ་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་ཚོས་ནི་
མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཉན་ཐོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མར་མེ་རྒྱན་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྤྱིད་པ་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱང་།
འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རལ་གྱི་གདེངས་པའི་གཤེད་མ་བཞིན་དུ་འདྲིགས་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་ཞིང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་འདྲིགས་པ་མེད་པ་ཞུ་མཚོག་གི་སར་མ་ཕྱིན་

བས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྲིད་ན་ལྷང་དང་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་
རྣམས་ནི། དེ་ལྟོགས་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་དུས་ནའང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་
མཚོག་གསུམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏན་ལ་དབབ་བ་ནི། དམ་པའི་
དོན་དུ་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་འདྲིགས་པ་མེད་པ་ཉམ་པའི་སྐྱབས་གནས་མཚོག་
དུ་གྱུར་བ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉམ་པ་གཅིག་སུ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དོན་ཀྱང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གནས་
སྐྱབས་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྲར་བ་འདད་པ་སྣང་
ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་དུ་སྤེལ་བའི་སྐབས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་སྐྱེན་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་
ཀྱང་སྤངས་རྟོགས་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། དེའི་མཐར་ཐུག་པའང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་
ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་འོ། །ཞེས་པའོ། །དེས་པའི་ཚོགས་གིས་བཞུགས་པ་ནས། རྒྱུའི་སྐྱ་དཀོན་མཚོག་དང་རིན་ཆེན་
གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་ན་འདིར་ཡང་ཚོས་མ་སྐྱེན་པ་རྣམས་ལ་དུག་གིས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
འབྲ་བར་སྐྱོན་པའོ། །དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འདྲིག་རྟོག་ན་འབྱུང་བ་དཀོན་པ་དང་ཚོས་མ་སྐྱེན་པར། དཀོན་མཚོག་
གསུམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཅེས་ཡང་མི་ཚོས་
མ་སྐྱེན་པར་འཐོབ་པས་འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་སྲིད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དག་པ་འདྲི་མ་མེད་པ་དང་ཚོས་མ་སྐྱེན་པར་
དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཡང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། རིན་པོ་ཆེས་རྒྱད་པ་སེལ་
ཞེང་འགྲོར་བ་སྟེར་བའི་མ་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏེན་
གྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མ་སྐྱེ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འདྲིག་རྟོག་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བ་དང་
ཚོས་མ་སྐྱེན་པར། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པས་
འདྲིག་རྟོག་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཙུགས་མ་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་བ་དང་ཚོས་
མ་སྐྱེན་པར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཡང་འདྲིག་རྟོག་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟོད་སྤྲད་ལ་སོགས་པས་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་ཚོས་མ་སྐྱེན་པར་དཀོན་

མཚོག་གསུམ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དད་པ་དང་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
ནས་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་བས་དགོན་མཚོག་ཉིད་ཅེས་པའོ། །དེ་གི་གང་ཞིག་ཡོད་
པ་ལས་འདྲིལ་ཉེན་དང་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་
པར་འགྲུར་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རོ་ལོ་དང་། དེ་དག་གི་པན་ལོན་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་
བཞི་སྟེ། གནས་བཞི་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་ཚུལ། དེ་དག་གྲང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བསྟན་པ། དེའི་རྒྱ་
མཚོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉོགས་ཚུལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་
ཚུལ་ནི། སྤྱི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་
ལས་མ་གྲོལ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་མོར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །སྤྱི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤྱིང་པོ་ལམ་གོམས་པ་ལས་སློ་བུར་གྱི་སྤྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་
གནས་ཡོངས་སུ་གྲུར་པའི་མཚོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
སྤྱི་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོས་སྤྱི་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་
བའི་སྤྱི་བས་བཅུ་དང་། མི་འདྲིལས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་།
མཚོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་
ཡིན་པའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་བས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བྱས་
པས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོན་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་
སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་དགོ་བ་གསུམ་
འབྲུང་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་
དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་བསམ་མི་བྱབ་ཚུལ་ནི། འབྲས་
བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྲུང་ཞིང་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་གྲུར་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་
དག་གི་རི་ལྟ་བུའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ནའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། ཞམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་

ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིས་ནི་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་
 དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་ཞེས་བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་བཞེན་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། ཇི་མ་དང་
 བཅས་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཅིག་ཆར་དུས་གཅིག་དུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞེན་གདོད་མ་ནས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་སློབ་བྱུང་གི་དྲི་མས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་སྤང་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། ཟབ་མོའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
 མོས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྲེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་
 ལས། ལྟ་མོ་ཚོས་འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བ་སྟེ། སེམས་རང་བཞེན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྟོགས་པར་
 དགའ་བ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་རྟོགས་པ་དགའ་བའོ། །ལྟ་མོ་ཚོས་འདི་གཉིས་ཉན་པར་
 བྱེད་པ་ནི་སྲོད་དམ་ཚོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །ལྟ་མོ་སྟག་མ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་འདི་གཉིས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དོན་ནི། ལྟ་མོ་སྟག་མ་ཉན་ཐོས་
 ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལམ་གོ་མས་པ་ལས་ཕྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
 སེམས་ནི་རང་བཞེན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞེན་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲད་ཅིག་དང་ལྡན་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ནི། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དོན་
 དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་
 ལ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གང་ལ་དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགའ་ཡང་
 མེད་དེ་འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མངོན་ལོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་
 དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་ངོ་

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་ནི། འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གདུལ་བུའི་སྐྱེལ་བ་དང་མ་སྐྱེན་པར་རེ་འདོད་སྐྱུབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དང་འདི་
བུའོ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱད་རྒྱལ་བོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་ལས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་སློབ་པ། ཐམས་ཅད་
དུ་ཁ་ན་མ་སློབ་མེད་པས། དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་
པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་གང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེན་མ་ཁའི་
རང་བཞིན་ཡང་མི་འདོར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །གསུང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་
ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ། སྐྱེན་རྣམས་རིག་པ་རྗེས་སུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །ཐུགས་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་བསམ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་
ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ནི་རྟོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་
གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི། རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གི་གནས་སོ། །ཡོན་ཏན་
གྱི་རྣམ་པ་འཕྲིན་ལས་ནི་གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་
ལས་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་བཞིན་དུ་གནས་གཅིག་སྟེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་དགོན་མཚོག་གསུམ་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་འོ། །གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་
དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉེས་དབྱིངས་ཀྱི་
དོན། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དོན། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། རེ་ཤེས་དང་སོར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་
དོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉེ་ཀུན་ལ་བྱུང་ཆུ་ལ། བྱུང་བྱེད་དེ་སྟོན་གྱིས་མཛད་རབས་ལ། སྟོན་གྱི་

དོན་རྒྱས་ལ་བར་བཤད་པ། བཤད་པའི་དོན་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བ། མཚམས་སྦྱར་བ་ལྟར་དཔེ་ཡིས་
བསྟན་པ། བསྟན་པའི་དོན་དུང་ལས་རྟོགས་ཚུལ། རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ངོས་བཟུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ།
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་རིགས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྐྱབ་པ་སྦྱང་
རུང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱི་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ནས་དུས་ཉུག་ཏུ་
རྒྱན་མ་ཚད་པར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཉུག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །བྱུང་བྱེད་སྣོན་གྱིས་མདོར་
བསྟན་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་མདོར་བསྐྱེད་པ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བཞིན་ཉིད་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མ་སེམས་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་དོན་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ཁམས་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་དོན་དང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྐོ་
ནས་རྟེན་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་རང་བཞིན་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་ཅམ་ཐ་དད་
པར་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་མཁའ་
ལྟར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་བྱུང་བ་ཀྱི་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དང་། རྟོན་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱི་ཏུ་སོང་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱོན་
དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་ཡང་དུས་ཉུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། མི་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤངས་པ་དང་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་

བར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །སྒོམ་གྱི་དོན་རྒྱས་༣བར་བཤད་པ་ལ་
བརྒྱད་དེ། རོ་བོ་དང་རྒྱ་ལས་༡དག་པའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་༢འགྲུབ་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་
༣དང་ལྡན་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་༤འཇུག་པའི་དོན་གནས་སྐབས་༥གྱི་མིང་ཙམ་བྱེ་བའི་དོན། ཅམ་
མཁའ་ལྟར་ཀུན་༦ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། ཏུས་ཏྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་༧མེད་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མེད་པའི་དོན་ནོ། །དག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། དག་བྱ་དག་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རོ་བོ་བྱུང་
བར་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རོར་བུ་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཅམ་མཁའ་
རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་
དོན་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདེ་བ་དང་
ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྐོ་བུར་གྱི་བྱི་
མ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་རོ་བོ་ལ་གཉིས། དག་བྱ་རོ་བོའི་དོན། དག་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་རོ་བོའི་དོན་ནི།
རང་བཞིན་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བཅུ་མས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་བེ་
བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱིས་
རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་བྱིར་ན་རྣམ་མཁའ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ལ། དེགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་རྗེས་
བསྟན་པ་དང་བཅས་པའི་རོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་དེག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་བཅུད་ནས་གཏན་དུ་བྱི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་དང་། ཅམ་མཁའ་དང་རྒྱ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་དེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱུའི་དོན་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་བཞི་སྤོང་རྒྱུ་ལ་
དང་། གཉེན་སོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱིབ་པ་བཞི་སྤོང་རྒྱུ་ལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་
ཁོང་སྐོ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་

རང་ཉིད་ཞི་བདེ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་
 ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་
 དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཉལ་ཏུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉེན་པོས་རྒྱལ་སྐྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དབེར་ན་ས་བོན་དྲང་མ་དང་མངལ་དྲང་མ་
 སྟེ། ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ལས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲ་བར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་ས་བོན་ལྟ་
 བུ་དང་། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་མངལ་
 གྱི་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བར་བྱེད་པས་སྐྱོང་བའི་མ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོས་བཞི་དང་
 ལྷན་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱུང་བ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་ལས་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། གཤུང་
 ཚོབ་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནད་བྱེད་ལས་
 འགྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་འཕྲོག་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རོ་བོའི་བྱུང་བར་དུ་བཞད་
 པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བཞི་བསྐྱོམ་ནས་སྐྱིབ་པ་བཞི་སྐྱེད་པ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་གཙང་མའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཉལ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞི་དང་
 ལྷན་པ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་རན་འདས་བཞི་
 མ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་། སྐྱོན་པའི་ལས་ཅན་ནི་ཁམས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་
 སོའི་རོ་བོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལས་འགྱིས་དོན་ལོ། །འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གསུམ་
 སྟེ། སྐྱང་བྱ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱོང་ཚུལ། སྐྱངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་འཕྲོག་ཚུལ། ཐོབ་པ་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་
 ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྟོང་རྗེ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་

དབྱིངས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མདོར་བསྟུན། ལོ་རེ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཚོས་
གྱི་སྐྱེལ་མི་གཙང་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྟེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་པ་
བཞི་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིར། གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་
མཐར་སྤྱིན་པ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེད་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞེན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོངས་
སྤྱད་དག་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོ་བུར་གྱི་ཇི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
པའི་སྤྱིར་གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
སྟོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་
བས་ན། དམ་པའི་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་འགགས་པས་ཡིད་གྱི་རང་
བཞེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དེའི་རྒྱ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་ཅིང་ཟད་པའི་སྤྱིར་བདེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞེན་དུ་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་དང་ནི་ཞི་བ་སྐྱེད་ལས་འདས་པ་དག་མཐར་སྐྱུག་པའི་དོན་དུ་ན་རང་བཞེན་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དོན་གཉིས་རྒྱན་མི་ཆད་ཅིང་རྟག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་
དམ་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞེན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པའི་སྤྱིར། འཁོར་བའི་མི་རྟག་པའི་སྟོན་དབྱི་བར་བྱ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྟར་ཞིང་། གདོད་མ་ནས་སྐྱུན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྤྱིར། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་
རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལྟར་བས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
པའི་སྐྱེད་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། །ཞེས་པའོ། །མཐའ་གཉིས་ལས་གོལ་ཚུལ་ནི། ལྷུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་
སྤྱེད་ཅིང་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ།
སྤངས་པའི་སྤྱིར་འདོད་ཆེན་པ་བཞེན་དུ་སྤྱིད་པའི་མཐར་སྐྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ལྷིང་ཇེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱེད་ཅིང་ཆགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་སྐྱུབ་པའི་སྤྱིར་བཅེ་ལྡན་གྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཞེན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ཙམ་ཐོབ་པའི་མཐར་སྐྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཅེ་བ་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྤྱིན་མེད་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐུ་ལ་
འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བའམ་ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ལས་ལྷན་གྱི་དོན་ལ། དབྱེད་ས་
མེད་ན་སྲོང་ལེན་མི་ཉོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་པས་སྲོན་ཡོན་ཉོགས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཐལ་
བ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱེད་ས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྲིད་པོ་མེད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་སྲོལ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ལས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་
པ་དང་། དེའི་ཐབས་ཚོལ་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྲོན་པའང་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་དག་ལ་རིམ་བ་རིམ་ལྟར་བཞེན་དུ་དེ་དང་དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་བའི་སྲོན་དང་ཡོན་ཏན་
དག་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྲོན་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སྲོལ་བ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ལྷན་དོར་གྱི་སྲོང་དེ་དག་རེ་ཞེག་རྒྱལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་དག་ལ་ནི་རི་སྲིད་དུ། མ་ཐུན་
པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྤྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །ཡང་དག་སྲོན་ལམ་སྲོན་ཡང་དགོ་
བ་བཀྱིས། །འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བཞེན་ནི་སྲོང་ལ་མངའ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚོས་
ལ་མོས་པ་མ་སྤྱེས་པ་དེ་སྲིད་ཞིའི་སྲོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་
དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤའ་
པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། དབེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྲོད་རབ་ཏུ་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་དབྱེད་ས་ཀྱང་མོས་པའི་སྲོད་རབ་ཏུ་ཡངས་པར་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མི་ཟད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
སྤངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབེར་ན་མར་མེའི་

སྣང་བ་དང་རྩོ་བ་དང་མདོག་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲས་
བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་དོ་བོ་ལ། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་།
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འདུག་པའི་རྒྱའམ་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་ཤིང་གནས་
པའི་སྤྱིར་ན། ལྷོད་ཡངས་པ་དང་རིན་ཆེན་དང་ཚུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཚོས་མ་ཐུན་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྗེ་མ་
མེད་པའི་གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ལ་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་རྗེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་
གནས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་ཡི་སྣང་བ་དང་རྩོ་བ་དང་མདོག་རྣམས་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་དང་ཚོས་
མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་འདུག་པའི་དོན་ལ་འདི་ག་ཉེན་གསུམ་གྱི་འདུག་
པས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འདུག་པ་ལས་བཅུམས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཤེས་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རིམ་གྱིས་དག་
ཚུལ་ནི། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། བདེན་
པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱོད་པ་སྟེ། འདུ་
ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཟེགས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་
པས་སྐྱོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྐོན་ནས་བཏེན་པ་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་མན་ཆད་དོན་རྣམ་པ་བཞིས་ནི་
འདུག་པའི་དོན་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་སྟེ། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ལ། སྐབས་གསུམ་དུ་

མིང་འདོགས་ཚུལ་དང་། མིང་གསུམ་གྱིས་དོན་དུག་བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་མིང་གསུམ་འདོགས་ཚུལ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་སློབ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མས་མ་དག་པ་དང་། མ་དག་དག་པ་དང་འེན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་
གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་དུག་བསྐྱུས་ཚུལ་
ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུས་རྒྱུའི་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དང་ལས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའི་དོན་
དང་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། དོན་འདི་དུག་གིས་ནི་བསྐྱུས་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤམ་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི། མ་དག་པ་དང་། མ་དག་དག་པ་དང་། འེན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་
པོ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གསུམ་གྱིས་
ནི་བཏགས་ནས་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་རོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་བྱང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་དུ་འགོ་བའི་དོན་ལ། རྟོག་མེད་གྱིས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཚུལ་སྤྱི་མཚན་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ནམ་
མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་བྱུང་བ་ལྟར། སེམས་གྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་གདོད་མ་ནས་རྗེ་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགོ་བར་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དམ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་། ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་བྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་སའི་སྣོད་དང་། བར་མ་བཟང་གྱི་སྣོད་དང་། མཚོག་གསེར་
གྱི་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དུས་ཉུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་
པའི་དོན་ལ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་
བསྟན་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྤྱིར་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ལས། སྤྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རབ་གྱུར་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་

རྣམས་སྤང་བུང་སློབ་བྱུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱིས། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སྲིད་
དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གདོད་མ་
ཉིད་ནས་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་བྱུང་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན། ཇི་ལྟར་སྤང་འཁོར་བའི་ཁམས་སུ་ཡོད་པ་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་སྲིད་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་འདྲིའི་ཚོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱིབ་པས་མ་
དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདྲུང་བ་མེད་ཚུལ། མ་དག་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདྲུང་བ་མེད་ཚུལ།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་འདྲུང་བ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་
དང་། དེ་རྣམས་གྱི་བྱུང་བར་འབྱུང་བའོ། །འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་ལ་མངོན་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤམ་པ།
དོན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ་པ་ལས། མངོན་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བར་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་སྟེ་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།
གཟུགས་གྱི་ཉེས་པ་མི་ཉུག་པ་ལ་སོགས་པ། རྣམ་ཡང་ཉེ་བར་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་གནས་པའི་འོད་གསལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོང་པོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲིད། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་
པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤང་
ཚུལ། ཚོས་ཉིད་ལ་འཇིག་པ་མེད་ཚུལ། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ། སློབ་བྱུང་བས་ལའོར་བར་
འགྱུར་ཚུལ། རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་པ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤང་ཚུལ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྲིད་ལ་
སློབ་གྱི་འཇིག་ཉེན་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་གོ་སྟེ་བ་ལ་ནི་བཞེན་ནས། དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་འཇགས་
ལ། མཐར་འཇིག་ཅིང་འགག་གུང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་མངོན་པར་
འདུས་མ་བྱས་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བཞེན་ནས། རང་
སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་དང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་ལ་མཐར་འཇིག་ཅིང་འགག་གུང་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འཇིག་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ཚོས་ཉིད་ལ་འཇིག་པ་མེད་ཚུལ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་དུས་མཐའ་དང་དཔྱལ་བ་དང་རང་བཞིན་པའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་གུང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་

མཁའ་མེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོན་ཆད་ནམ་ཡང་འཚིག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཚིག་པ་ལ་སོགས་པའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཚིག་ཀྱང་སྡོན་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འཚིག་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་།
ན་བ་དཔྱལ་བའི་མེ་དང་། རྒྱ་བ་རང་བཞིན་སའི་མེ་དང་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འཚིག་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། དེ་དག་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལ་དཔེ་ནི།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཆགས་ཤིང་གནས་པ་ན་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ཅིང་།
རྒྱུ་ཡང་རྒྱུ་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ལ་རྒྱུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་།
ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྒྱུ་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་རྒྱའི་སྤྱང་པོ་དག་དང་སའི་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་
པའོ། །དོན་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་དབང་པོ་དང་། དུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
ལས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཏུ་གནས་ལ། རྒྱལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་མོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་
དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་ཡང་བརྟེན་ནས་གནས་པ་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་སྐྱར་བ་ནི། སའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་བཞིན་ནས་ཆགས་པ་དང་འབྲ་བར་ཉེ་
བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱའི་ཁམས་ཀྱིས་སའི་དགྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱེན་
བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱང་པོ་དང་
སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སྤྱིར་རྒྱུ་གི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟེན་བྱེད་

བ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གྱིང་ཀྱང་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་སློབ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་གྱིང་
ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
པའོ། །སློབ་བྱུང་བས་འཁོར་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རླངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་འཛིན་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ་རླངས་ཀྱིས་
ཚུའི་རྟེན་གྱིང་བ་དང་འབྲ་བར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་རབ་
ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས་ལ། ཚུའི་སྤང་པོ་བསྐྱབས་པ་ལས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་ནི་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་འགྱུར་ཞིང་། མདོར་ན་ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་སུ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སློང་གི་
འཛིག་རྟེན་ཏེ། སྤར་ཡོད་གསར་དུ་འཛིག་པ་དང་སྤར་མེད་གསར་དུ་འཆགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཟག་པ་མེད་
པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་འཁོར་
བའི་དབང་གིས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་
མེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་
མ་བྱས་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་སྣོས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་སྣོས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་
དག་ཚོགས་པ་ལའང་སྣོས་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཛིག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པའང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་
བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྤྱིན་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་པ་དག་པ་དང་མ་
དག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྤང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏོ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་ཉོན་

མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྤང་རུང་སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་དེ་གཏུན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་མཁུན་པ་ལ།
འགྱུར་མེད་སྐྱེ་འཇིག་གིས་དབེན་པའི་བྱུང་པར་དང་། འགྱུར་བ་མེད་གསུམ་དང་མ་ཐུན་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དེ་
ལ་སྐྱེ་འཇིག་གིས་དབེན་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚུའི་ཕྱང་པོ་སོགས་དང་འབྲ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་སྤྱར་མེད་པ་གསུམ་དུ་མངོན་པར་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲུབ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་འདི་འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་། ལ་
བ་དཔྱལ་བའི་མེ་དང་། ལྷ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་མི་ཟད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དྲག་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཀྱང་འཆིག་པའམ་
འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །མེ་གསུམ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི། དུས་
ཀྱི་མཐའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འགག་པར་བྱེད་པའི་མེ་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་མེ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་མལ་གྱི་བྱུང་ཤིང་ལ་བཞེན་ནས་འབར་བའི་མེ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་སོག་འགྱུར་
བ་འཆི་བའི་མེ་དང་། ཁམས་འགྱུར་བ་ན་བའི་མེ་དང་། ལ་ཚོད་འགྱུར་བ་ལྷ་བའི་མེ་གསུམ་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་དེ་དག་དང་པན་ཚུན་ཚོས་མ་ཐུན་ཅིང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་དག་དག་པའི་
གནས་སྐབས་ནའང་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་བསྟན་པ། ས་བཅུར་
རྒྱལ་སྤུས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དོས་བཟུང་བའོ། །དོན་དངོས་བསྟན་པ་ལ། མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ། དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྤང་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་
བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་འགགས་པའི་འཆི་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ན་བ་དང་། རྒྱུན་འགྱུར་བའི་ལྷ་
བ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བའི་ལ་སོགས་པའི་ཕོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་བྱལ་བ་རྣམས་པར་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱས་སྤོ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

བསྐྱེད་དེ་གནས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་དོན་དུ་སློན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་
སྐྱེ་བ་དང་། ཉག་འཛིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་ཅིང་འཁོར་
བར་གནས་པས། གཞན་སྤང་ལ་མ་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་
བཤད་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ། སྤྱིང་རྗེ་ལས་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་
ཚུལ་ནི། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པས་རང་
དབང་མེད་པར་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཅ་བ་ནས་
སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་སྲིད་འབྲས་
བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་སྐྱུ་འཕགས་པ་
རྣམས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བའི་སྲིད། འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་གྱུར་གྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཉོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་
བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགྱུར་བ་དུ་མའི་སྤང་
བར་སྟོན་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་མངོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ས་བརྩུར་
རྒྱལ་སྐྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན། སྐྱོད་པ་མཚོག་ལ་
ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན། སྲིད་མི་སྣོག་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། སྐྱེ་བ་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། དོན་གཉིས་འགྲུབ་
པའི་བྱང་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་
པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས། འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་ཉོགས་ནས་རང་ཉིད་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་མཚོན་ཉིད་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་ཡང་མ་རིག་པའི་མིང་ཉོག་གིས་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་སྤོངས་པའི་
སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཀ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བའི་ཚུལ་དག་ཏུ་ནི་མཐོང་
ཞིང་སྤང་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཞིང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་

དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ལས་རིང་དུ་འབགས་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
ཞིང་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྲིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་འཆི་ལས་མ་གྲོལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ། ལྷ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་རྣམ་ཅུ་ལག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོས་གཞན་གྱིས་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ཀུན་རྣམས་སྟོང་
བའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྲོད་པ་མཚོག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ས་
གཉིས་པ་རྣམས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་
རྟེན་པའི་སྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་གུང་། སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་མི་གཡོས་
པར་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་
ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེས་པའི་བྲི་མས་ཅུང་ཟད་གུང་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྲོད་པ་བརྒྱབས་པོ་ཆེ་
རྣམས་སྲོད་དེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མི་ཏོག་པར་རྣམས་ཚུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གུང་ཚུའི་སྟོན་རྣམས་བྲི་མ་ལ་སོགས་
པས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་འབགས་པ་འདི་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་གུང་འཇིག་
རྟེན་པའི་སྟོན་གྱི་ཚོས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཡང་མི་གོས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱིར་
མི་སྟོག་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་རང་གི་སྟོ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་དཔེར་ན་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་ལ་མི་སྟོབས་སྣེར་རང་
འཇུགས་ཀྱིས་འབར་བ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོས་
པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏུན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཐ་མ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ས་བརྒྱལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོན་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་
སྐྱབ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་ནི། ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ན། སྤིད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་
འབད་པ་དང་ཚོལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསུང་གི་འགྲིན་ལས་བསམ་པ་དང་

མ་ཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་ཡི་འཕྲིན་ལས་སྐལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་སྐལ་བ་རྣམས་པ་དུ་
མ་སྟོན་པ་དག་དང་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་
ལས་སྐྱ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གཏུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་
རྒྱལ་སྐལ་དེས་ནི་འཕྲིན་ལས་དེ་རི་ལྟར་འོས་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འབད་བ་མེད་ཅིང་
སྐྱ་ཚོགས་པར་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གླས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཉལ་ཏུ་
ཚུལ་འབད་ཅོལ་མེད་པས་སྐུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་བྱེད་པ་
པོ་སྟོན་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡི་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཆེད་
དུ་རང་གི་ངོ་བོས་དེ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདུག་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སྟོན་ལས་འདུག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤངས་ཉོགས་
མཐར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་གཏུལ་བྱར་གྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་སྐྱག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྟོལ་བ་ལ་འདིག་ཉེན་ན་ནི་སྐུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་མཉམ་
བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་
འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་དོན་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་རྩལ་སྐྱེན་གྱི་བྱང་པར་
ཅན་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་ཚུའི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅན་དུ་རྗོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཐར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པའི་ལམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་
ཡང་དེ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་ས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་མ་སྤངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་དེ་དག་
ཀྱང་སྤངས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་
མཉམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་འགྲུར་བ་མེད་ཚུལ་ལ། འགྲུར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་མངོན་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་
རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་

བཞེན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི། ལུས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཏྟག་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པས་དོན་དམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བཞེན་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བསྐྱེ་
 བའི་སྐྱབས་གནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་བསྟན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་སྲུང་བྱུག་པ་ལའོར་བ་
 རི་སྤྱིད་པར་སྐྱོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་མ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ནི་དུས་ཏྟག་ཏུ་
 ལའོར་བ་དང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞེན་ཞི་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཉེས་
 དམིགས་དང་པན་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །གཏན་དུ་འཛིག་པ་མེད་པའི་
 ཚོས་ཉིད་གཡུང་དྲུང་གི་དོན་ཚེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་
 རང་བཞེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་སོགས་དང་
 བྲལ་བའི་དོན། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བ། ཏྟག་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱལོ། །སྐྱེ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་
 དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བསྟན་པ། སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི། ཤེན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་ཅིང་རང་བཞེན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྣང་པོ་འདི་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཁོར་བ་མེད་ལ་
 བར་དུ་ན་བའི་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་འགྱུར་བ་དང་ཀ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཏྟག་
 པའི་སྲིར་དང་བསྟན་པའི་སྲིར་དང་། ཞི་བའི་སྲིར་དང་། གཡུང་དྲུང་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པའོ། །སྦྱར་ཏེ་བཤམ་པ་
 བེ། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཁམས་དེ་ནི་ཚོག་མར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞེན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། མི་འགྱུར་ཞིང་ཏྟག་པའི་སྲིར། དེ་བཞེན་དུ་ཐ་མར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་
 བ་ཡིས་ཀྱང་དབྱིངས་དེ་ནི་མི་འཆི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱེ་ཞིང་བཏན་པའི་སྲིར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་སྤྱོད་པའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འཛོན་ལ་སོགས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་
 རོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་འཛིག་ཅིང་
 གཡུང་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞེན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འགྱུར་
 བ་མེད་ན། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །དོན་བསྐྱེས་ཏེ་
 འཚམས་སྦྱར་བ་ནི། ཏྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་གཞན་

འགྲུར་མ་ཡིན་བདག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རེ་རེས་མདོར་བསྟན་པའི་རྒྱས་བཤམས། མི་བཟང་ཅེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རེ་རེས་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རེ་རེས་མདོར་བསྟན་པ་
རྣམས་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རེ་རེས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མ་བཅོས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རེ་རེས་མདོར་བསྟན་པ་
གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱས་མདོར་བསྟན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་བཟང་པོ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱེད་ས་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ཞི་ཉག་པའི་དོན་དང་། ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཞིན་པའི་དོན་དང་ཞི་བའི་
དོན་དང་། གཡུང་དུང་གི་དོན་རྣམས་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ཉག་སོགས་སུ་འཛིན་ག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཞི། དབྱེད་ས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་མདོར་སྟེ་ལྟ་བུ་རྒྱུར་པའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཞི། ལྟ་བུ་མ་
མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས་འདས་པའི་དབྱེད་ས་སུ་ཡང་མི་བཟང་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིང་པོ་
ཡང་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཉག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་ལྟ་བུ་དང་
མཚུངས་པར་རྒྱུ་མི་ཚད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱིང་པོ། གཏན་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་བདག་ཉིད་བཞིན་པའི་
དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་རྣམས་པར་མི་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིང་པོ། མི་དེ་ཞི་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱས་མ་བཅོས་ཤིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིང་པོ། གཏན་དུ་འཛིན་ག་མེད་པའི་དོན་ཞི་གཡུང་དུང་གི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་
པར་དབྱེད་བཟང་པའི་དོན་ལ། མིང་དོན་གྱི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་དག་གི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤམས་པའོ། །དེ་ལ་
མདོར་བསྟན་ཞི། གང་གི་སྤྱིང་པོ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
ཞི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཞི་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་
ཞི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མིང་གི་རྣམས་གངས་
ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིང་པོ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འོད་ཟེར་དག་དབྱེད་མེད་པ་བཞིན་དུ། ལྟོབས་བཟུ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམས་པར་དབྱེད་མེད་པས་ན་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་གཞན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤམས་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་གི་རྣམས་གངས་རྒྱས་པར་བཤམས་པ། དོན་གྱི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤམས་པ། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་
དེས་པར་བྱ་བའོ། །མིང་གི་རྣམས་གངས་ལ་དོན་བཞིའི་དབང་གིས་མིང་བཞིར་གསུངས་ཚུལ། དེ་རྣམས་དོན་དང་

སྐྱུར་ཉེ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མིང་བཞེར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བསྐྱུས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་དོན་གྱི་ཆ་ཐ་དད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་བཞིས་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་
བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞེར་ནི་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་དང་སྐྱུར་བ་ནི་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏྲན་རྣམས་
དང་རྣམས་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དང་། སྣོང་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་བརྟུན་པ་མེད་ཅིང་ཉག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་མེད་ལ་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཚོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་པར་དག་ཅིང་སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མ་
མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་གྱི་ངོ་
བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤང་འདས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམས་པ་
ཀུན་མདོན་སུམ་དུ་མཐུན་པས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོ་བྱར་
རི་མ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་ནི་སྤང་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
སྟེང་ན་ཉོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བཏགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་
བཏགས་པའི་མི་གནས་པའི་སྤང་ལས་འདས་པ་དག་ནི་མིང་གི་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དོན་
དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྣམས་པར་དབྱེར་མེད་ཅིང་བཅད་དུ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པའོ། །སྤང་འདས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རིགས་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོན་
ཏྲན་དང་། གསོལ་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་གྲངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏྲན་དང་ཟབ་ཅིང་གཉིང་
དཔག་དཀའ་བས་ན་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏྲན་དང་། སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་པར་དག་

བས་ན་ཉི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཟག་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ལ་ནི་ཐར་བ་སྤྱད་པས་འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་བ་
མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་དབེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། རི་མོའི་དབེ་མ་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉི་མའི་དབེས་
ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རི་མོའི་དབེ་ནི། དབེ་རི་ལྟར་ན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་མགོ་
དང་ལག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པ་དག་ལས་རི་མོ་མཁན་
གང་ཞེག་མགོ་བོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་ཤེས་པ་དེ་གཞན་དུ་སོང་ན་དེའི་སྐལ་བ་ངེས་པར་འདོན་
ཞིང་འབྲི་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ་དེ་ནས་རེ་ཤིག་ཅིག་ནས་རས་གཞི་འདི་ལ་རི་མོ་མཁན་
ཞིང་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ངའི་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པར་གྲིས་ཤིག་ཅིས་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་རི་མོ་
མཁན་དེ་དག་ལ་བཀའ་ཡིས་བསྐྱོ་ཞིང་རས་གཞི་ནི་བྱིན་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་བཀའ་ལྟར་དེ་ནི་ཐོས་པར་
གྱུར་ཏེ་རང་རང་གིས་གང་དང་གང་ཤེས་པའི་རི་མོ་དེ་དང་དེ་འབྲི་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །རི་མོ་དེ་ལ་
མངོན་པར་སྦྱོར་ཞིང་འབྲི་བ་པོ་རྣམས་ལས་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་གཅིག་ཅིག་གནས་དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་
སོང་བར་གྱུར་ན་མགོ་བོ་འབྲི་བ་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན་རི་མོ་མཁན་གཅིག་དུ་དེ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་
རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་
བཞིན་དུ་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རོན་འདི་མཚོན་པའི་དབེར་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ་རི་མོ་མཁན་མང་པོས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་གང་དག་ཡིན་
པ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཉེས་པའི་དེ་མ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་། ཉམ་དུ་ཡང་
འབྲུག་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལེགས་པར་གྲིས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་
གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་
མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལེགས་པར་གྲིས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུར་བཟོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་འབྲིང་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ཡང་རི་མོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་

མ་ཚང་ནང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་དག་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐར་བ་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུར་
ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཉི་མའི་དཔེ་ལ། ཚོས་མ་ཐུན་བཞིན་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པར་
བསྟན་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་སྤང་འདས་མེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པ་ནི། ཡོན་
ཏན་རྣམ་པ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
གང་ཡིན་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་རིམ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
དང་གསུམ་ཀ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དག་
པ་དང་། དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་སྤང་
འདས་མེད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉི་བར་གནས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ལ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་
གྱུར་བ་ནི་ཐར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་པ་
མངའ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྲོད་ལས་
འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་པ་སྤངས་ནས་ནི་ཉི་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །བཤད་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་འཚམས་སྦྱར་བ་
ནི། གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མའི་མ་ཐུང་སྤྲོད་མཚུངས་པར་ཏྲག་པའི་ཚོས་ཉིད་རྒྱལ་བ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
ངོ་མོའི་དོན་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་བར་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བས་ལེགས་པར་བརྗོད་ཅིང་གསལ་
བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་བཤད་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ཡིན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཉི་བར་
གནས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་སྟོབས་ཀྱི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བས་བྱེ་བ་མཐར་ལས་པས་བསྟུམས་
པའི་ནང་ན་གནས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉི་བར་གནས་ཤིང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་སྤྱིར་པོ་
དེ་རྣམ་པ་གསལ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མངོ་
རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་འཚམས་སྦྱར་བའོ། །འཚམས་སྦྱར་

ལྷ་རྒྱལ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་ལ། དེ་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བ་དང་། དེ་མ་དང་སྦྱིང་
པོ་གཉིས་ལྟ་སོ་སོའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བའོ། །ཐུན་མོང་གི་ཚོས་མ་ཐུན་ལ། འགྲོ་བ་ལ་དབྱིངས་ཀྱིས་ཁྲབ་ཚུལ་
མདོར་བསྟན་པ། དེའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསྐྱུས་ཏེ་སློབ་མ་མེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །མདོར་བསྟན་པ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་དང་དཔེ་བུད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་མེ་ཏོག་བརྒྱ་མདོག་དང་ཞིང་ཁ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ན་ཡོད་པ་རྗེས་ཏེ་བཞིན་དུ་སློབ་བྱུང་གི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་བས་སྐྱིབ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་འདི་གནས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ་སྦྱང་ཅི་
འོ་བཅུད་ཐུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་སྦྱང་མའི་ཚོགས་དུ་མས་སྐྱོར་བའི་དབྱུས་ན་ཡོད་པ་དང་། ག་མ་དང་
སྐྱུན་པའི་དབྱུས་ལ་སྤྲུལ་སོགས་པའི་འབྲུའི་སྦྱིང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་འདམ་རྩལ་
ཚེན་པོའི་ནང་ན་གསེར་སྐྱམ་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་། ས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་འོག་ལ་རིན་པོ་
ཚའི་གཏེར་ཚེན་པོ་མི་ཟད་པ་ཡོད་པ་དང་། སྦྱོན་ཤིང་གི་རྒྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱིང་བའི་རུས་པ་འབྲས་
ཚུངས་པོན་དང་ལྷན་པའི་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། གོས་རྩལ་དེ་མ་ཅན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཚེ་ལས་
གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་མདོག་དང་ཆ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་དན་
མའི་སྟོབས་ལས་མངལ་ན་མའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ལུགས་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱི་
ས་འདམ་ནག་པོའི་ནང་ལ་རིན་ཚེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡོད་པ་རྗེས་ཏེ་སྐྱུར་བའི་སྐྱེ་བྱུང་གི་ཉོན་
མོངས་པའི་དེ་མས་བསྐྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་འདི་དེས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱུར་ཏེ་
བཤད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བུད་པ་སྐྱོབ་བྱུང་གི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་མེ་
ཏོག་བརྒྱ་དང་སློབ་ཚགས་སྦྱང་མ་དང་ག་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུན་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་རྩལ་དང་། སའི་ཕྱང་པོ་
དང་། འབྲས་ལྷན་དང་། གོས་རྩལ་པོ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབར་བས་མདོན་པར་
གདུང་བའི་བུད་མེད་དན་མ་དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་ཁམས་རྣམས་དང་མཚུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
སྦྱང་ཅི་དང་འབྲུའི་སྦྱིང་པོ་དང་གསེར་སྐྱམ་དང་རིན་པོ་ཚའི་གཏེར་དང་རྒྱ་གྲོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ཤིང་དང་།
རིན་ཚེན་ལས་བྱས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་དང་། སྦྱིང་བཞིའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་མཚོག་དང་རིན་ཚེན་

གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྷན་སྦྲེལ་དང་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁམས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགུ་ཉེ། བད་ངན་
ལ་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྲུང་མ་ལ་སྤྲུང་ཅི་དང་། སྤྲུན་པ་ལ་སྣོད་པོ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གསེར་སྤྲུམ་དང་། ས་
གཞི་ལ་གཏེར་ཆེན་དང་། རྩུན་པ་ལ་སྤྲུ་གུ་དང་། གོས་རྩུལ་ལ་སྤྲུ་གཟུགས་དང་། བྱད་མེད་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་
འདམ་ལ་གསེར་གཟུགས་ལྷུང་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དབྱིངས་གྱི་
དྲི་མ་སྣོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྲུང་ཡང་ལེགས་པར་སྤྲུར་ཏེ་གསལ་བར་བྱ་བའོ། །སྤྲུམ་ལའང་
མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་། མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལོ། །དེ་ལ་བད་ངན་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷུང་སེམས་ཅན་ལ་
ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་མདོག་ངན་པ་ཅན་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུམས་
པའི་ཁོང་ན་གནས་པ་མཚོན་དང་དཔེ་བྱད་གཟེ་བཟེད་སྣོད་སྤྲུག་མང་པོ་དག་གིས་འབར་ཞིང་གསལ་བའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་སྣོད་མིག་དང་སྤྲུན་པའི་མདོན་ཤེས་ཅན་གྱི་མིས་ལེགས་པར་མཐོང་
ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཚུ་སྤྲེས་གྱི་འདབ་མའི་སྤྲུབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུ་དེ་འབྱེན་པར་
བྱེད་པ་ལྟར་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྲུ་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་ན་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་གནས་པ་རྣམས་ལའང་
ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྲུན་གྱིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་ཡོད་པར་གཟེགས་ཏེ་ཤེས་ཏུ་སྤྲིབ་པ་མེད་ཅིང་སྤྲི་མའི་མཐར་འཁོར་བ་དེ་སྤིང་དུ་
མཚུངས་པའི་ལྷུང་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པའི་སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
རྣམས་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་སྣོན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲིབ་པ་སྤོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ལས་
ནི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྲུང་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
ན་ཁ་དོག་མི་སྤྲུག་པའི་མེ་ཏོག་སྤྲུ་རྣམས་ཁ་རྩུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུ་མཚོན་དང་དཔེ་
བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་བརྒྱ་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པར་སྣོད་མིག་གི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྤྲུན་པ་དག་གིས་དེ་
མཐོང་ནས་སྤྲུ་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲིབ་བྱེད་འདབ་མའི་སྤྲུབས་རྣམས་ངེས་པར་གཙོད་སེལ་བར་བྱེད་
པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྤོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མའི་སྤྲུབས་མཐོང་ཡས་པ་རྣམས་

གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པར་
གཟིགས་ཏེ་དེ་མ་ཉོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་ཕྱབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་བརྒྱའི་
འདབ་མ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སློ་བུར་གྱི་འི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མི་ངེས་པར་
འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲིན་ལས་འབྲུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱང་མ་ལ་སྤྱང་ཅི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་
ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་ལའང་། དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ན་སློག་ཆགས་སྤྱང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
ཞིང་བསྤྱང་བར་འགྲུང་བའི་སྤྱང་ཅི་རོ་བ་ཅུད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྱི་བ་ལྟུང་ཅི་བཏག་པ་ལ་
མཁས་པ་སྤྱང་ཅི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིས། སྤྱང་མས་གཡོགས་པའི་དབྱས་ན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དུ་བ་གཏོང་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཅི་དེ་དང་སློག་ཆགས་སྤྱང་མའི་ཚོགས་ཀྱུན་ནས་རབ་དུ་
བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། སྤྱང་ཅི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་དང་སློང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀྱུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཁམས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་ཅི་དང་འབྲ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་གཟིགས་ནས་
དབྱིངས་དེའི་སྤྱི་བ་པ་སློ་བུར་གྱི་འི་མ་སྤྱང་མ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏུན་ནས་རབ་དུ་སློང་
བའི་ལམ་སྟོན་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱང་ཡང་བཤད་པ་ནི།
རི་ལྟར་ན་སྤྱང་ཅི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སློག་ཆགས་སྤྱང་མ་གྱེ་བ་སྤྱག་ཁྱིག་སློང་སྤྱག་མང་པོས་བསྐྱབས་པ་ཞིག་
སྤྱང་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིས་མཐོང་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་མ་དེ་དག་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། རང་རི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱན་དང་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་ཅིའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་སྤྱང་མའི་ཅི་དང་འབྲ་ལ། སློ་
བུར་གྱི་འི་མ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་མ་དང་འབྲ་བ་དེ་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱང་ཅི་ལེན་པའི་སྤྱི་བ་ལྟུང་ཅི་ལྟར་བཞིན། ཞེས་
པའོ། །སྤྱན་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཕྱིའི་སྤྱན་པ་དང་
ལྡན་པའི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་འགྲུའི་སྤྱིང་པོ་ནི་རི་སྤྱི་དུ་སྤྱན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱི་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བཟང་པོར་མི་འགྲུང་ཞིང་སྤྱན་པ་དང་བྲལ་ན་བཟའ་བ་ལ་སོགས་

པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། མོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཟས་དང་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱི་རྒྱུན་པའི་ནང་ནས་འབྱུང་སྤྱིང་པོ་དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དེའི་
དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་སློབ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་འདྲེས་པ་རྒྱལ་བ་རྗེ་གསུམ་
པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའང་རི་སྤྱིད་དུ་སྤྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་
འདྲེས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པ་སྤོང་ལས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་
འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་སྤྱོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་
ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོང་ལས་ཀྱང་སློབ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེད་ཡང་བཤད་པ་ནི། རི་ལྟར་ན། འབྱུང་གྲ་མ་དང་
བཅས་པའི་འབྲས་སྐྱུ་ལུ་དང་བྲ་བོ་ནས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱོན་པ་ལས་ནི་མ་བྱུང་ཞིང་
མོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བར་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིང་པོ་རྣམས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་
བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་རོ་ཞེས་པོ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྱོན་པ་དང་འདྲ་བ་ལས་མ་གྲོལ་ལུས་སམ་སྐྱུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཤེས་པ་དང་འདྲ་བའི་གདུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་
ཡིས་ཉོན་ཞིང་གདུངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བའི་རོ་ཚེན་པོ་སྤྱིར་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལས་ནི་ཚོས་རྒྱ་ཚེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མི་གཙང་བ་
ལ་གསེར་སྐྱམ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་རྩལ་གྱི་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ན་སན་རྩལ་ལས་སྤང་དུ་རབ་
ཏུ་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཚེ་མིའི་སྤྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ནོར་གྱི་དངོས་པོ་གསེར་སྐྱམ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ།
བརྗེད་ངས་པ་ལས་གོས་པའི་དབང་གིས་མི་གཙང་བའི་ལྡན་སྤྱིན་རུལ་བ་མང་པོས་གང་བའི་གནས་སུ་ལྟུང་
ཞིང་སྤྱོར་བར་གྱུར་པ་ལས་རང་བཞིན་གཤེགས་དུ་མི་འགྱུར་བས་མི་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་གསེར་བཟང་པོ་དེ་
ནི་གནས་དེར་སྐྱ་མ་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལོ་བརྒྱ་སྤག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་ན་རེ་ཤིག་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་ཡིས་གནས་དེར་ནི་གསེར་དེ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་སན་པའི་བསམ་པས་མི་འགའ་ཞིག་
ལ་མི་གཙང་བའི་གནས་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་བཟང་པོ་རིན་ཚེན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་མོང་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་
གྱི་འདམ་རྗེབ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱངས་ཏེ་རིན་ཚེན་གྱི་སྤྱིབ་པར་བྱ་བ་སྤྱི་གཟུགས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྲིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
སྐྱབ་པས་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་འབྲུ་བའི་སློབ་བྱུང་གི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སུ་གྲིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་གཞིགས་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདམ་རྒྱབ་དང་འབྲུ་བ་དེ་རྣམས་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་
རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཚུའི་ཆར་བ་དང་འབྲུ་བ་རབ་ཏུ་འབེབས་ཤིང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱར་
ཡང་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མི་གཙང་བའི་ལྡན་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་ཞིང་སྟོར་བའི་གསེར་བཟང་པོ་ནི་
དུས་སྤྱིས་སྟོ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་པས་མི་གཙང་བའི་འདམ་དེ་ཀུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མཐོང་ནས་
མཚོག་ཏུ་མཛེས་པའི་གསེར་དེ་མི་ལ་ནན་གྲིས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བས་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྒྱབ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བ་མང་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་གཞིགས་ནས་དབྱིངས་དེའི་
སློབ་བྱུང་གི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱུ་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱལ་བ་
དང་འཚོམས་པར་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ས་གཞི་ལ་གཏེར་ཆེན་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་
ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བཤེས་ཤིང་སོངས་པའི་ཉོན་པའི་མི་དབུལ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་
རང་གི་བྱིས་ཀྱི་ནང་ས་མང་པོས་ཞོན་པའི་འོག་ན་ཅི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་པའི་རིན་པོ་
ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་དབུལ་པོ་དེས་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་རང་གི་ཁང་པ་ན་ཡོད་
པར་མི་ཤེས་ཏེ། གཏེར་དེ་ཡང་མི་དེ་ལ་ང་ས་འོག་འདིར་ཡོད་གྲིས་ཐོན་ལ་ཅི་དགའ་བར་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་མི་སྒྲི་
བས་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཡོད་བཞིན་དུ་དབུལ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྲིས་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱོན་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་
བྱ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཀྱང་སློབ་བྱུང་གི་
དྲི་མས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཛོགས་པས་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
འབྲོར་པས་དབུལ་བ་སྤིད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་དུས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཉིད་

དུ་སྐྱེ་དགུ་མང་པོ་འདི་ས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་ངོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་མི་དབྱུང་པོའི་བྲིམ་གྱི་ནང་སའི་འོག་དུ་ནི་རིན་ཆེན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཚུད་པར་གྱུར་པ་ལས་མི་དབྱུང་པོ་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་གྱིས་ཀྱང་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་གཏེར་དེ་ནི་རང་གི་བྲིམ་ན་ཡོད་པར་མི་དེ་ཡིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་དབྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་ཐར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་གཏེར་རང་གི་ཡིད་གྱི་བྲིམ་ན་གནས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཏེར་ཡོད་ཀྱང་མ་རྟེན་པའི་དབྱུང་པོ་ལྷ་བྱ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཏེར་འདོད་པའི་ཐབས་སྟོབས་པ་དང་འབྲ་བར་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་གྱིས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་གཏེར་དེ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མའི་ས་འོག་ནས་བཏོན་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་མའོན་སུམ་དུ་སྟོབས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་དུ་ནི་བྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཡང་དག་པར་བལྟམས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲུན་པ་སྐྱུ་གུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། ཨ་ལྷ་དང་ཏུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གི་འབྲས་འབྲུན་རྣམས་གྱི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་གྱི་སྐྱུ་གུ་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་སྐྱུ་གུ་འབྲུང་ལ་གོགས་གྱིས་འདིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ས་གཤེན་པོ་རྫོས་ལེགས་པ་དང་ཚུ་དུས་སུ་སྟོངས་པ་དང་ལུད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལས་སྟོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ། ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་འབྲས་འབྲུན་གྱི་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་དང་འབྲ་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་དགོ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡང་རྒྱུན་ཚང་བ་ལས་སྟོན་ཤིང་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་འབྲུབ་པའི་དགོ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་བཞེན་ནས་ས་དང་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་སྐྱབས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་དངོས་པོར་འབྲུར་ཞེས་པའོ། །སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན། བརྒྱན་པར་བྱེད་པ་ཚུ་དང་། སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་། མི་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱུང་དང་། འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ས་དང་། སོས་ཀ་ལ་སོགས་ཅོ་བའི་དུས་དང་། གོ་སྐྱབས་འབྲེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་གྱིས་ཏུ་ལ་དང་ནི་ཨ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་འབྲུན་གྱི་སྐྱབས་

གྱི་གསེབ་ནས་འབྲས་བུ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྒོ་
བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ལྟར་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་ཚུད་པའི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ས་པོན་གྱི་སྤྱི་
གྲུ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་ཤིང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་
བའི་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་རྩོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གོས་རྩལ་ལ་སྐྱུ་གཟུགས་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ན་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་གོས་རྩལ་པའི་དྲི་མ་ངན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱུམས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལམ་
གྱི་བཞི་མདོར་གནས་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ལས་རེ་ཤིག་ཅིག་ན་སྣ་ཡིས་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་
སྐྱིབ་བྱེད་ངན་བ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ལམ་གྱི་དབྱུང་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་དེ་མི་དེ་
དག་ལ་སྐྱུ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
གཟེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་མངའ་བས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་སྒོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུམས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དངོས་པོ་ཉིད་ནི། ཐན་
བཤའ་པའི་སྤྱིན་བུ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོར་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁྲབ་པར་གཟེགས་ན་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱིབ་
བྱེད་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྒོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ལམ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ཐབས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མངོན་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱུར་ཡང་བཤའ་བ་
ནི། རི་ལྟར་ན་རིན་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མངོས་པ་ཞིག་དྲི་མ་
ངན་བ་ཅན་གྱི་གོས་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུམས་པར་གྱུར་བ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་དག་ན་གནས་པ་ལས་སྣའི་
མིག་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་སྐྱིབ་བྱེད་ངན་བ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་དུ་མི་རྣམས་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་གོས་རྩལ་པ་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་བའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བརྟུམས་ཤིང་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། ཐན་དུད་
འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟེགས་ནས་སྒོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
དུ་རྒྱལ་བ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱུ་ལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མངོན་

དོ། །ཞེས་པའོ། །བུད་མེད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་མི་
 མོ་གཟུགས་བྱེད་ངན་ཞིང་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུག་གནས་མགོན་
 ཁང་དང་བཞི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་ལ་རང་གི་མངལ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་སྤྲུམ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་འདྲིན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་མངལ་སྐྱབས་ཀྱིས་
 བསྐྱེབས་པའི་སྤྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་བ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མིའི་བདག་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་
 བརྟམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདྲིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི།
 མི་དེ་ལ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་པར་བཅས་པའི་སྤྱིར། མགོན་དང་
 སྐྱབས་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་ཡོད་པས་
 མགོན་གྱི་མཚོག་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་འདྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྤྱིར་བུད་མེད་དེའི་
 མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་བཞེན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བུད་མེད་ལུས་
 ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་རུལ་བ་གྱོན་ཅིང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་གཟུགས་དང་
 ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་སའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་སྤྲུམ་མཚན་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་མགོན་
 དང་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁང་པར་གནས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྟམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་མཚོག་ཏུ་མང་པོ་
 སྤོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་གི་ནང་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་གནས་པའི་མགོན་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའོ་སྟམ་པའི་སྐོ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་
 བ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྐོ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བས་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 སྐྱོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱས་འཁོར་བར་འདྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་སྤོང་བའི་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིན་
 ལོ། །ཞེས་པའོ། །ས་འདམ་ལ་གསེར་གཟུགས་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་ལའང་། དབྱིངས་
 ཀྱི་དྲི་མ་སྐྱོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་
 དོན་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ས་འདམ་གྱི་ནང་གི་གསེར་ལྷན་མ་ལས་བྱས་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་ཚད་དང་མཚན་ཉིད་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ། རང་གི་དོ་བོ་དྲི་མ་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་དག་

བ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ལོ་ནས་ལུགས་ཀྱི་ས་འདམ་ནག་པོ་ས་གཡོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་ལག་
ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྤྱི་ལོ་དག་ནང་གི་གསེར་བཟང་པོ་དེའི་དྲི་མ་སྤྱང་ཞིང་དག་པར་བྱ་
བའི་སྤྱི་ལོ་དུ་སྤྱི་ལོ་ས་འདམ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་
བྱེད་པ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་
ལོ་ནི་གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་
རྣམས་ཀྱང་ནི་སྤྱང་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་བ་བ་ཡིན་པར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ནས། རིན་ཆེན་གསེར་
བཟང་པོ་ལ་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བའི་གནས་འདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་བའི་སྤྱི་བ་བ་སྤྱི་བུ་གྱི་དྲི་མ་དག་ལས་རྣམ་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་
པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་
པའོ། །སྤྱང་ཡང་ལེགས་པར་སྤྱང་ཏེ་གསལ་བར་བྱ་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་
དག་པའི་གསེར་བཟང་པོ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་བྱས་ཤིང་ལུགས་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱི་ས་འདམ་ནག་པོའི་
ནང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་དྲི་མ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེའི་རང་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་ཉོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱི་བ་བ་སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་རིག་ནས་སྤྱི་བ་བྱེད་ས་འདམ་ལ་སོགས་པའི་
དྲི་མ་དག་རིམ་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྟེན་སྤྱད་དལ་བུ་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱང་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
པའི་གསེར་བཟང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྱུང་བར་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་
སྐལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐབས་ས་འདམ་སེལ་བའི་བརྟེན་སྤྱད་དང་འབྱུང་བ་སྤྱི་བ་བས་
རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱི་བ་བ་སྤྱི་བུ་གྱི་དྲི་མ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པའོ། །བསྐྱུང་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བརྒྱ་མདོག་ངན་པ་ཅན་དང་སློག་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་
སྐྱུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་བའི་འདམ་དང་། ས་གཞི་དང་ཤིང་གི་འབྲས་ལྷན་དང་། གོས་རུལ་དྲི་མ་ཅན་དང་། བྱུང་
མེད་ཀྱི་མངལ་དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་སྤྱི་བས་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྣམས་དྲི་མ་མཚོན་པའི་དབེ་ཡིན་ཞིང་། མཚོན་

དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། རོ་བུ་ཅུད་དང་ལྡན་པའི་སྤྲང་ཅི་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྲང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གསེར་སྤྲུམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། ཟད་མི་ཤེས་
 པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་སྤོན་ཤིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་
 སྤྱོད་གཞུགས་མངོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། འཁོར་ལོ་ཡིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་།
 གསེར་བཟང་པོའི་གཞུགས་བརྟན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་སྤྲང་པོ་མཚོན་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 གིས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དཔེ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་
 རྣམས་ནི་རང་བཞེན་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ན་སྤོ་བུར་བ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་སྤྲང་ལྟ་བུ་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་
 རལ། ཉེ་བར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞེན་དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྲང་པོ་གདོད་མ་རྣམས་ཇི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
 རལ། ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དྲི་མ་དང་སྤྲང་པོ་གཉིས་པ་སོ་སོའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། སྤོ་བུར་ཇི་མ་ཁྱད་པར་ཉེ་བུ་མཚོན་ཚུལ། རང་བཞེན་ཚོས་དབྱེད་སྤྲང་ཁྱད་པར་ཉེ་བུ་མཚོན་ཚུལ་
 འོ། །དྲི་མ་མཚོན་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་བ་བྱེད་དྲི་མའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། དེས་འགོ་བའི་དབྱེད་སྤྲང་པ་སྤྱི་བ་ཚུལ།
 སོ་སོའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པ་ལ་སྤྲང་པོ་ལ་སྤྲང་པོ་ལ་ཡང་དེ་རྣམས་སྤྱིའི་དོན་ལ་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་དྲི་མའི་དབྱེ་
 བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་སྤྲང་རང་བཞེན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་པའི་སྤོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ནི།
 རིགས་ཀྱི་སྤོ་བུར་མདོར་བསྐྱུ་བ་རྣམས་པ་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིག་ཉེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་
 པའི་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་འདིག་ཉེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་
 བག་ལ་ཉལ་དང་། ཚོངས་པ་གཏི་ཐུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་དེ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་ནལ། ས་བོན་གསུམ་པོ་རེ་
 རེར་བཟངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
 རྣམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཁམས་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ། མི་སྤུག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་པས་གཞོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་དེའི་ཀུན་
 རལ་སྤང་བ་བྲག་པོ་སྟེ། དུས་གསུམ་མདོན་གྱུར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

ཡོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་བསྐྱུས་པ་དང་། རྩལ་མོང་དུ་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་
བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་སྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོམ་པས་སྤང་
བར་བྱ་བ་དང་། རྱུད་པར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ས་དང་བོ་ནས་
བདུན་པའི་བར་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དག་པ་ས་གསུམ་སྐྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དག་
པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རགས་བ་རྟོགས་སྤོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམ་དགུ་ནི་བརྒྱའི་སྐྱབས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་ཡིས་གོ་
རིམ་རིམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ཞིང་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་
པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱིན་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་
ཡས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ཡིས་དབྱིངས་ལ་སྐྱིབ་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྐྱུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྐོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་
དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་སྐྱིབ་པར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། རྩལ་མོང་དུ་སྐྱོབ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་འབྲུག་པར་
དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐོ་ལྷན་རྣམས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་པ་
དང་བོ་བཞིའི་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་ཅིང་། དེ་དག་
ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དུག་པོས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་གཅིག་གི་
དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་མཐོང་བས་ས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། སྐྱོམ་པས་སྤང་བར་

བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱོབ་པ་གཉིས་མ་དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་
ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་དང་། དག་པས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་མ་བྱིན་པ་དང་མཐར་བྱིན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་མ་དག་ཅིང་། གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་ལྡན་པས།
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་
སོའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་མེ་ཉོག་པར་འདམ་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་བུ་སོའི་མདུན་
དུ་གྱུར་མ་ཐག་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བརྟེན་སྤེལ་བྱེད་དགའ་བ་
མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་། ཕྱི་ནས་འགག་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
བརྒྱ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྦྱར་ཏེ་ཇི་ལྟར་ན་སྤང་ཅི་ལ་ཆགས་པའི་སློབ་ཆགས་སྤང་མ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤང་ཅི་བྱེད་པ་ན་ཡིད་ཞེ་སྤང་
གིས་ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་ཏེ་བདུང་བརྟེན་ཅིང་བྱུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་
ཉལ་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་ཁོ་མངོན་དུ་སྐྱེས་པས་ན་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྤྱིང་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་བྱུག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི། སྤང་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་ལ་སོགས་པ་འབྲུའི་སྤྱིང་པོ་
ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲ་མ་དང་གོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བས་སྤྱིབ་པས་མི་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཡང་མ་རིག་པ་གཉི་
ལུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའི་སྦྱབས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིབས་པས་མི་མཐོང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་གཉི་ལུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར་ན་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
མི་མ་སྦྱོར་བའི་སྤོགས་ཉམས་ང་བའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་སྤོང་མང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་
དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤང་བ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དུག་པོ་རྣམས་ནི་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་
ཉོན་མོངས་ཤིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་ནི་མི་གཙང་བ་ལྟ་
བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་མི་ཤེས་པའི་གཉེར་ཆེན་པོ་ནི་ས་མང་པོས་སྤྱིབས་ཤིང་སྤྱས་པ་ན་དུལ་པོ་རྣམས་

གྱིས་ཚོར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། གཏེར་དེ་ནི་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དབུལ་པོ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱི་པོ་རྣམས་
ལ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་སྣུན་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡིས་
བསྐྱེད་པས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཞི་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན་
སྣོན་ཤིང་གི་སྤྱི་བུ་དང་སྣོང་བུ་དང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བ་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས།
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་སྤོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་མཐོང་སྤངས་
རྣམས་ནི་འབྲས་ཤུན་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་
འབྲེལ་བ་ལས་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བའི་
སྤྱིང་པོ་འཕགས་གཙོ་བོ་མཐོང་སྤངས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བེན་སྣོན་པའི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི། དགས་
པ་བདེ་པའི་སྤྲུག་མ་ཡིན་པའམ་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་རྩལ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་
སྣོན་སྤངས་རྣམས་ནི་གོས་རྩལ་ལྟ་བུ་དང་མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་མ་རྣམས་ནི་མཐོང་བུ་ལ་སྤྱི་བ་
ཅིང་འབད་ཚོལ་དང་བཅས་པས་མངལ་སྤྱབས་ཀྱི་དེ་མ་དག་དང་མཚུངས་ལ། མངལ་སྤྱབས་བུལ་བ་དང་འབྲ་
བར་དེ་མ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པར་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་སྤོན་ཞིང་
སྤྱི་བ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པས་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་མ་ནི་མངལ་སྤྱབས་ལྟ་བུ་དང་། དག་པ་ས་
གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དེ་མ་སྤོན་པོ་རྣམས་ནི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྤང་བར་རྩལ་པས་གསེར་གྱི་
གཟུགས་ས་འདམ་རྩུང་ཟད་ཀྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉེན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་ས་གསུམ་པ་འབྲེལ་བའི་དེ་མ་ནི་ས་
འདམ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའོ། །སྤང་ཡང་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། གོང་དུ་ཚོས་མཐུན་རྒྱས་པར་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་སྟོན་བྱུང་གྱི་དེ་མ་རྣམས་པ་དགུ་ནི་གོ་རིམ་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་སྤང་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་གང་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་

བའི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་ཚོས་དབྱེངས་ཁྲད་པར་དུ་མཚོན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་གསུམ་དཔེ་དགུས་མཚོན་
 ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། དེའི་དོན་སོ་སོར་དབྱེས། བྱེ་བའི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 འཚད་པར་འགྲུར་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྐྱང་ཅི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པོ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་རྣམས་དང་ཚོས་མཚུངས་
 མོ། །ཞེས་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
 འདིའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱང་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་རྣམས་དཔེ་དགུས་རི་ལྟར་མཚོན་སྟུང་ན། རང་བཞིན་གསུམ་
 པོ་དེ་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། སྐྱང་ཅི་དང་འབྲུའི་སྟོང་པོའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་
 དབྱེངས་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཞེས་གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཏེར་དང་ཤིང་སྟོན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་དང་།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། གསེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་སྐྱེའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ། རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཚོས་སྐྱེའི་དཔེ་དོན་ལ་གཉིས།
 ཚོས་སྐྱེའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ། དེ་དག་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་དངོས་
 དང་བཏགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་
 པོ་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྲུར་བ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་
 གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་རིགས་པ་འབྱུང་བའི་ལྷང་གི་ཚོས་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་བཏན་པ་ཚོས་
 སྐྱའོ། །དེ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་དབྱེ་བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱེ་བར་
 བཏུའོ། །བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ལས་བརྒྱལ་ཏེ། ཟབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་

ལག་བཟུ་གཉིས་ལས་བཅམས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དཔེ་དང་སྐྱར་བ་ནི།
རྟོགས་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་འདི་གཉིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་གཉིན་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ལ་མཚོན་པར་བྱས་པའི་དཔེ་ནི་འགའ་ཡང་མི་
དམིགས་པས་བརྒྱའི་ནང་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེ་ཉིད་དང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་པོ་སྟོགས་པེ་ཅམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གཉིད་
དཔག་དགའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་སྤོ་མོ་ཟབ་མོ། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་ཅི་རྣམས་མངར་ཞིང་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་
སྤྱིར་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དོན་སྣ་ཚོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། འུན་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་
པའི་སྐབས་ན་ཉེ་བར་སྐྱེད་བྱ་འབྲུའི་སྤྱིར་པོ་གནས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟོན་ཡང་རུང་མ་སྟོན་ཡང་རུང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་
སྤྱི་གསུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་གསེར་མཛེས་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་ཞིང་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དང་། གསེར་གྱི་མ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་གདོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་
ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཟུགས་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་གཉིས་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་དང་།
དེ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་འཕྲོ་ཚུལ། དེ་རྣམས་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལ་རིགས་གཉིས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་
ན་འབད་ཚོལ་གྱིས་གསར་དུ་མ་བསྐྱབས་ཤིང་ལོངས་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཉེར་ཆེན་པོ་སའི་
འོག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འབད་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་སྟོན་པ་
སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གསུམ་འབྲུང་དུ་རུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་

ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་
འབད་ཚོལ་གྱིས་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པས་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་བ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་གསུམ་འཐོབ་ཚལ་ནི། རྒྱ་རང་བཞིན་དང་རྒྱས་པའི་
རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དང་པོར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་སློ་
བུར་གྱི་དེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཚོས་ཉིད་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་འཐོབ་པ་
སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཕེལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས་ནི་སྐྱེ་བྱི་མ་
གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སྣང་བ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་
པའོ། །དཔེ་དང་སྐྱར་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་
གྱིས་མཚོག་ཏུ་མངའ་བ་ནི་རིན་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་འབད་ཚོལ་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དག་པ་ལ་སྣང་བ་ལོངས་སྟོན་
རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་སྦྱིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་
ལོངས་སྟོན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་
སློ་དོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་ཅམ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་
དུ་སྣང་བ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྟན་པའི་དོན་དད་པས་རྟོགས་ཚུལ་
ནི། གདོད་མ་ནས་ལྡན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དེ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་ཅིང་མོས་ལ་

ཡིད་ཚེས་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ཚུ་ལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས། ཟབ་མོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དང་མི་
ལྡན་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་དག་ཅིང་
གསལ་ལ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་བོ་མིག་མེད་པར་གྱུར་པས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྟོགས་བྱའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་ནི། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བ་
ཉིད་གྱི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གདོད་མ་
ནས་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱུང་
བའི་ཡོན་ཏན་སྤར་མེད་བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་གདོད་མ་ནས་སྐྱུང་གྱིས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་
དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཉིད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བལྟས་ཤིང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་
གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་
གྱིས་སྐྱེས་ནས་སྤང་བྱ་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་
མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སློམ་ལམ་དུ་སློམ་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མཐའ་སྤྱིན་པའི་
ལམ་དུ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་
ཚོས་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་འབྲལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྤང་རུང་སློབ་
བྱུང་གྱི་དྲི་མ་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་དག་གིས་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པའི་
སྤྱིར་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་གི་ཚོས་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འབྲལ་
མི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མེད་པའི་
མཐའ་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། བན་ཚུན་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ཞིང་།
དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་དེ་བཞག་པའི་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བས་མཐའ་གཉིས་སམ་སུ་བཞི་ལས་རྣམ་

བར་གྲོལ་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་བཤམ་པའི་
དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིས་ལན་གྱི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་བར་བཤམ་
པའོ། །མདོར་བསྟན་པ་དེ་བཞི། དཔེར་ན་མི་བཏོན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིན་གྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤོང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་
སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་མའི་གཟུགས་བརྟན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་
པའི་མདོ་སྤེལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཡུས་པ་ཀུན་དུ་སྤོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཚེར་
གསུངས་ནས་སྤང་ཡང་བཀའ་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་གསུང་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་
མདོ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེན་པ་གསུང་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་
གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་གསུང་། ལྷུང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འདིར་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དག་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལན་ནི། འགལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་མེད་པར་
གསུངས་པ་ནི་བདེན་དངོས་སུ་འདྲིན་པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་སློབ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤེལ་ཚེད་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་
འཆད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་
སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་སྟུང་དུ་སེམས་
ཞུམ་ཞིང་། ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་སློབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ནི་དམན་པའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་བརྟན་པ་བྱེད་ཅིང་མི་གྲུས་པའི་ཉེས་པ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བཙོས་མ་སློབ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་
མེད་པ་ལ་ཡོད་དམ་སྟུང་དུ་འདྲིན་ཅིང་སློབ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་དབྱེར་
མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་དམ་སྟུང་དུ་འདྲིན་ཅིང་། ལྷུང་
པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་མ་ཤེས་པས་བདག་

ཉིད་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ་སློན་ནམ་ཉེས་དམིགས་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་གང་ཟག་གི་རིགས་
གང་དག་ལ་ཤས་ཆེར་ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་རྣམས་སྤངས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུས་པ་དང་། སློབ་བྱུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པར་གསུངས་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་
བཤད་ལ་གཉིས། གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། རྒྱུད་འདིར་ཚོས་དབྱིངས་གསུངས་
པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་
ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སོགས་ལ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་སློན་དང་མི་ལམ་དང་རྒྱ་
མ་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་
པའི་དམིགས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་སྟོ་
བྱུང་གི་དེ་མ་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པ་དང་གནས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ལ་
དགོངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། གང་གིས་སྟོང་པའི་སྟོབ་བྱུང་གི་དེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་
གང་ཡིན་སྟུམ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སློན་པ་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྐྱེ་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་སློན་ལ་སོགས་པའི་དབེ་གསུམ་པོ་རྣམས་
ངི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ལ་བྱུང་བར་སྐྱབ་པ་སྟོབ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སློན་དང་འབྲེལ་ཞིང་དེས་ཀུན་ནས་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ལས་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོས་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྟོན་དེ་ལྟ་
བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སློན་པ་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་ནི་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དབྱུད་ན་རང་བཞིན་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱུལ་པ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་འོ། །ཞེས་པའོ། །ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཚོས་དབྱིངས་
གསུང་ཚུལ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྷ་པོ་ངི་ལྟར་འབྲུང་ཚུལ། ཉེས་པ་སྤངས་པས་ཕན་ཡོན་སྐྱུང་དུ་འཕྲོབ་ཚུལ་

མོ། །དེ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་སྲིད། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་
བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་འགའ་ཞིག་ག་ཟུགས་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་མངོན་པར་
ཞེན་ན་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་སྤང་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ནི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་དང་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲིན་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་ཆེར་སྤོང་བའི་རྣམ་བཞག་མངོན་ལྟས། དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་མི་འདོར་བར་སྤང་ཡང་
མཚོག་ཏུ་བབ་པ་སྤོན་པས་ན། ལྷ་མའམ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྤོན་པས་ན་སྲི་མ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་སྤོན་པས་ན་རྒྱུད་དང་འབྲེ་བར་མཐར་ཐུག་
པའི་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་གི་སེམས་ཁུམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཞན་དག་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་
དང་། དེ་མ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདྲིན་པ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟག་པ་སྟེ་
སྤོན་ནམ་ཉེས་པ་ལྟ་བོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་ཁམས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་
དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་བོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཉེས་པ་ངེ་
ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བར་མ་བསྟན་ན་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཐོས་པར་བདག་ལྟ་བུས་སྤོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་
ལས་ཐོབ་སྟུམ་དུ་རང་ཡང་བརྟུན་ཤིང་སྤྱིད་ལུགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཁུམ་ཞིང་ཡིད་ཆད་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བྱུང་བར་ཅན་ནི་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལ་གཞན་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩང་བཤད་ཙམ་སྤྱིས་པས་ཀྱང་། བདག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པས་མཚོག་གམ་རབ་ཅེས་བྱ་བར་རྫོམ་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པ་ན། གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་འདི་དག་ནི་དམན་པའོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་དུ་འཇུག་པའི་
ཉེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་སེམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་སྤོ་འདོགས་སྤྱར་
འདེབས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱི་བ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྤོ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་

རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདྲིན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ནི་རིག་པར་མི་འགྲུང་ཞིང་སྐྱུང་པ་འདེབས་པའི་
ཉེས་པ་འང་འབྱུང་སྟེ། ལེགས་པར་སྐྱུང་ན་སྐྱུང་དང་སྐྱུང་གྱི་བཅོས་མ་དང་སྐྱུང་བྱུང་སྒྲོ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་སྒོ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་དེ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་ཡང་དག་པར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོ་བྱུང་
བ་དེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱུང་བས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་སྒྲོ་བྱུང་བ་
རྣམས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདྲིན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ལ། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱུང་བ་འདེབས་པས་ན་སྒྲོ་བྱུང་གྲང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ནི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་
མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུང་ཞིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་
དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་སྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
པའོ། །སྐྱུང་བས་པན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབས་རྣམས་ལས་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱུང་
གྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ལས། རང་གི་རང་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་
སྐྱུང་བས་ལམ་གྱི་དཀའ་སྐྱུང་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པས་སྒྲོན་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་གྱི་
རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལྷ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་པན་ཡོན་དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་ལྷན་པ་ལ་སོགས་ཁ་ན་
མ་ཐོབ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་སྟེ། སྒྲོན་སྒོ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་རྣམས་
མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་སེམས་
ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ལམ་

རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་སློན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གདོན་མི་ཟ་
 བར་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སློབ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་
 རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྐབས་ལེ་ལུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤམ་
 པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་རྗེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོགས་པའི་
 རོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤམ་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མདོར་བསྟན་པ། འཆད་ཆུལ་སྡོམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
 བསྟན་པ། དེ་དག་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་རྗེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་བཅུ་ལྔ་ཏེ་འཆད་པའོ། །དེའང་སྐར་བཤམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སློབ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་གནས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། ཉོན་
 མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་
 ཏོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཏེ། ཟག་པ་
 མེད་པའི་འགྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་དོན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་ཅིང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་
 བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་
 དོན་ལོ། །དོན་གཉིས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏེན་
 ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་ལོ། །ཡོན་ཏེན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་གཉིད་དཔག་
 དཀའ་བས་ན་ཟབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། མཐུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏེན་མང་པོ་མངའ་བས་ན། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་
 སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་ལོ། །སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་ཇི་

སྲིད་པ་དང་འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་ནི་རྟག་པའི་དོན་ལོ། །དེ་དག་གི་ཇི་
ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་སྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་པར་དགའ་བ་ནི་བསམ་
གྲིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །སྲོམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་
ལྟར་ན་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་སྤང་བུ་སྲོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྒྱུའི་དོན་དང་།
ལམ་བསྐོམ་པ་ལས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། སྐྱིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རང་
གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གིས་རྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྲོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་བ་སྟེ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་རྟག་པའི་དོན་དང་།
མཐར་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི། བལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་ཏེ། དོན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཆད་པས་རེ་ཞེག་དོན་རྣམས་པ་བདུན་ཏེ། དག་ཐོབ་
ལས་ཉེ་བོ་རྒྱུའི་དོན། དེ་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན། རང་གཞན་འགྲོ་དོན་གཉིས་ལས་ཀྱི་དོན། དེའི་རྟོན་
ཡོན་ལྷན་དང་ལྡན་པའི་དོན། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན། ཇི་སྲིད་དུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་དོན། ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་བཤམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་ལོ། །ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་ལ་གཉིས། དག་པ་འཐོབ་ཚུལ་མདོར་
བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་འོད་
གསལ་བའོ། །ཞེས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབས་རྣམས་ལས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་བཞིན་དུ་
ཞེས་པར་བྱའོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་
པའི་སྤངས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྲོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་ཉོན་
ལོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཞེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱིན་ཚོགས་སུ་གྲོ་བོ་དང་འབྲུ་བའི་སྐྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱིབས་པར་
བྱུར་བ་ལས་མཐར་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་མ་མཐའ་དག་མེད་པར་བྱས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ལྡན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དང་གྲ་བ་དང་འཆི་བ་

རྣམས་ལས་གྲོལ་བས་ཉམ་ཅིང་བཏོན་ལ་གཡུང་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་དག་པ་
གཉིས་ལྡན་ངོ་བོའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཏུ་
ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོས་ཅན་རི་སྟེང་
པའི་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་
རིམ་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་
བོའི་དོན་དང་། འཐོབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །ངོ་བོའི་དོན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བྱང་པར་རོ། །དེ་ལ་
དངོས་ནི། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པས་
གནས་པ་ལས་མཐར་སློ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་དང་ཡང་བྲལ་ནས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤེ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་དང་སྤྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤངས་པ་སྟེ། སྤངས་
རྟོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱང་པར་ལ་གཉིས་ལས། རང་
བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ནི་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་
པར་འཇུག་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཆུ་བོ་གདུལ་བྱུང་གི་ནི་རྩལ་གྱི་གྲངས་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་ཚད་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་དང་གདོད་མ་ནས་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པར་
ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སློ་བུར་དེ་བྲལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། དེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་
ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་དག་སའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
སྤང་བུ་བྱུང་བས་སློ་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་གོགས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་
གནས་སྐབས་དེར་སྤྲིན་གྱིས་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིབ་པ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སྤྲིབ་པར་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲིབ་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་ལས་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འཐོབ་
བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་

བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བར་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་པའི་
གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ཡི་ནི་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་
པས་གཙོ་ཆེར་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བས་དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གཉིས། དེ་མེད་
དཔེ་ཡིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། དཔེར་ན་རྟོག་པའི་དེ་
མ་མེད་ཅིང་ཚུ་མང་པོ་དང་ལྡན་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་མེ་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་བར་ཁབས་པའི་མཚོ་མཛེས་པ་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཟའ་སྐྱ་གཅན་གྱི་ཁ་ནང་ནས་ཐར་
པའི་རླབ་ལོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྐྱིན་གྱི་ཚོགས་སྤྱད་
པོ་དང་འབྲས་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉི་ལྷན་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་
གསལ་བ་ལྟ་བུར་ནི་སྦོ་བུར་གྱི་དེ་མ་མེད་ཅིང་སྤངས་རྟོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་
རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་གཞིགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་རི་ལྟར་ན་བརྒྱའི་སྐབས་ལས་གྲོལ་བ་ཐུབ་པ་ལྟ་མཚོག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ནི། སྦོ་བུར་གྱི་དེ་མ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞེན་དུ་སྐྱར་ཏེ། སྤང་མ་དང་
བྲལ་བའི་སྤང་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུའི་སྤྱིང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། མི་གཙང་བའི་འདམ་རྩལ་དང་བྲལ་
བའི་རིན་ཆེན་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ས་འོག་ནས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་གཉེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ས་སོན་
ལས་འབྲུངས་ཤིང་འདབ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་སྦྱོན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། གོས་རུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དེ་མ་མེད་
པའི་རིན་ཆེན་ལས་བྱུབ་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་བཞེན་དུ་མངལ་ནས་
འབྲུངས་པའི་ས་བདག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ས་འདམ་ནག་པོ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་དང་འབྲས་བུར་དེ་མ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་མི་མ་སུན་པའི་རྫོགས་ལས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་

འོ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཚུ་མཚོ་རྩོག་པས་དག་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་
ཟླ་བ་སྐྱ་གཅན་ལས་ཐར་བ་དང་། ཉི་མ་སྤྱིན་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། སོགས་
པའི་སྐྱས་མི་སྐྱུག་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བ་དང་། བར་བ་ལ་གཏི་ལུག་པ་སྟེ་སྟོ་བྱུར་གྱི་ཤི་མས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་
ལས་ཀྱང་དག་ནས་སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་
ཀྱང་མདོར་བསྟུན་མཉམ་བཞག་འདྲི་ལྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་
དུ་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སྐྱལ་བ་དང་མ་ལུན་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་
མཐོང་བ་དེ་ནི་རྗེ་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་འདྲི་ལྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
པ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་པའོ། །དུས་གསུམ་སྤངས་པས་དོན་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་
སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སེམས་རྩོག་པར་བྱེད་པའི་རྟུལ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ནི། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་
སྤྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་མི་རྟོག་བརྒྱ་དང་འབྲ་བ་ལ་ཚོས་བསྟན་པས་བསམ་གཏན་ཉིད་ངེ་
འདྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་འབབ་ཅིང་ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་གིས་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་གཉིས་མཐར་སྤྱིན་
པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རྒྱ་དག་པས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་བརྒྱ་མང་པོས་ཁེབས་པའི་རྗེས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྤང་
གདུག་པ་ཅན་སྐྱ་གཅན་ལྟ་བུའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བན་པ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་དང་འབྲ་བ་རྣམས་གྱིས་
གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲུབ་པར་མཛད་དེ་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་སྤྱིན་པའི་
སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤི་མ་མེད་པའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་གཟའ་ལས་ཐར་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་གི་རྒྱུད་ཁམས་
གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏི་ལུག་སྤྱིན་གྱི་ཚོགས་སྐྱུག་པོ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གདུལ་
བྱའི་འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དང་མ་ལུན་པར་ཚོས་བསྟན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་གྱིས་མི་

ཤེས་པའི་ལུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མངོན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དྲི་
མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །དྲི་མ་དག་པས་སྦྱིང་
པོ་འཕྲོ་བ་ཚུལ་ནི། གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་བའི་ཚོས་ཟབ་མོའི་རོ་བཅུད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྒྲིན་པར་མངོན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་
སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱལ་ལས་འཕྲོན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྤང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤང་
ཅི་དང་། ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུའི་སྦྱིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་
མེད་ཅིང་སྒོ་བྱར་བའི་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་རྣམས་
གྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དབྱུལ་བ་དང་པོངས་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
སངས་རྒྱས་དེ་ནི། མི་གཙང་བས་དག་པའི་གསེར་བཟང་པོ་དང་། སའི་སྐྱབས་ནས་འཕྲོན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་
དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་སྒྲོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུར་
ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མའོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྟེན་
གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་འཕེལ་འབྲེན་པ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བའི་ཕྱིར་དང་།
རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་འབྲུལ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱ་སྒྲོན་
པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གོས་དུལ་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱ་དང་།
མངལ་སྐྱབས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རང་གཞན་མཁྱིའི་དོན་ལ་གཉིས། དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། ཟབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དེ་ལྟར་དང་། དེ་སྦྱེད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱུག་པའི་
རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྤངས་རྫོགས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་
གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྲས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། ལྟ་བུ་མེད་

བས་ཞི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཉལ་བ་དང་། འཚི་བ་མེད་པས་འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །དེ་ལྟ་
 བུའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི། རང་གི་དོན་མཐར་སྐྱོན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་སྐྱོན་པར་བྱེད་དེ། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གཤེགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ཡིས་གོ་སྐབས་སྤེལ་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
 འཇུག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡི་དབང་པོ་དུག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་སོ་སོ་དང་
 མ་ཐུན་པའི་སྲོལ་ལམ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྤོང་ཞིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྱུར་ཅིང་དུལ་སྤྱོད་པ་
 བསགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་འགྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་བུ་དང་།
 རྣ་བའི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཉལ་ཏུ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་
 ནི་འདིག་ཉེན་པའི་ཚོས་དང་མ་འདྲེས་པ་གཙང་མའི་དོན་ལ་ཉན་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནམ་ཡང་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་གཙང་མའི་དོན་ལ་
 ལྟོམ་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤོང་བར་བྱ་བ་དམ་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་མཚོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་སྤོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པའི་རེག་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དོན་ཉམས་སུ་
 སྤོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གདོད་མ་ནས་རང་གི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་
 གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་མོར་བསམས་ཤིང་རྣམས་པར་བྱང་བ་ན། གཞན་
 དོན་མཐར་སྐྱོན་པའི་དོན་དམ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་མཚན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་
 དམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པ་དང་གནས་
 པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 སྲིད་རྒྱུ་། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམས་དབྱེ་དང་བཅས་པ་སྦྱིར་བསྟན་
 པ་ནི། བྱེད་ལས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་སྟོབ་ལམ་དུ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་

པོ་ལྷན་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱོམས་པའི་བྱ་བའི་ལས་སུ་སྐྱུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
མཉམ་བཞག་དུ་ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་ལས། ལྷོ་བྱུར་གྱི་འི་མ་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱུ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་རི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་ལས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འི་མ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་ཞིང་། སྤངས་པ་ལྟར་རི་མ་མེད་
པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པ་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐག་པ་མེད་པ་དང་ཁྲབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཐུན་མོང་དུ་
འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱུ་ནི་ཐག་པ་ཅུང་
ཐད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲབ་པའི་རྟོགས་པ་
དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
འོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་དོན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་གྱི་དོན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པའང་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་
ཁྲད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། ལྷོ་བྱུར་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཙུ་བ་ནས་
འགགས་ཤིང་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱུ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
དུ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཐད་པས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རི་སྟེད་པ་མཐུན་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་
པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲབ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་གཉིས་ཀའང་གཏན་དུ་འདིག་པའམ་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་འདིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། བཟན་པ་དང་
སོགས་པའི་སྐྱས་ཞི་བ་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདིག་པ་མེད་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་
དོ། །དེའང་ལྷོག་སྟོགས་ངོས་བཟུང་ནས་འཆད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདིག་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་
བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཟན་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མི་བཟན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་ཞི་བ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མ་ཞི་

བ་དང་། ཉག་པ་ལས་བརྒྱུ་ལྟེ་མི་ཉག་པ་དང་། འཕོ་མེད་དག་ལས་བརྒྱུ་ལྟེ་འཕོ་བ་རྣམས་སྲོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བཞི་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོངས་སུ་སློན་ཏེ་རུལ་ནས་སྤྲུགས་པའི་ཆ་བ་དང་། ཁམས་རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ན་བ་དང་། སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་འགྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་ཅིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་སྟེ་བཞི་ལོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་འཛིག་
བ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིམ་པ་ལྟར་གྲ་བ་མེད་པས་བཏན་བ་དང་། ལ་བ་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། སྐྱེ་
བ་མེད་པས་ཉག་པ་དང་། འཆི་བ་མེད་པས་འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་དོན་སྤུང་
ཚོ་གསུམ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་
པ་དེ་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བ་དང་མ་སྤུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཚོས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྟོན་ནམ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་སྤུང་སུམ་ཚོ་གསུམ་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཅིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་མིག་
གི་དབང་པོས་གཟུགས་མཚོང་བ་དང་། དེ་དང་འོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཚོས་རྣམས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྣ་བས་ཐོས་
པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་སྐྱས་ཚོར་བ་དང་། ལྷུས་སྲོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་
པའི་གོ་འབྱེད་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱ་ཡིན་པར་འཛིག་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་མཚོང་བ་
ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་བ་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་བཏན་བ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་
བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དབང་གིས་མཚན་དང་དགེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།
དོན་དམ་དུ་ཚོས་སྐྱེ་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་ལས་པ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་རྟོན་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
པའི་དོན་ལ་གཉིས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་
བསྟན་ནི། ཐོས་པ་ལ་སོགས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཉག་པ་དང་། ཆ་བ་མེད་པས་བཏན་བ་
དང་། ལ་བ་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་པས་གཡུང་དུང་ཉིད་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་
དང་། རི་སྐྱེད་པ་མཐུན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་བྱུང་བ་དང་། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དག་དང་ཉོན་

མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་པས་
ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་སྤངས་པས་རྩལ་པའི་རེག་བྱ་སྤངས་པ་ཉིད་
དང་། གཟུགས་དང་བྲལ་བས་བཟླ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པས་དགོ་བ་དང་། མྱོ་བྱར་གྱི་ངི་མས་དག་པས་ངི་མ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འོན་ཏེ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་
གངས་བཙོ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་ཚུལ། ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཚུལ་
ནི། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དག་གིས་རང་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྤང་བྱའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་རང་གི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཞན་དོན་
འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་
དེ་ལ་ནི་སྟོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །ཟབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསམ་མི་བྲལ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱབ་པའི་སྤངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་
པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མིན་པའི་སྤྱིར་ན་
མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་
བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །བྲུང་པར་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་
ཤེན་ཏུ་ཆེས་སྤྱི་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན།
བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཅིང་གཉིད་དཔའ་
དཀའ་བས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་འདི་ག་རྟེན་པའི་སྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་

བར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་སྐར་བ་ལྟེ། དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་དེ་ལལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་སྣང་ན། ལ་དོག་དང་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་དཔུངས་པའི་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཐོང་མ་སྤོང་བ་རྗེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ། སྤྱིར་བ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་མ་ལུས་པས་རྗེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སྤོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་མ་སྤོང་བའི་སྤྱིར་དང་། བཅས་མ་ཐག་པའི་བྱིམ་ན་གནས་པའི་བྱ་ཅུང་གིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་
ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བལྟ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་པ་ས་བཅུ་བ་ལ་
གནས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་མི་
རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་གསུམ་ལས། མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྗེ་མ་
མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གདོད་མ་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བུལ་བའི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
སྟེ། གང་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་བཏགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་པ་དང་
འགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་
བས་ན་གཡུང་དུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་གདོད་མ་
ནས་གནས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་
སྤྱོད་པ་སྤུལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་བྱ་མ་ལུས་པ་
འགགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན་རྗེ་སྟེན་པ་མཐུན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་རྗེ་ལྟ་བ་མཐུན་པ་
རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བདེ་བ་དང་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་རོ། །གཞན་ཐར་པའི་
གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ལྟ་བའི་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྤྱིར་རྗེ་
སྟེན་པའི་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིང་རྟོད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤོམས་
འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་མེད་པས་ལུས་སེམས་འཇུག་ཞིང་ཉིང་རེ་འཇིན་ལས་སུ་རུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱབ་པའི་རེག་བྱ་དང་

བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་པའོ། །དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རོན་
དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་སྤོང་བ་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྲལ་གྱི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་
འདས་པའི་སྲིད་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོས་བསྟར་མེད་པ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་
ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲིད། ཐ་མལ་པའི་སྟོས་
གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པའི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་དང་། ཤིན་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཏེ། སྟོ་བྲལ་གྱི་བྱི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་
པའོ། །སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་འདུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ། དེའི་དོན་
རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའང་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་དང་དབྱུས་གནས་མཐར་འཇིག་པ་སྟེ་འདུས་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་གསུམ་མེད་ཅིང་མདོན་པར་
འདུས་མ་བྲལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། མཐར་སྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་
སྟོ་འདོགས་པ་དང་བསྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཤེས་བྱ་དང་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་མེད་
ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོད་ལྷལ་དུ་བྲལ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དུས་རྟོག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས་
མདོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་འོད་གསལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྡན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྟོགས་གྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གྲངས་གྱི་ཚད་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པ་
ཚུ་བོ་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོག་གའི་སྟོད་ལྷལ་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་
བསམ་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་རབ་གྱི་མཐར་སྐྱབ་པས་མཉམ་པ་མེད་
པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། རྟོགས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤིན་
ཏུ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་མདོན་སུམ་དུ་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་

ཀླུ་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏྲན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་
པའི་སྐྱུ་ཡང་བྱུང་པར་སྤྲོད་ལྡན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟུང་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲང་བ་འགྲེད་པས་གསུང་གི་བརྗོད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རམ་
མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་སྐྱུས་སྤྲང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་
ཆད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་མང་པོའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་
པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལའང་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བྱའི་རྒྱལ་པོས་རེ་
འདོད་སྐོར་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ཚོལ་བས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཇུག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་དང་ཆད་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་
དངོས་པོར་སྟོན་གྲང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱུ་ལ་
པའི་སྐྱུ་ནི་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའང་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་གསུམ་
ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞི་བ་སྤྲོ་བ་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་
པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟུང་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བཀོད་ནས་རབ་ཏུ་སྦྲིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་
རབ་ཏུ་སྦྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ལ་རིམ་གྱིས་བཀོད་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་
རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཕྲིན་ལས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་
སྤང་བའི་གཞུགས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱུ་སྤྲོ་མར་མ་བད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་དབྱེངས་
འདིར་ནི་འཁོར་བ་རི་སྲིད་བར་ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
སུ་འདུས་བྱས་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་འཛིག་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་
བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི།
གཞན་གྱི་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་
ལ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་
མི་གནས་པས་མཚོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལས་འདས་ཤིང་། རྟོག་གའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་།
འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དག་བཙོན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཚེ་མོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། སྐལ་བ་དང་མཐུན་པས་བདག་ཉིད་ཚེ་མོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
 བྱེ་བའི་སྤྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟབ་པ་རང་བཞིན་རམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་རྒྱ་ཆེ་བ་
 མོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཚེ་མོ་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 ལྷན་གྱིས་བྱ་བ་ཅིང་རྒྱན་མི་ཚད་པར་འདུག་གོ། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྣམ་
 བཞག་ མོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་སྐྱེ་རྣམ་བཞག་ སྐྱལ་པ་སྐྱེ་རྣམ་བཞག་གོ། །རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྣམ་བཞག་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །མདོར་
 བསྟན་ནི། དེ་ལྟར་མཐར་སྐྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། སྐྱེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱི་ནི་རང་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱང་
 བར་ལྟ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མདོར་བསྐྱེན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 ལྟ་དང་ནི་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་
 འཛིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་མེད་པའི་
 ཚོས་དབྱིངས་དང་། མཐར་སྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་
 མཐའ་གཉིས་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་། དེའི་བྱང་
 པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོམས་པར་འདུག་པ་མི་ཤེས་པ་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་
 གསུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་གོ་ལ་ཏེ། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་རྟོག་ཏུ་སྟོམས་པར་འདུག་
 པའི་རྣམ་འགྱོར་པ་མཐར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟབ་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་

བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱུང་བར་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཉགས་ཀྱིས་
གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གངས་ཀྱིས་བགྱང་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྫོས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། གཞན་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་
ཡང་དག་པར་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་
སྲིར་དང་གངས་འདྲེའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་གའི་སྲོད་ཡུལ་ནི་
མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞེག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། སྤྱི་བ་བ་གཉིས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལྟས་པར་སྤངས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་དང་སྐྱར་ཏེ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པའོ། །ཡོངས་སྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྲོད་ཅིང་གནས་པའི་སྲིར་གསུང་གི་
གདམས་ངག་བརྗོད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱའི་རང་བཞིན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྤང་བའི་སྲིར། སྐྱའི་སྤང་བ་སྟོན་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་བསྐུལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་
མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་སྲིར་ཐུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་
རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། དེ་དག་གྲང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་རང་གིས་ངང་གིས་རྒྱན་ཀྱིས་བྱུང་
བར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྲིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་།
གཞིའི་ཁ་དོག་གི་དབང་གིས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་འོར་བུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་
བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་མོས་པའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་དང་ཆད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲུལ་སྣ་
ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་ཡང་དེའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བར་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྲོད་པའི་སྐྱར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྤང་ཡང་
བསྐུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསུང་གི་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། སྐྱའི་སྤང་བ་སྟོན་པ་རྒྱན་
མི་ཆད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་ཚོལ་གྱིས་མངོན་པར་

འདྲ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྐལ་བའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་སྟོན་པ་སྟེ། ཚོས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འཚད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་རྣམ་པ་ལྡར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །བྱང་པར་རྒྱན་ལས་སྤང་ཚུལ་ནི། དཔེ་རི་
ལྟར་ན་འོག་གཞིའི་རས་ཀྱི་མཚོན་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་སྣ་
ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཡང་། དད་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་
བྱའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་སྐྱེ་དགུ་ལ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
ཡང་ཁ་དོག་དང་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་བར་སྤང་ངོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལ་གཉིས། མཚོག་གི་
སྐྱུལ་སྐྱུས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ། དེའི་བྱེད་ལས་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་ནི། སྟོན་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྲར་ཉེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་
གང་ལས་སྟོན་ན། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
རྗེས་སུ་གསུང་བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བར་སྟོན་པ་འདི་གཞེན་གྱི་ཁམས་རི་སྟེང་བ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གདུལ་བྱར་བྱུར་པའི་འདི་གཞེན་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་གཞིགས་ནས་ནི་རི་ལྟ་བ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་པར་
ངོ། །དོན་གང་དག་སྟོན་ན། སྐྱུལ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེས། དགའ་ལྷན་པའི་ལྷའི་སྐྱེ་བ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་ཞེས་བྱ་བར་མཛོན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལྷའི་
ཚོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྤྲོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བའི་
མཛད་པ་དང་། དུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པའི་མཛད་པ་དང་། ལྷམས་ནས་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་དང་། བཟོའི་
གནས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་དགུམ་པར་རོལ་པའི་མཛད་པ་དང་། བཅུན་
མོ་དང་བཅས་པའི་ཁབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་དང་། དཀར་བ་སྤོང་པའི་མཛད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་
གྱི་སྤྱིང་པོ་རྗོ་རྗེའི་གདན་དུ་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་དང་། བདུད་གྱི་སྤེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་ཤུགས་

གྱིས་འཇོམས་པའི་མཛད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པའི་མཛད་པ་དང་། ཚོས་
གྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྐྱོར་བའི་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པའི་
མཛད་པ་རྣམས་སོ། །གནས་གང་དུ་སྟོན་ན། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་མི་མཛད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་
སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་ལོ། །དུས་ངེ་སྲིད་སྟོན་ན། གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་དུས་ངེ་སྲིད་མ་སྟོངས་པར་
གནས་པའི་བར་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་
འདྲེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སལ་བ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ། ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སློན་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་
རྣམ་གྲོལ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པ་དང་། ཐག་
པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་ནི་
མཚོག་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིས་གདུལ་
བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་
ལ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོ་བ་སྐྱེད་ནས་རེ་ཤིག་དང་པོ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཉེ་
བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱིས་སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་
མཛད་ཞེས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱིས་སློན་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་
ན། མཐར་སྟེན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པོ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ལ། དམ་
པའི་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་དང་། སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་རླང་དུ་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་
བཟོད་པའི་སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་འང་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པར་བསྟན་པ་ཡིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
དེ་དག་སྐྱར་སྲུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་མཐར་སྐྱབ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འཇིག་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཐབས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་ཐེག་པ་
གསུམ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སློན་པར་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་

དོ། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་གྲོལ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློན་པར་མངོན་ལས་
ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་དུས་
འདི་ཙམ་ཞེག་ན། བསྐྱལ་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། འཁོར་འདི་སྟེང་དང་བཅས་ཤིང་དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱང་འདི་སྟོན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལས་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སློན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་མངོན་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞིང་དང་མིང་
དང་ནི། །དུས་དང་བསྐྱལ་པའི་མིང་དང་ནི། །འཁོར་དང་དམ་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་། །གནས་པའི་སྟོན་ལ་དེར་
འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་མཚན་དང་སྐྱར་ཏེ་
གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི། སྤྱི་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱི་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མ་ཐུན་པར་
བསྐྱུ་བས་འཁོར་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གྲངས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ་
ཟབ་པ་འོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་རྣམས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གནས་ཚུལ་དང་སྐྱར་ཏེ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་འཚང་པའི་
སྐབས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཟབ་པའི་སྐྱུ་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་།
གཞན་རིག་གི་སྟོན་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱི་མ་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་དག་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ་སྐྱལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་གསུལ་བྱ་ལ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན་འདུས་མ་
བྱས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་གནས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་ཐ་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱར་བ་དག་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
པའོ། །རི་སྟོན་དུ་དེ་དག་ཉག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཉག་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྐྱུ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་གཞན་དོན་མངོན་པ་ཉག་ཏུ་
རྒྱན་མི་ཚད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་འདུལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། གསུལ་
བྱའི་སེམས་ཅན་མ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཀུན་སྟོང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

ཐུགས་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཚད་པའི་སྲིད་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱ་ལྟུང་གི་རྒྱུ་ལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་དབང་
འགྲོལ་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད་དང་། འཁོར་བ་དང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐུན་པས་
ནམ་ཡང་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། ཟག་བ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་
སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཞོན་བ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་འཛིན་ཉེན་དུ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་
ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པའི་སྲིད་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ཉལ་ཏུ་རྒྱན་མི་ཚད་ཅིང་། འཆི་
བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པས་འཆི་བས་བདག་པོའི་བདུད་བཙོམ་པའི་སྲིད་དང་། གདོད་མ་ནས་འདུས་མ་
བྱས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་སྲིད་དང་། སྲི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་
དང་མགོན་པོར་གྱུར་པའི་སྲིད་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཉལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་
བརྩམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་འདི་ཉལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས།
གཟུགས་སྐྱེ་ཉལ་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚོས་སྐྱེ་ཉལ་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་རྣམས་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་
སྐྱེ་ཉལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤར་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱི་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སོག་ཚེའི་
རྒྱན་ཉིད་དང་། མོངས་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཏང་
ནས་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་ཉལ་
ཏུ་རྒྱན་མི་ཚད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་རི་སྟེང་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
སྲིད་དང་པོར་སེམས་ཅན་མ་སྤྱིས་པ་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་གིས་རི་སྟེང་དམ་བཅས་པའི་
དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་གཅང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཚད་པར་
སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མངའ་བའི་སྲིད་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཞིང་མང་པོར་སྐྱེལ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱ་ལྟུང་དང་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ལ་དབང་འགྲོལ་བས་སྐྱེལ་བ་དང་འཚོམས་པར་
གཟུགས་སྐྱེའི་སྤང་བ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་རི་སྟེང་གྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང་རྒྱན་མི་ཚད་པར་
སྤྱོད་པར་བྱས་པའི་སྲིད་དང་། མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྲུང་ན་ལས་
འདས་པ་དག་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱོལ་ནས་གཉིས་མེད་དུ་ཉོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱོབ་

དང་བྲམ་བའི་སྲིད་དང་། དུས་ཉལ་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་། མཐའ་ཡས་བའི་ཉིང་འཛིན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྲིད་དང་།
གཞན་དོན་དུ་འཛིན་ཉེན་ལོ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྐལ་བ་དང་མ་སྤུན་པར་སྤོད་པ་ལོ་འཛིན་ཉེན་པའི་
ཚོས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ན། གཟུགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཚོས་སྤྱོད་ཉལ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛད་སྤུས་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉེན་པོ་མཐར་སྤྱོད་
པའི་གནས་མི་འགྱུར་ཞིང་ཉལ་ཏུ་པ་ཡིན་ལོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཆི་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་འགག་མ་ལུས་
པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་མཚོགས་ལ་གནས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ནམ་
ཡང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཉལ་ཏུ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མཛོད་པར་
འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤུས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛད་སྤུས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །མི་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཉལ་ཏུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་
སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་དང་དཔུང་གཉེན་ལ་སོགས་པ་
མཐར་སྤྱོད་པར་འཐད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་དང་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞན་དོན་ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་
ཚད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྤོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛད་པ་མེད་ཅིང་ཉལ་ཏུ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ལ་གཉེས། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་མཛོད་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་
བཞག་པའོ། །དེ་ལ་མཛོད་བསྐྱེད་ནི། གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་གྱུར་ཚུལ་ཚེན་པོ་དེ་སྤྱི་བཛོད་བྱ་ལས་འདས་ཤིང་། དག་གི་སྤོད་ལུས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དག་པ་གཉེས་ལྡན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་དང་། རྣམ་པར་
རྟོག་པས་བཟླ་པར་བྱ་བའི་གནས་སམ་ལུས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། འཇམ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་ཉལ་ཏུ་པ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྲིད་དང་། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སྤྱོད་

བ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ན། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་
ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དེ།
ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟ་སྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་
ལས། རྒྱ་མཚན་རྣམས་རིམ་བུ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་སངས་རྒྱུ་
ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གོ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱུ་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་སྐྱུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་
རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟག་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
པའི་དབེ་དང་གཏུན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཤིང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཡང་སྲིད་ཞེས་
མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །མི་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེ་
བའི་མཐའ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྲོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །སྤྱོད་གཉིས་ལ་སྤྱར་ཏེ་བསྐྱུ་
བ་ནི། རྒྱ་གོ་ཡུལ་མ་ཡིན་སྲིད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཐབ་ལ་གཏིང་
དཔག་དཀའ་བའི་སྲིད་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིའོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱུན་པ་
སྟེ། སྲིད་ཞེས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུག་པས་སྲིད་ཞེས་ཚོས་སྤྱོད་འགག་ལ་སོགས་པ་སྤྲོང་
ཡང་དེའི་དངོས་པོར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་གསུགས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱུན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ལས་བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟར་དང་།
ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱོད་བསྐྱུ་ལས་བསྐྱུ་བར་བཞེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་བརྗེ་བའི་སྤྱོད་ལྟེ་ཆེན་པོ་
འབྲིན་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་

ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ལྗོངས་
བ་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ་ལས། ཡང་ན་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་བྱང་སྐོང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་། དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་
པ་མ་ཡིན་ན་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རིག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བརྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བྲལ་
བ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་
པའི་ཡན་ལེན་ལ་ལྟོས་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ལོན་ཏན་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་དང་ཡོན་ཏན་བྱེ་སྟེ་བརྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའང་
རང་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་
ཡང་ཉེན་རང་དོན་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དོན་ཀྱང་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་
དེ། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱེ་བའང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་
ཡོད་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་
བུ་ནི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀ་སྐྱོམས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་འདི་དག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱོར་
པའི་ཞིང་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་སྐོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཙམ་ཐ་སྙད་
ཙམ་དུ་བརྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་གདུལ་བྱ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
ཞིང་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོབས་བཅུ་
དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་

ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་ཞིང་། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོན་
པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི་སྟེ། དཔེ་དོན་སྐྱུར་ཏེ་སྦྲོམ་
གྱིས་ཉ་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རྣམ་མཉམ་ཞུས་པར་བཤའ་བ། དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་མཉམ་རྟོགས་ཚུལ།
སྐྱུར་ཡང་དེས་དོན་བསྐྱུས་ལ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བརྟུ་པོ་ཉིད་གྱིས་མ་རིག་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་འདོམས་པ་ལ་སྐྱིབ་པས་ནི་སྐྱུར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་རྗེས་
དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་འདོམས་ཤིང་དེ་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ལ། མི་འདིགས་པ་བཞི་པོ་
ཉིད་གྱིས་ནི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་དུ་འདིགས་པ་དང་བག་ཚུལ་བཅའ་བཅེད་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་བྱིར་
སེང་གེ་རི་དུགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདིགས་པ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་
པའི་ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་རྣམས་ནི་གཞན་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྣམ་མཉམ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་བྱུང་
མོང་མ་ཡིན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ཏེ། སྐབས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གྱིས་བརྒྱན་པར་
བསྟན་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནི་བསྐྱུལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་
སྐྱང་ཡང་དེ་དག་གི་དོ་བོར་བྱུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རྒྱ་དང་རྣམ་མཉམ་ལ་ཤར་བའི་སྐྱ་བུ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་
པའོ། །རྒྱས་པར་བཤའ་བ་མཉམ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ཡོད་པ་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་
པར་བཤའ་བ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་ཡོད་པ་སྦྱོན་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤའ་བ་
པའོ། །བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བརྟུ་བཤའ་བ་དང་། མི་འདིགས་པ་མཉམ་
བཤའ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་མཉམ་པའོ། །སྟོབས་བརྟུ་ལ་གཉིས། མཚན་བྱ་དོན་གྱི་དོ་བོ་དོས་
གཟུང་བ་ནི། སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དམ་བཅའ་བ་བརྟན་པོ་བྱས་པ་ལས།
མཐར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུས་སངས་རྒྱས་པ་ན། རང་བྱུང་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་དག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལས་
འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་གྱི་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལས་འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་སྦྱིད་པ་
དང་མི་སྦྱིད་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞེན་དུ་སྟོན་ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡོད་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས། ལས་

མི་དགེ་བ་ལས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལས་དགེ་བ་ལས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འདོད་པ་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་སོ་བཟླགས་ནས་དེ་དང་
མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་རྣམས་དང་འབྲིང་སོ་དང་
རྒྱལ་སོའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དབང་སོ་མཚོག་དང་། མཚོག་མ་ཡིན་པ་
མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་བཟླགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་
གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཁམས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ནི་སྟོན་ཡང་གདུལ་བྱ་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་ལས་འདི་ལ་མོས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མོས་པའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་དང་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་
ལས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐུན་ཡས་པ་སྤྱད་སྤངས་པ་ལས། གང་ཟག་གཞན་དག་
གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་དང་བྱི་མ་མེད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་དགེ་བའི་ཙུ་བ་རྒྱུད་མ་གསན་ཅིང་བག་ཡོད་པར་བྱས་
པ་ལས། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྤྱི་མའི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཉེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
མངོན་སུམ་མཐུན་པ་སྟོན་གྱི་གནས་ནི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་དབང་མི་
བསྐྱོང་ཞིང་དེ་དག་གི་སྤྱང་བར་གྱུར་པས་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་
ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གང་དུ་སྦྱེ་བའི་རྩལ་སྤིད་པ་བར་མའི་བཟང་ངན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་

བར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་ཞིང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་
མེད་པར་མངོན་དུ་ཉོགས་པ་ཞི་བ་དག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་སྤངས་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བརྟུ་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུར་པ་རང་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་
བདུད་བཞི་འཛོམས་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་འབྲས་གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདག་གིར་བྱ་བའི་སྟོབས་དང་། གདུལ་
བྱའི་ཁམས་མ་རིགས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་འཕམ་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་
དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བྱེད་པར་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། ལྟའི་མིག་གི་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྤྱི་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་གོ་ཆ་སྲ་བ་དང་། བཅིག་པ་བཏན་པོ་དང་ཤིང་ནག་
འཐིབས་པོ་དང་འབྲ་བ་རྣམས། དེམ་པ་ལྟར་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཙོད་པའི་སྤྱིར་
དང་། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བརྟུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དེ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་དང་པོ་དུག་
གིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་གོ་ཆ་སྲ་བ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་འབྲིགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ་རྗེ་དང་མཚུངས་ཤིང་།
བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅིག་པ་བཏན་པོ་དང་འབྲ་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་དོ་
རྗེ་དང་མཚུངས་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཤིང་ནགས་འཐིབས་
པོ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ་རྗེ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་འཇིགས་པ་ལྟ་
གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དོན་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ནི། སྟོན་ཡང་

སེམས་སྒྲོམས་པའི་སྒྲོན་ས་སེར་སྒྲུ་མེད་པར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས། རང་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་རི་ལྷ་བ་དང་རི་
སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཚོས་མ་ལུས་བ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཚུབ་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འདིགས་པ་དང་། སྟོན་ཡང་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་
མ་བཟེན་པ་ལས་གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་གོགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
བའི་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་མི་འདིགས་པ་དང་། སྟོན་
ཡང་དགར་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་བ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལས། གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཁོར་
བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་མི་འདིགས་པ་དང་། སྟོན་ཡང་ད་རྒྱལ་
མེད་པར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་རང་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤངས་བྱ་མ་ལུས་བ་ཟད་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་ཞེས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་མི་འདིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་བཞེ་ལས་བརྩམས་ནས་ལྷ་མཚོག་བརྒྱབས་སོ་ཆེའི་
གནས་སུ་དམ་བཅས། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་སྐྱབས་སྐྱབས། ཚངས་པའི་གནས་སུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་ལ་དགའ་ལྷན་དང་རིགས་དང་མོངས་སྟོད་དང་ལུས་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ད་རྒྱལ་བའི་དགོ་སྟོད་དང་
བམ་ཟེ་དང་ལྷ་དང་བདུད་དང་ཚངས་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱས་ཀྱང་ཚོས་དང་མ་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ས་ཚོལ་བའམ་ཚོལ་
པའི་མཚན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བས། ལུས་བདེ་བ་དང་དག་བག་ཚ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་
འདིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་མི་འདིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་བཞེ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། མི་འདིགས་པ་བཞེ་བཞེས་པ་ལ་བཟེན་ནས་བདག་ཉིད་དང་གཞན་རྣམས་གྱི་
དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་སོ་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་བདག་ཉིད་གྱིས་
ཤེས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་བར་བྱ་བའི་དངོས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཀུན་འབྱུང་རྣམས་བདག་ཉིད་སྤངས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་
སྟོང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟོན་
པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གྱིས་བསྟོན་ཏོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་།
གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མངོན་

པའི་སྤྱིར་དང་། རྩོམ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
བདག་གིས་རྩོམ་བོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་རྩོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཟག་པ་ཟད་
པ་འགོག་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མངོན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
གསུངས་པ་ལ་རྣམ་ཡང་འདྲིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགོ་སྟོང་
དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གང་དུའང་དམ་པའི་ཚོས་གསུང་བ་ལ་ཐོག་པ་མེད་པར་འཇུག་
གོ། །ཞེས་པའོ། །དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བའི། དེ་ལྟར་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔའ་པོ་སེང་གོ་ནགས་ཚལ་སྤྱག་པོའི་
མཐར་ཉལ་པར་གནས་ཀྱང་དུང་འདྲིགས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱག་དང་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་
ལྡན་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྤྱག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བཞུ། རང་ཉིད་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་
མེད་པ་དང་། སྟོ་བརྟན་པ་དང་། ཅལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། དེ་བཞེན་དུ་དགོ་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་
ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱལ་ཅན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མའི་སེང་གོ་ཡང་འདྲིགས་པ་དང་
སྤྱག་པ་མེད་ཅིང་བདག་ཉིད་མཚོག་ཏུ་སྤྱུང་བས་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པས་སྟོས་
པ་མེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྤྱགས་བརྟན་པ་དང་། སྤངས་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་
པས་ཅལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་པའོ། །མ་འདྲེས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་བསྟན་
པ་དང་། དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དོན་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་།
སྤང་ཡང་བཤད་དེ་བྱེད་ལས་དང་རྩོམ་ཚུལ་ལོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་
ཉེ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྟེ་ཚན་བཞི་ལས། སྟོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་འཛི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་མངའ་བ་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ལམ་སྟོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་མ་འོར་བར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་
པས་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ན་འཕྱོང་བ་དང་རྒྱག་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤང་བའི་འཇུག་པ་
མི་མངའ་བ་སྟེ། སྤྱི་སྟོད་པ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། སྟོན་ཚོད་པ་མེད་པ་སྤྱར་སྤངས་ཤིང་བརྟུན་ཚིག་
དང་སྤྱི་ཚོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་ལས་ཚོད་པ་དང་ཀྱལ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་

སྐྱེས་པའི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་སྟེ། གསུང་གི་སྐྱོད་པ་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། སྐྱོན་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་བྱུག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྐྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འདས་པའི་དོན་བརྗེད་པའི་བྱམ་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་གཞན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་རྣམས་པར་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྐྱུགས་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་སེམས་དང་འདྲུ་ཤེས་སྐྱོན་ཅི་ལོག་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་དམ་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་འདྲུ་ཤེས་སྐྱོ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གཤམ་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྐྱོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། སྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན། རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་བྱུག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་གནས་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྐྱོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱོན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དཀོན་མཚོག་གི་གཤམ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་བྱམ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱམ་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་ཚོས་ཚོལ་བས་མི་ངོམས་པས་ཤེས་རབ་གསུམ་པ་སྐྱེད་པས་ཚོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་འདྲུ་འཛི་སྐྱེས་ཉེ་དབེན་པའི་གནས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོན་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཚོས་སྐྱོན་པ་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཤེས་རབ་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་རྣམས་སོ། །འདིར་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་སྐྱོས་པ་ནི་རྟོག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱམ་པ་མ་སྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱེམ་པ་མི་མངའ་བར་འདུས་ཤིང་། ལ་ལར་ཐམས་

ཅད་ཡོད་པ་ལྟར་ན་འདུན་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལས། ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །མཛད་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཕྲིན་ལས་
མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་གཡོ་རྒྱ་ཚུལ་འཚོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་དང་། སྟོན་བརྒྱན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཤིང་ཐལ་བ་དང་རན་པ་དང་ཚོས་དང་ལྡན་པར་སྦྱོར་བ་ཉིད་
གོས་པར་བྱས་པ་ལས་དག་གི་ལས་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། སྟོན་བརྒྱན་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱིས་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཀ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མཁུན་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་
པ་རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པར་
མོས་པ་དང་། བདག་གཞན་གྲུང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དེམ་པ་ལྟར་འདས་པའི་དུས་
ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་
འཇུག་པས་ན་དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཆགས་པ་དང་། ཐོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་མེད་
པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ཉོགས་པའི་བསྐྱུས་པ་དུག་མཛད་པས་
བསྐྱུས་པ་གསུམ། མཁུན་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱུད་པོ་འདི་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་སྐྱུ་ཚད་མེད་པ་
དང་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་དང་
འབྲ་བར་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གྲུང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཁོ་ནའི་ཡིན་པས། གང་ཟག་གཞན་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་འོ། །ཞེས་
པའོ། །སྐར་ཡང་བཤད་དེ་བྱེད་ལས་དང་འཐོབ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྟོན་

བ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་དོན་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་མཉམ་པ་དང་། ཐུགས་གཡོ་བའི་མཉམ་
 བར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདུ་ཤེས་
 ལྷ་ཚོགས་མེད་པ་དང་། གཤམ་གྱ་མི་བརྟགས་པར་རང་གི་རང་གིས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ་བྲང་སྲོང་སངས་
 རྒྱས་ལ་མེད་པ་སྟེ། སྐྱོད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་། གཞན་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ཉམས་
 བ་མི་མངའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། དོན་ཐམས་
 ཅད་གཞིགས་པའི་བྲན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། དུས་ཉག་ཏུ་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་རི་
 ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་ཀུན་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ནམ་
 ཡང་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ། ཉོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་། སངས་རྒྱས་གང་གི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་མིན་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དང་པོར་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཕྱི་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་
 སུ་འཇུག་པས་ཉེ། མཛད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་དུས་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཉག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱ་ཚེན་པོ་འཇུག་པ་མཁུན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་
 བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཉོགས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་
 འཛོགས་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་ལ། དེ་
 ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་བསྐྱུལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་བདུད་བཞི་
 ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོན་པ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་སོ་སོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཤིང་སྟོ་བྱར་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བརྟེན་སོ། །ཞེས་པའོ། །དཔེ་དང་སྐྱར་
 བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སའི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་དང་། ཚུའི་མཚན་ཉིད་གཤེར་བ་
 དང་། མའི་མཚན་ཉིད་འོ་བ་དང་། རྒྱུད་གི་མཚན་ཉིད་གཡོ་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་། རམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་དང་།
 ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིའི་གཞུགས་

ལ་མེད་པས་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྐྱེ་འདྲིག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་གང་ཟག་གཞན་ལ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་མེད་པས་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའམ། ཡང་ན་དཔེ་ལས་ཀྱང་འབྲུང་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་། ཉམ་མཁའའི་ཁམས་རྣམས་ནི་འབྲུང་བ་ཅམ་ལ་
སོགས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་འདྲིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་ཡིན་པ་ཡང་སྤིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
འདྲེས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་ན་རྩལ་སྤུན་ཅམ་ཡང་འདྲིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་
ཀྱང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཚོན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱིན་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
ལས། མཚོན་བྱ་མཚོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། སྤོན་སྤོབ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དམ་བཅའ་བ་བརྟན་པར་མཛད་པ་
ལས། མཐར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་རུས་སྤུན་གྱི་རྟོ་བ་
ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤོན་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་ལས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་
ལ་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་རྩེབས་སྤོང་དང་ལྷན་པས་མཚོན་པ་ཉིད་དང་། སྤོན་གཞན་དག་འབྲུང་དུ་མ་བསད་པ་ལས་
ཞབས་ཀྱི་རྟེང་བ་ཡངས་ཤིང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པར་བྱིན་གྱིས་རླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྤོན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཚོས་གྱིས་སྐྱབས་པ་ལས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྤོན་གཞན་གྱི་འཁོར་མ་
སྤེ་བ་ལས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་གསེར་གྱི་བྱ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། སྤོན་གོས་བཟང་པོ་
སྣ་ཚོགས་བྱིན་པ་ལས་སྤྲགས་པ་ཤིན་དུ་འཇམ་ཞིང་སྐྱེ་གཞོན་ལ་ཅན་དུ་གནས་པས་ལེགས་པ་ཉིད་དང་། སྤོན་
བཟང་བ་དང་བཏུང་བ་མཚོག་དུ་གྱུ་ལོམ་པ་བྱིན་པ་ལས་སྐྱེ་ནི་ཞབས་ཀྱི་བོལ་གོང་གཉིས་དང་། ཕྱག་གི་རྒྱབ་
གཉིས་དང་། ཕྱག་པའི་སྤོང་གཉིས་དང་། ལྷག་པ་སྤེ་བ་དུན་ན་དག་མཐོ་ཞིང་ལས་རྒྱས་པར་སྤང་བ་ཉིད་དང་།
སྤོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལས་བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེ་རྒྱ་ཡ་དང་འབྲ་བར་རླུམ་ཞིང་
གིམས་ལ་རིམ་གྱིས་སྤེ་བ་ཉིད་དང་། སྤོན་གསང་ཚིག་བསྐྱེད་པའི་འབྲིག་པ་སྤངས་པ་ལས་གསང་བའི་
གནས་སྤང་བོ་ཆེའམ་རྟ་ཅང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པ་ཉིད་དང་། སྤོན་དགེ་བའི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐར་
གྱིས་སྤྱད་པ་ལས་སྐྱེ་སྤོང་སེང་གོ་དང་འབྲ་བར་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྤོན་དགེ་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
ལས་སྤྲག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་གོང་བར་སྤོང་བ་མེད་ཅིང་ལ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྤོན་གཞན་ལ་མི་འདྲིགས་པ་བྱིན་

དབུགས་ལྷུང་བ་ལས་དབུང་པའི་མགོ་ལེགས་པར་རྒྱུ་ཞིང་ཕྱག་པའི་ལྷན་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་གཞན་གྱི་
གོགས་བྱ་བ་ལ་རྫོོ་བས་ཞུགས་པ་ལས་ཕྱག་གཉིས་རེག་བྱ་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་རྒྱུ་ལ་རྫོོ་བྱ་མཐོ་དམན་
མེད་པ་དང་། མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་གི་མཐེལ་གྱིས་བྱས་མོའི་ལྷ་ངར་སྐྱེབས་པས་ཕྱག་རིང་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་དགོ་
བ་བཅུས་མི་ངོམ་བར་སྐྱད་པ་ལས་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་།
རྫོན་ནད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་སྐྱོལ་ཚོགས་པ་བྱིན་པ་ལས་མགྱོན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དུང་རིམ་པ་གསུམ་དང་འབྲ་བ་
ཉིད་དང་། རྫོན་དགོ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་འགྲམ་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་
གོ་དང་འབྲ་བར་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ལས། ཚེམས་ནི་
བཞི་བཅུ་ཐམས་པ་ཚང་ཞིང་སྤྱང་འོག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་གངས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་སེམས་ཅན་མི་འཇོལ་བ་རྣམས་
བསྐྱས་པ་ལས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་བར་མེད་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལོ་རྒྱུ་
བྱིན་པ་ལས། དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚེམས་ནི་རིང་ལུང་དང་རྫོོ་བྱ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
རྫོན་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱད་པ་ཡང་མཆེ་བ་རབ་མཚོག་དུང་ལྟར་
དཀར་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པའི་ཚིག་བསྐྱངས་པ་ལས་ལྷགས་རིང་ཞིང་སྐབས་པས་ཞལ་གྱི་
དབྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རོ་བྱོ་བ་བྱིན་པ་ལས་རོ་མི་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་
འམ་ཚད་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་རོ་བྱོ་བའི་མཚོག་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། རྫོན་ཚིག་ངན་པ་
སྤངས་ཤིང་སྐྱོན་པར་སྐྱས་པ་ལས་རྫོགས་པའི་ཀུན་སྤོང་ལ་མ་སྤོས་པར་རང་བྱུང་གི་གསུང་ཀ་ལ་ཤིང་ཀའི་སྐྱ་དང་
ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྐྱོན་ཅིང་རྒྱང་རིང་པོར་ཐོས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་བྱམས་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་
བསྐྱངས་པ་ལས་སྐྱོན་བཟང་པོ་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་དགུས་རིང་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་
བསམ་པ་རྒྱ་མེད་པར་མཛད་པ་ལས་རྗེ་མ་ལྷུ་མཚོག་གི་རྗེ་མ་དང་འབྲ་བར་འབྲུག་ཅིང་གནག་ལ་མ་འཇིངས་པ་
ཉིད་དང་། རྫོན་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱགས་པ་ལས་ཞལ་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་མཛེས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་
སྐྱོན་མཚམས་སུ་མཛོད་སུ་དཀར་པོ་འཐེན་ན་ལྷུ་གང་དུ་རིང་ཞིང་བཞག་ན་གཡས་སྤོགས་སུ་འབྱིལ་ཏེ་གནས་
པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་སྐྱ་མ་ལ་གྱས་ཤིང་འདུད་པ་བྱེད་པ་ལས་གཙུག་ཏོར་དབུའི་ཅེ་མོར་ལྷན་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྟར་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་

བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་ལ་ལས། རྗེ་མས་དག་ཅིང་མ་འཁུམས་པས་སྐབ་པའི་སྐྱགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་དང་འབྲ་བ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་འདུ་འཛི་སྤངས་པས་དགོ་བ་སྐྱེལ་ཏེ་
མཁའ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་མ་ཐུན་པར་གཟུང་བ་ལས་བ་སྐྱ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤ་
ལ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱའི་གྲོན་དུ་གཡས་སྤོགས་སུ་འབྱེལ་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་བརྟེན་པ་དང་མཚོན་
ཆ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་ལས་དབུ་སྐྱ་རྗེ་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་མཐོན་འཐིང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་
རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྐྱར་བ་ལས་སྐྱ་རྒྱུ་གོ་རྟའི་སྤོང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྫོན་ཤིང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བར་ཚུ་ཞིང་གས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཚོན་ཉེན་
ཞིག་པ་རྣམས་གསོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་འཛིགས་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་
མེད་པའི་བྲང་སློང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ལྟ་བུ་མངའ་ཞིང་དོ་རྗེ་ལྟར་འབྲེགས་པའི་སྐྱ་
ཆེ་ཞིང་བྲང་ལ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་
གཟེ་བརྗིད་ཀྱི་དཔལ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྫོན་པ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མིའི་དབང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་མདོ་སྟེ་ལས་
གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་དེ་རྣམས་འདིར་ཡང་བཀོད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །།མཚོན་བྱེད་དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱ་
བ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྐྱེན་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྫོན་ཀའི་རྩ་བའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་མཁའི་དཀྱིལ་
དུ་མཐོང་བ་དང་། རྫོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཚུ་རྫོན་པོ་དང་ཞིང་རྗེ་མ་མེད་པའི་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་སྐས་ས་བཅུ་བ་རྣམས་དང་སློབ་མ་ཐལ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱབ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སྤོང་
རྫོགས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དག་རིམ་བུ་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་འཛིག་ཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲང་ཚུབ་སེམས་
དཔས་མཐོང་བ་ཡོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་ནས་མཁའི་རྩ་བ་དང་འབྲ་ཞིང་། པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་
སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ནི་ཚུ་ནང་གི་རྩ་བ་དང་འབྲ་འོ། །ཞེས་པའོ། །ལྷུང་ལས་རྫོགས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ཞིང་

ཚོས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དེ་མ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་
པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། འདྲིར་བསྟན་པའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དེ་མེད་ཆེན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེད་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་སྐྱེར་ཏེ་སོ་སོར་བཤམ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྟོབས་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་མི་མ་བུ་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་རྟོ་རྗེ་དང་མཚུངས་པ་དང་།
མི་འདྲིགས་པ་བཞི་ནི་སྟོབས་པ་མི་ཞན་པའི་སྤྱིར་སེང་གོ་དང་མཚུངས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཉལ་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དང་།
མཚན་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ནི་ཚོས་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་
དུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱང་བའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པས་ན་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོ་རྗེའི་དཔེ་དང་། དེ་དུགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གོའི་དཔེ་དང་། འདུས་མ་བྲས་ནམ་
མཁའི་དཔེ་དང་། དག་པའི་ཚུའི་ནང་དུ་འཆར་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པའོ། །སོ་སོར་བཤམ་པ་ལ་གཉིས། བྲལ་འབྲས་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་བཤམ་པ་དང་། སྤོང་འབྲས་གཟུགས་སྐྱེའི་
ཡོན་ཏན་བཤམ་པའོ། །བྲལ་འབྲས་ལ་གཉིས། བྱེ་སྟེ་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། བསྐྱེས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་
ལོ། །མཚོན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོབས་རྣམས་རྟོ་རྗེས་མཚོན་ཚུལ། མི་འདྲིགས་པ་སེང་གོས་མཚོན་ཚུལ། མ་
འདྲེས་པ་ནམ་མཁའ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །སྟོབས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་མཚོན་ཚུལ་ནི།
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལས་སྟོབས་དང་པོ་དུག་
དང་བར་མ་གསུམ་དང་སྤྱི་མ་གཅིག་གིས་རིམ་བཞི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དང་སྟོབས་པར་འཇུག་
པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཀུན་ནས་བསལ་བས་རྟོ་རྗེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིབ་པ་
གསུམ་གོ་ཆ་དང་། ཅིག་པ་དང་། ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིར་སྤྱིབ་པ་དང་།
བཤེགས་པ་དང་བཅད་པར་བྲས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་པའོ། །བུན་མོང་གི་མཚོན་ཚུལ་ནི། བརྗེད་བཤེད་དང་།
སྤྱིར་པོ་ཉིད་དང་། བརྗེད་བཤེད་དང་། མི་བྱེད་བཤེད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་པས་ན། བྲང་སྟོང་ཆེན་

བོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་དོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་
 གང་གི་སྲིར་བརྒྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིང་བོ་ཡིན་པའི་
 སྲིར་དོ། །གང་གི་སྲིར་སྲིང་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་གང་
 གི་སྲིར་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཚོན་མ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྲོགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མི་སྲེད་པའི་སྲིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤངས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་འདོམས་ཤིང་སྤངས་བྱས་ནི་སྤྲུང་ཡང་མི་སྲེད་པའི་
 སྲིར་ན། སྟོབས་བརྩུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་རྗེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །མི་འདིགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་
 ལས། བརྟན་པ་ནི། སྤྲུང་ཡང་འདིགས་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་གཞན་དག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། སྤྲེའི་
 སྟོབས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་སྲིར་དང་། མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྲོགས་འདོམས་པ་ལ་རྩལ་ནི་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
 པའི་སྲིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞེད་དང་ལྡན་པས་ན་སྐབས་པའི་དབང་སོ་མི་ཡི་སེང་གེ་ནི། སེང་གེ་ཚོས་
 བཞེད་དང་ལྡན་པས་རི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདིགས་པ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་
 དབྱས་སུ་འདིགས་པ་དང་བག་ཚོ་བ་མི་མངའ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་པའོ། །བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་བཞེད་དང་
 ལྡན་པར་ཡང་གང་གིས་ཤེས་སྟམ་ན་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པས་ནི་བ་ཐམས་
 ཅད་ལུང་བརྟན་པར་རྣམས་པའི་སྲིར་པས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བོ་གང་ལས་ཀྱང་འདིགས་པ་མེད་པར་
 བེ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞེན་དུ་སྤྱི་བ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཉན་
 རོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། སྤང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་
 དེ་དག་ལས་སྣག་པར་གཟིགས་པའི་སྲིར་གཞན་སྤྲུང་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་། སྐགས་ནི་
 རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྲེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྲིར་ན་ཉིང་
 དེ་འདིན་ལས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། མཚོག་ཏུ་སྤངས་དཀའ་བའི་མ་རིག་བག་ཚགས་
 ཀྱི་སའི་སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་རྒྱལ་བའི་སྲིར་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་འདོམས་པ་ལ་རྩལ་སྐྱུན་
 སྐྱུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །མ་འདྲེས་པའི་མཚོན་ཚུལ་ནི། འདིག་ཉེན་ཐ་མལ་
 བ་བདག་ཏུ་འདིན་པ་རྣམས་དང་། ཉན་རོས་འཕགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེ་བ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྲེད་གཟུང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་

རྣམས་དང་། རྣོ་ལྡན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་
 དང་། རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣོ་
 དག་ནི་སྤྱི་ཞེང་ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་གི་རིམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། ས་དང་རྩ་
 དང་མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྣམས་པ་ལྡེ་པོ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་བས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
 མཚུངས་ལ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི། འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞི་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སས་ཉེན་བྱེད་པ་དང་། རྩུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མེས་སློན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། རྩུང་གིས་མི་འབྲུལ་བར་བྱེད་པས་འཛིག་ཉེན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཚོ་བྱེད་པ་དག་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཡང་ན་
 བྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་འཛིག་ཉེན་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་
 ཉེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོབས་བརུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཙེན་བརྒྱན་པོ་དག་དེ་མ་
 དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་དོན་དོན་དམ་པ་
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་དང་ཏུ་སྤྱི་ཞེང་དེའི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣོར་བྱ་རིན་ཆེན་གྱི་འོད་དང་
 མངོག་དང་དབྱེབས་རྣམས་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འོ་ཞེས་པའོ། །སློན་འབྲས་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་རྣམས་སྤྱོད་པོ་གནས་ཚུལ་ནི། ལེགས་
 གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྤྱོད་པོ་གནས་བྱུང་ལ་ཚོས་ཉིད་ན་
 འདི་དག་ནི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་
 རྣམས་པར་སློན་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱང་བ་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་
 པ་གཉིས་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཞུགས་སྤྱོད་པའི་དཔེ་ས་མཚོན་ཚུལ་ནི། གཞུགས་སྤྱོད་པའི་
 གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་རིང་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པ་དང་། ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ས་བརུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་འཛིག་ཉེན་

བའི་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་པལ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱང་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་སྐྱང་བ་ཞི། དཔེར་ན་ཚུ་དག་པའི་ནང་དུ་སྐྱ་བའི་
 གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རམ་མཁར་སྐྱ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚན་བཟང་པོས་
 བརྒྱན་པའི་སྐྱ་གཉིས་པ་དེ་མཐོང་བའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་པར་
 འདོད་པས་ཀྱང་དག་པའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱབས་ཏེ་ལེ་ལུ་གསུམ་པའི་རྣམས་པར་བཤད་
 པའོ། །དེ་ཞི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྟུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅིང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིན་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟུན་བྱུང་རྒྱན་མི་ཆད་ཚུལ་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །སྟུན་བྱུང་རྒྱན་མི་ཆད་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ཞི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་གདུལ་
 བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་
 ཡང་འདི་དང་འདི་ཞེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་རྣམས་པར་རྫོགས་པའི་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་ཞིང་སྟུན་གྱིས་བྱུང་བར་
 འཇུག་པའང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར། གང་གི་རང་
 བཞིན་ཆགས་སྤང་རྣམས་བྲལ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་སྟོན་དང་། །གདུལ་བྱའི་དབང་
 གིས་ཁོ་ལ་ཁོར་སྟོན་པ། །བྱང་ཚུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟུན། ཞི་བ་དང་བྲག་
 པོ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གདུལ་
 བྱའི་ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་
 ལ་འགོད་པའང་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་མཐའ་
 ཡས་པ་རྣམས་སུ་གཤེགས་པའང་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་སུ་བབ་པ་ན་དེ་
 དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་གཤེགས་པ་ལ་བྱུང་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏུ་རྣམས་པར་རྫོགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་ཞིང་སྟུན་གྱིས་བྱུང་བར་འཇུག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟུན་བྱུང་གྱི་དོན་མདོར་
 བསྟན་པའོ། །རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཞི། ངེས་པར་འབྲིན་པའི་རྒྱ་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་

སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྗེ་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་
ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་སློན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྷ་བྱ་ཅན་ཏེ། འདིས་འགྲོ་བ་ལམ་
ཀྱི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་བྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་
བའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དང་དབྱུས་
མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ན་ནམ་མཁའ་ལྗང་ཁྲུབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་
ཆད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་
བཞིན་གྱི་རྗེ་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་གདོད་མ་ནས་གཏོར་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་པར་གཟེགས་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་
འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བའི་སྟོང་པོ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟོ་
བུར་གྱི་རྗེ་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱིན་གྱི་བྱ་བ་འབྲ་བ་རྣམས་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱིབ་པ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་འཁྲུགས་རྒྱུང་བྲག་པོ་དང་འབྲ་བ་
དག་གིས་རྗེ་མའི་སྐྱིན་རྣམས་རྣམ་པར་གཏོར་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་
ཡང་སྟོར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱལ་ལ་སྐྱུར་བ་སྟེ། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ཐུགས་
རྗེས་འདྲེམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྐྱིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་ནི། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་གང་
གིས་འདུལ་བ་དང་། གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གནས་པའི་ཡུལ་གང་དུ་གཤམ་གསལ་བ་དང་།
སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གང་གི་ཆེ་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དང་། དེའི་ཀྱན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མ་
ཡིན་ཞིང་འབད་ཚོལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་
དུས་ཏྲུ་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇུག་ཅིང་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་ཆེད་དུ་
རང་རང་གི་ལོ་ས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དག་གིས་

འདུལ་བ་ལ་ཡང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་
དེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་
པ་དང་། གང་དུ་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་གི་ཆེ་ནི་དུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་འདུལ་བའི་སྐབས་
སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དོན་ལ་ལྷ་སྟེ། མིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། དེ་
དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསྟུས་ཏེ་རྒྱན་མི་ཆད་ཚུལ་སོ། །དེ་ལ་མིང་གི་དབྱེ་
བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྲིན་ལས་འབྲུང་བའི་
དེས་པར་འབྲིན་པའི་རྒྱ་དང་། དེའི་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱེན་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་
དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཡིས་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་ཡུལ་
དེ་དག་གི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྐྱིབ་པ་དེ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པའི་རྒྱེན་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
ཅིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་སོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་མཚན་དུག་སོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕང་དུ་དེས་པར་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་
བསྐྱོད་པས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོ་དག་ནི་ས་བཅུ་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་
རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་ལ། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་
མི་ཆད་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་
ཡོངས་སུ་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
དེ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེ།
སྟོ་བྱུང་གྱི་ངོ་མ་རྣམས་གཞོན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་སྐྱིབ་པ་དེ་འདྲོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱེན་ནི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོ། །དཔེ་ཡི་མཚོན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་

གྱི་གནས་ནི་དྲུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔེ་དང་དོན་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་
ནི་ཉི་མ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། བྱང་ཆུབ་
གྱི་གཟུང་བར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་གཏེར་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། དེའི་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་
སྤྲིན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། དེ་དག་འཛོམས་པའི་སྤྱད་སྤྲོད་ལྟར་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། བྱི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚུ་དང་བཅས་ཤིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་བཏངས་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་
པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཉེ་བར་འཚོ་ཞིང་
ཕན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏང་སྤོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཉི་མ་རི་ལྟ་
བུ་བཞེན་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐའ་དང་དབྱུག་མེད་པས་ཟབ་པའི་སྤྱིར་བཏང་། དེ་དག་
གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ལོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་འགྲོལ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གཤོད་མ་ནས་སྤྱོད་གྱིས་བྱུང་བར་གནས་
པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞེན་གྱིས་དག་པའི་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིར་བཏང་སྤོན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། སྤང་རུང་སྤོ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞེན་ལ་བྱུང་
བར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཁམས་རང་བཞེན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་སྤྱིར་
བཏང་སྤོན་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་འབྲུག་པོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་
འཚོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྤོན་པར་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྤྱིར་སྤྱིབ་པ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་སྤྱད་སྤྲོད་ལྟར་ཆེན་པོ་མི་ཟད་
ཅིང་རབ་ཏུ་དྲུག་པའི་རྒྱ་གི་འབྲུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱུན་མི་ཆད་ཚུལ་ནི། སྤོན་ས་བཅུར་
ཚོགས་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་སྤོན་ལམ་
བཏབ་པས་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྲོད་ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེད་ས་རང་བཞེན་གྱིས་དག་པར་བྱུང་བར་བྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་
མཚུངས་པར་གཟིགས་ནས་འཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཐུན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་

མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛོམས་པའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྗོགས་
པའི་སྤྱིར་ན། གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས། རབ་
ཏུ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལས་རི་ལྟར་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་དུ་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
རྒྱན་མི་ཆད་པའི་མཛད་པ་འདུག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་མོས་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། དཔེ་རྣམས་གསལ་བ་མང་པོས་འཆད་པ་ཡིན་
པས། དེ་ལ་བཞི་ལྟེ། ལྡོམ་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་དཔེ་ཡི་དབྱེ་བ། དོན་དང་སྐྱུར་པ་ཉེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། །དགོས་པ་བཟོད་དེ་
སྐབས་པོ་དོན་བསྐྱུ་བ། སྤང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་བྱུང་བར་བཞག་པའོ། །ལྡོམ་གྱིས་བསྐྱུན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱན་མི་ཆད་པའི་སྐོ་ནས་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་དང་མཚམས་པར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
སྐྱའི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་སྐྱའི་གནས་ནས་མ་གཡོས་པར་གཟུགས་བརྟན་མི་ཡུལ་དུ་
ཤར་བས། དགོ་བ་ལ་བསྐྱུལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གསུང་གི་གདམས་ངག་སྣ་ཚོགས་པ་གསུངས་པ་ནི། ར་
བོ་ཆེས་ཚོས་ཀྱི་སྐོམ་བཞི་བསྐྱུན་པས་སྐྱ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་
དང་བརྟེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་བྱས་ཏེ་ཆར་བབ་པས།
ལོ་ཐོག་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྐྱེལ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་ནི། ཚངས་པ་
རང་གི་གནས་ནས་མ་གཡོས་ཀྱང་སྐྱེལ་བ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་སྐོ་བ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱུན་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་སེལ་
བར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་དགོས་འདོད་སྐོམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གསུང་གི་གསང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་
མཛད་པ་ནི། སྐྱ་བརྟན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། སྐྱའི་གསང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་
མེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གནས་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་གཞན་དོན་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ས་གཞིས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྟེན་གྲུས་ནས་པན་འདོགས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་མཚན་པ་དགུ་སྟེ། རྣམ་འབྲུལ་
སྟོན་ཚུལ་༡དབང་པོའི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། གདམས་ངག་གསུང་མཚུལ་ཇི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། མཐུན་
བཅེས་བྱུང་ཚུལ་སྟོན་མཁྱིེ་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། སྐྱུལ་པ་མཛད་ཚུལ་ཚངས་ལའི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། ཡེ་
ཤེས་སྟོན་ཚུལ་ཉི་ལམ་འི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལོ་རྒྱུ་འི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། གསུང་གི་
གསང་བ་བྲག་མཚའི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། སྐྱུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བ། ཐུགས་རྗེ་
འབྲུག་ཚུལ་ས་ལའི་ཞི་དབེས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དབང་པོའི་དབེས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞན་
དོན་འབྲུབ་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཐུར་ཏེ་བཤད་པ། བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་མཐུན་པའོ། །རྣམ་
རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་འབྲུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་དབེས་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་
བོ་བཤད་པའོ། །དབེས་ལ་བཞེ་ལས། དག་པའི་ས་གཞིར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དབེར་ན་རེ་
ཞིག་གཅིག་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་བེ་རྒྱུ་དག་པའི་རང་བཞེན་ཅན་དུ་འཛུལ་བུའི་སྤྱིང་གི་ས་སྟོང་འདི་མཐའ་དག་
སྤྱར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་གསལ་ལ་རྗེ་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལྟར་དུང་བར་སྤྱར་པ་ལ། རི་རབ་ཀྱི་སྟོང་
སུམ་ཚུ་ཅ་གསུམ་ན་གནས་པའི་སྟེ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ལྟ་བུ་མོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དབག་ཏུ་
མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་སྤངས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བཞེ་ལས་
གྲུབ་པ། ཐེམ་སྐྱས་བཞེ་དང་ལྟན་པ་ཀ་བ་གསེར་དང་དདུལ་དང་བེ་རྒྱུ་དང་ཤེལ་ལ་བྱས་པ། ཀ་རྟེན་དང་ཀ་ལྷ་
དང་གྲེ་བྱུལ་རྣམས་དུང་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱས་པ། བ་གམ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་དང་ལྟན་པ། བ་གམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁང་
པ་བཅེགས་པ་བདུན་བདུན་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དང་། ལྟ་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་སྤོང་བྱིར་ལྟ་ན་
སྤྱག་པ་གསེར་གྱི་དུ་བས་སྤོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ། ཅིགས་སྐྱབས་གསེར་དང་དདུལ་དང་
བེ་རྒྱུ་ལས་བྱས་པ། མདའ་ཡབ་བཟང་པོ་བཞེ་དང་ལྟན་པ་སྟོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་ཡོད་པ། སྟོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་སྐྱས་པ། སྟོ་རེ་རེ་ལའང་བསྐྱང་མ་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་
བརྒྱ་ཡོད་པ། ལམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅུལ་བས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། ལྟའི་དབང་
པོ་དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་ལོས་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་རྣམས་
ཀྱི་ཁང་པ་བཅེགས་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པ། བ་གམ་དང་། བསེལ་ཁང་དང་། སྟེགས་བྱ་དང་།

སྐར་ཁུང་བ་ཅན་རྣམས་ཉམས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་
ཅེ་བའི་ས་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡོངས་འདུ་ལ་སོགས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་
དང་གོས་དང་རྒྱན་དང་མེ་ཉོག་དང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་
པའི་ཚུས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྗེས་སུ་དང་། མཚོ་མེ་ཉོག་དང་བྱ་སྣ་ཚོགས་པས་མངོས་པ་དང་། ལམ་སྲང་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་འདྲིན་པའི་ལྷ་མོ་མངོས་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་བ་དང་། ས་གཞི་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མེ་ཉོག་མན་ད་ར་བས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྲོད་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་
བ་མའི་འདྲིག་ཉེན་དེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡིས་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་
ཚུལ་ནི། དེ་ནས་འཇམ་བུའི་སྤིང་གི་སྤྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས། སའི་སྤྲོད་ན་གནས་པའི་མི་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་འབྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྲོད་བ་དེ་ནི་མཐོང་ཞིང་དགའ་བས་
རྗེས་སུ་འདུན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཡོངས་སྲོད་བུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་འདྲ་བར་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་དེ་འདྲའི་སློན་ལམ་ནི་
རྣམ་པ་མང་པོ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་རེ་
ཅམ་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ནི་སྦྱོར་བས་ཡང་དག་པར་སྦངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་
པའོ། །ལས་དེས་འདོད་པའི་གོ་འཕང་རྣམས་ཚུལ་ནི། སྤྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དེས་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་འདི་
དག་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤྲོད་བ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདིར་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ལ་ངོ་པོར་བཟུང་ནས་དགེ་བ་སྦྱད་
པའི་དབང་གིས་ས་ཡི་སྤྲོད་མའི་ལུས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རང་གང་འདོད་པའི་སྤྲོད་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའོ། །འབད་བ་མེད་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བེ་རྒྱུ་འེ་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་
བ་ཤར་བ་དེ་ནི་ཤིན་དུ་འཇམ་བུའི་སྤིང་བ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ་སྣམ་པའི་ཡང་ཀུན་སྲོད་གི་རྣམ་
པར་ཉོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚོལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སའི་སྤྲོད་མའི་ཡུལ་ན་
གནས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུད་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་

ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་ལའང་། བཞི་ལས། དག་པའི་
སེམས་ལ་གཟུགས་སྐྱེས་ལྡང་ཚུལ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་མ་སྐྱེན་
སྤྱོད་པ་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བྲན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱང་བ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དང་། དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེས་འགའ་སྐྱེ་འཆག་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་དང་། གདན་
ལ་བཞུགས་པ་དང་། མནལ་བའི་སྤྱིར་གཞིམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་
པ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་ཅན་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་གསུང་བ་དང་། དེས་
འགའ་ཚོས་མི་གསུང་བར་ནི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་དག་མཛད་པ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པས་གཞི་མདངས་ཆེན་པོ་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་
འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་སྐྱང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྟར་དུ་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་འགྲུབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་དག་པར་སྤངས་ན་ནི་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་བྱིན་པ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འབད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་དགོ་
བ་ལ་སྐྱང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཡིན་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། འབད་ཚོལ་གྱིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་།
བརྒྱད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རིམ་གྱིས་མཐར་བུག་ཚོས་སྐྱོ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་པར་འཕྲུལ་པ་

མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནི། རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱི་མཐའ་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་
མོད། དེ་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཐབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཤིང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་
གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འཇོམ་བུའི་
སྤིང་ས་གཞི་མ་ལུས་པ་ཀུན་གཡང་ས་དང་རམ་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ང་བའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་ནས་དེ་མ་
མེད་པའི་བྱི་རྒྱུ་འི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། དབྱིབས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་
དང་བྲལ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་། སྤེང་ནི་མཐའ་དག་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ལ་དེ་ཉིད་དག་ཅིང་
གསལ་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་མེ་ལོང་གི་དོས་ལྟར་གྱུར་པ་དེར་ནི་ལྟའི་བདག་པོའི་གནས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་
ཁང་བཟངས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལྷ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་
མང་པོ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤོད་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཏེ། མཐའ་རིམ་གྱིས་སའི་ཡོན་ཏན་
གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་སྤང་ཡང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་བཤད་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱ་བྱིན་ལོངས་སྤོད་དང་ལྡན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་དེས་པར་སྦྱིན་པ་དང་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་སྤོགས་
པའི་བུད་མེད་དང་། སྐྱེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལྟའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་མོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་དང་བདུག་
པ་ལ་སོགས་པ་འཐོར་ཞིང་འབྲུལ་བས་ལེགས་པར་སྦྱུད་པ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་དེ་མ་དག་པའི་བྱི་རྒྱུ་
དང་འབྲུ་བའི་རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་། མི་རྣམས་ལྟ་དབང་ཐོབ་པའི་
དོན་དུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐུག་

སྐྱུ་བ་ལ་བཙུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་གཞི་མ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་བ་
དང་མི་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །བསྐྱུ་བ་ཉེ་སྟེ་འགག་མེད་ཚུལ་བརྟན་
པ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱི་རྒྱུ་རྣམས་ས་གཞི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་མེད་ཅིང་གཅོད་བར་གྱུར་
པ་ལ་མོངས་སྟོན་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་སྤང་དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་
བྱའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་མེད་ཅིང་གཅོད་བར་གྱུར་པ་ལ་མཚན་
བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་བྱུ་བའི་དབང་པོའི་སྟེང་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཞིང་། དེ་སྤང་བ་ཡང་གདུལ་བྱའི་འགོ་
བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་བྱུ་བ་པར་སྤང་བ་ནི་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་
མེད་ཅིང་དང་བར་གྱུར་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆར་བར་སྤང་བ་
དང་། མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་
དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུ་བ་པར་སྤང་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་གྱིས། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མིའི་འཛིག་རྟེན་དག་ནས་
གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྟེང་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་བྱུ་བ་པར་སྤང་ཡང་སྟེང་
དབང་པོ་རང་ཉིད་རང་གི་གནས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་
དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེ་བ་དང་འགག་པར་སྤང་ཡང་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་དང་ཞིག་
པ་འགག་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་སྤང་བ་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པའོ། །གདམས་པ་དག་གསུང་ཚུལ་མཇུག་དཔེ་ས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟེང་རྩ་ལྟར་དམ་ཚོས་གསུང་
འཇུག་། དཔེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་མཉམ་གསུང་ཚུལ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་ལས་འཇུག་འཇུག་ལོ། །གསུང་ཚུལ་ལ།
དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤང་ཡང་ལེགས་པར་སྐྱུ་བ་ཉེ་བསྐྱུ་བའོ། །རྒྱས་བཤད་
ལ་གསུམ་ལས། ལྟོལ་བ་མེད་ཚུལ་ལ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྟེང་ལུས་ན་སྤོང་རྣམས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ལེགས་
པར་སྐྱུ་བ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་མཐུན་པར་བསགས་པའི་མ་སྐྱེ་ཡིས་ནི་རྩ་བོ་ཆེ་ལ་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་
པའི་འབད་ཚུལ་དང་སྟེ་དང་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་བའི་གནས་དང་ཡིད་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་
ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟོག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་

བའོ། །ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཡིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏྲན་ལ་སེམས་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྣ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེས་ནི་དགོ་བ་ལ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་
དུ་བྱུང་བའདུག་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་དང་འདི་བཞུན་པར་བྱའོ་སྣམ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབད་
ཚོལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་རང་རང་གི་སྐད་མ་ཐུན་པར་འཇུག་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་བྱུང་བར་མཛད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ལས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་ན་ལྟའི་ཡུལ་ན་
སྣ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐྱེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་སྟོན་པར་ནི་སྟོན་སྣ་རྣམས་རང་རང་གིས་དཀའ་པོ་དགོ་བའི་
ལས་མ་ཐུན་པར་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་ན་ཐུབ་པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུང་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་དགོ་
བའི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་མ་ཐུ་ལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཞི་བ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་
བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པའི་འབད་ཚོལ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་བའི་གནས་དང་། ཡིད་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་། ཀུན་
སྟོང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐྱེ་དེ་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་བག་མེད་བཞི་བསྐྱབ་པ་
ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དེ་བཞིན་བྲལ་བའི་སྟོ་ནས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་མ་ཐུན་
པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདི་ཡང་། གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་
སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱ་བའི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ལྟའི་གྲོང་གྲེང་རྣམས་ན་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་མི་འདིགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྣ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྟངས་གི་དབང་གིས་སྣ་མ་
ཡིན་དང་འཐབ་པའི་སྦྱིར་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྣ་རྣམས་ལ་མ་འདིགས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་ལས་སྣ་མིན་གྱི་
དཔུང་རྒྱལ་བའི་འདིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཡོན་ལ་
ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞིའི་སྐྱེ་ལས་བག་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་
བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འདིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྐྱན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཏན་གསུགས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྦྱེལ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འདིགས་པ་རབ་དུ་འདྲོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞི་བ་སྐྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ལས་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པའོ། །དེ་བས་ན། དཔེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་མདོར་
བསྟན་པ་ནི། གང་གི་སྲིར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ལ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཁྱབ་
པས་ཉེ་འཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བས་པན་པ་ཉིད་དང་།
གནས་སྐབས་མདོན་པར་མཐོ་བའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་དང་ཀུན་ཏུ་
བརྗོད་པའི་ཚོ་འབྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ངེས་
པར་འབྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེའི་སྲིར་སྐབས་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
གསུང་བའི་དབྱངས་ནི་ལྷ་རྗེས་ཀྱི་སིལ་སྟན་ཉེ་འཆེ་བ་པན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལྟའི་གནས་
མཐའ་ཡས་པར་ནི་རྗེས་སྐྱེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་སའི་གཞིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་མི་འགྲོ་བ་ཉེ་འཆེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གསུང་བའི་རྗེས་སུ་ལ་བབ་པས་ན་
གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ས་འོག་གི་འདྲི་གཉེན་དག་ཏུ་འང་ཁྱབ་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཉེ་འཆེ་བ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ལྟར་ནི་ལྟའི་སིལ་སྟན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་
བྱེ་བ་སྐྱབ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྲིར་ཞིང་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་མེ་མདོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་
བསྐྱོགས་པས་པན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
གསུང་གི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཅེས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྐྱེལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་
ཚོགས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྲིང་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་པན་པ་ཡིན་པའི་
སྲིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལྟར་ནི་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཐོས་པ་ཅེས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སིལ་སྟན་
གྱི་སྐྱ་རྣམས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་རྒྱོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པས་བདེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོར་ན་ལྷ་རྗེས་ཀྱི་སིལ་སྟན་རྣམས་ནི་ངེས་པར་

འབྲིན་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ལུས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་སྣ་དང་སར་གནས་པ་མི་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོ་འཕུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སློན་པོ་མ་ལུས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་བྱུང་བར་སྤང་
 བའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་དབྱིངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བར་འབྲིན་པའི་
 སྤྱིར་ཡང་བྱུང་བར་དུ་འབགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ན་བའི་
 དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་སྤོ་མོའི་སྤྱོད་མི་སྤོང་ཞིང་མི་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུང་དབྱངས་མི་ཐོས་ཤིང་སྤྱིར་བྱུང་བར་ཐམས་ཅད་ལྟའི་ན་བ་ཐོས་པའི་ཡང་ན་བའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་
 འགའ་ཞིག་འགོ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་སྤོང་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་
 བའི་སྤོང་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ན་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་སློ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྐལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ན་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་
 བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་པའོ། །མཁའ་བཟུངས་བྱེད་ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་ས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ལོ་ཐོག་འཕེལ་བའི་
 ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བ། སྤོང་ལས་གྱུར་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བ། མི་
 རྣམས་ཞི་བའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བའོ། །ལོ་ཐོག་འཕེལ་བའི་ཚོས་མ་ཐུན་ལ་གཉིས་ལས། འབད་བ་མེད་ཚུལ་
 ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འབྲིགས་པ་ལས། ཞིང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆར་པའི་ཚུའི་ཕུང་པོ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ས་
 གཞི་ལ་མདོན་པར་འབེབས་པ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་མཁའ་བཟུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཆར་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བའི་ཞིང་ལ་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཟད་མི་ཤེས་
 པ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡང་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚོལ་མེད་བཞིན་དུ་ལྡན་གྱིས་གྱུབ་པར་
 འབེབས་སོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་ལས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བཤའ་བ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་འདྲིལ་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྤོང་བ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་ཐུས་རྒྱུང་དལ་བུས་བསྐྱབས་པ་
 ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཚུའི་ཆར་བ་རིམ་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་མདོན་པར་འབེལ་བས་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམས་

ཀྱི་སྐྱབས་བཅུ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིན་ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་
མཛད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱིན་དང་འབྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཞིང་ལ་པན་
གདགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པའི་མཁུན་པ་བཅུ་བ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁུན་པས་བདག་མེད་
མཐའ་དག་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་འཁོར་བའི་སྤྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། བཅུ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་
སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བ་ལྷ་འདས་པའི་སྤྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ནམ་མཁའ་དེ་གྱིལ་དུ་གནས་ཤིང་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྐྱོ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་
སྐབས་པའི་དབང་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ནི། དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྤོང་ལས་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་བབ་པ་ལས་
རེག་བྱ་བསེལ་བ་དང་རོ་ཞེས་ཞིང་མངར་བ་དང་། ལུས་ལ་མི་གཞོན་པས་འཇམ་པ་དང་། བརྟེན་སྐྱབས་ལངས་
བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དང་ཞིང་བྱི་ང་བ་མེད་པ་དང་། མང་དུ་འབྱུང་གུང་ལྟོ་བ་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་། མགྲིན་པ་ལ་མི་
གཞོན་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཚོགས་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་འཐོན་ཞིང་
བབ་པ་ན་འོག་གཞི་ས་ལ་བ་ཚ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཁ་
བ་དང་མངར་བ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོ་དང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པར་ནི་འགྱུར་བ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །དོན་ནི།
དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གསུངས་པ་ན་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྡན་ཞིང་ཟབ་མོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ཆར་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱབས་བཅུ་
བ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་ལས་རིམ་གྱིས་ཐོན་ཞིང་བབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་
པ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྤོངས་པ་མེད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དཔེ་གསུམ་གྱིས་མདོར་
བསྟན་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཚོས་
ཀྱི་ཆར་བབ་པ་ལས་རབ་ཏུ་དྲང་ཞིང་མོས་པ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། མོས་མི་མོས་པར་མར་
གནས་པ་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་དང་ནི་ཞེ་སྤང་ཞིང་མི་མོས་པ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
སྤང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ཆར་བབ་པ་ན་མི་དག་དང་ཞིང་མོས་པ་དང་། རྩ་ཏ་ཀྱུ་བར་མར་གནས་པ་དང་།

ཡི་དྲུག་ས་རྣམས་ཞེ་སྤང་ཞིང་མི་མོས་པ་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་བའོ། །དེའི་དོན་རྒྱས་བཤད་ནི། དབྱིད་ཀྱི་མཐར་
སོས་ཀའི་དུས་སུ་སྤྱིན་མེད་པས་ཆར་མ་བབ་པ་ན་མི་རྣམས་སྤྱག་ཅིང་མི་དགའ་ལ། ཆར་བྱུང་བ་ན་དགའ་བ་
དང་། མཁའ་ལ་མི་རྒྱ་བའི་བྱ་ལྟ་ཏུ་ཀླ་དག་ནས་ཡང་ཚུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ཆར་པ་དག་དགའ་ལ་མི་དགའ་
བར་མར་གནས་པ་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆེ་ས་གཞི་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་ན་གྲེ་ཆེན་གྱི་ཆར་དུ་
སྤང་བས་ཡི་དྲུག་ས་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་མི་དགའ་བར་གནས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་གྱི་ཚོགས་དག་གིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུའི་ཆར་པ་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱུང་
བ་དང་མ་བྱུང་བ་དག་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ཚོས་འདོད་པ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་
ཆར་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཚོས་ལ་དགའ་མི་
དགའ་བར་མར་གནས་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྤང་བ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་མ་
བྱུང་ན་དགའ་བར་གནས་ཏེ། དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་ན་ནི་དཔེ་གསུམ་པོ་དེ་
ཉིད་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་བའོ། །ལྟོས་མེད་དུ་འཇུག་ཚུ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཐེགས་པ་རགས་པ་ཆར་ཆེན་པོ་དང་
སེར་བ་འབེབས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དོ་ཚལ་གྱི་ཆར་འབེབས་པ་དང་ནི་དོ་རྗེའི་མེ་དང་
ཐོག་ནི་འབེབས་པ་ན། ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སློབ་ཆགས་སྤྲོ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་གཞོད་པ་དང་རི་སྐུལ་དུ་སོང་
བའི་སློབ་ཆགས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་རི་ལྟར་སྤྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཞིང་ཟབ་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་པ་རྣམས་
རགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་དང་ནི་བཙེ་བའི་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་ན་ཡང་། ཉོན་མོངས་
པ་དག་པར་གྱུར་པའི་སྐུལ་བ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་དུ་ལྟ་བའི་བག་ལ་
ཉལ་བརྟན་པོ་དང་བཅས་པ་སྐུལ་བ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རེ་ཤིག་མི་སྤང་ཡང་། དེ་དག་གི་པན་གཞོད་ལ་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་བའོ། །མེ་རྣམས་འཛོམས་ཚུ་ལ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་ཚོགས་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོག་མ་འདི་ཅུ་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐར་པའི་ལམ་མི་སྤོམ་པ་རྣམས་

མཐའ་འདི་ནས་འགག་གི་དེས་པ་ཡང་མེད་པའི་གནས་དེར་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་པར་བཟོད་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་
བ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷ་སྟེ་བདེ་འགྲོ་གཉིས་
སོ། །དེས་ན་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་ཡང་དེ་ཞེས་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་
བདེ་བའི་གོ་སྐབས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མེ་ཆེན་པོས་
བསྐྱེད་པ་དང་། མཚོན་ཆ་རྣམས་པོས་བཏབ་པ་དང་། མ་གསར་པ་ལ་རྒྱ་ཚ་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་ལས་སྦྱེས་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བར་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་
རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་བཞིན་པའི་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་ཆར་བ་ཆེན་པོ་དོན་ཉམས་སུ་སྦངས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་དབུང་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞེ་བར་བྱེད་པ་རང་
རང་གི་སྐྱེལ་བ་དང་མ་ཐུན་ཞིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་རབ་ཏུ་འབབས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཞེ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་
འབྱུང་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལའང་འཆི་འཕོ་བ་རྣུང་འབྱུང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། མི་ལའང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་
ཡོད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། བཤེས་སྒོམ་དང་ངལ་དུབ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་
རྟོགས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ལྟའི་
དབང་སྤྱག་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་དབང་སྤྱག་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་
འཕང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་དེ། སྟོན་གྱི་སྦྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ནི། འདིར་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དེ་མ་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་ཐོས་
བ་དང་བསམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཟབ་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུའི་ཆ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་
དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མ་
ལུས་པར་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཤེས་པ་ལྟར་སྤོང་ལེན་ཉམས་
སུ་སྦངས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ནས་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་
ལྡན་དག་གིས་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་པར་བྱས་ནས་ནད་དེ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པའི་

བས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་ཐབས་སྒྲུབ་ནི་བཟང་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ནས་
སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་དཔེ་ལྟར་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་
བུས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་
དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རེག་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སྤྱད་
ཐག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལུ་པོ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱུལ་པ་མཛད་ཚུལ་
ཚངས་པའི་དཔེ་ས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐལ་ལྷན་ལ་སྤང་བ་སྟོན་ཚུལ་དང་། སྐལ་མེད་ལ་སྤང་བ་མེད་
ཚུལ་ལོ། །སྤང་བ་སྟོན་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། འབད་པ་མེད་པས་མཚུངས་པ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་གཟུགས་
ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཚངས་པའི་གནས་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཉིད་ནས་གཞན་
དུ་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་གནས་ནི་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུལ་པའི་སྤང་བ་འབད་པ་
མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་ཚོས་སྤྱུལ་པས་ནས་
ཡང་གཞན་དུ་སྟོད་པ་མེད་པར་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ཏུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱུལ་པ་དག་གིས་གང་ལ་གང་
འདུལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཉེས་པ་སེལ་བས་མཚུངས་པར་
བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དུས་ཉག་ཏུ་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་མི་གཡོ་བར་གནས་བཞིན་
དུ་སྤྱུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད། འདོད་པ་ན་
སྟོད་པའི་ལྷའི་རིགས་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་འབྲུང་པ་དེ་མཐོང་བ་
ལ་བཞེན་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོ་དེ་ཡང་། ཚངས་པའི་གོ་འཕངས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། རི་ཞིམ་པ་དང་། རོ་མངར་བ་དང་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་ཆགས་པ་སློང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུལ་པས་ནས་ཡང་མི་བསྟོད་པར་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུས་འདིག་ཉེན་གྱི་

ཁམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་སྤྱིའི་རྣམ་འབྲུལ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་
མང་པོ་དེ་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད། དུས་ཉལ་ཏུ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་ངི་མ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྐལ་བར་ལྟོས་
བས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ན། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཚངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པའི་མཐུ་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚངས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་མཐུན་
བར་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ངེ་ལྟར་ན་ཚངས་པ་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྤང་བ་སྟོན་པ་ལྟར་
རང་བྱུང་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་།
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་མཐུ་ལས། ཚོས་སྤྱུ་ལས་འབད་ཚོལ་མེད་པར་འདིག་ཉེན་དུ་རྣམ་འབྲུལ་སྤྱི་
ཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྐལ་མེད་ལ་སྤང་བ་མེད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་རྣམས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་
བབ་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། དུམ་སྤྱི་མ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུལ་ས་
སུ་འཇུག་པ་དང་། ལུམ་སྤྱི་ནིའི་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་བསྟུམས་པ་དང་། ཡབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གོང་
ཁྱིའི་ཆེན་པོ་སེར་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གཤེགས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཕོར་བརྒྱད་ཁྱིའི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་
དགྲེས་པར་རོལ་བ་དང་། ཁབ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་གནས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་
ཚུབ་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་ནས་བདུད་གྱི་སྟེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པ་དང་། རོ་རྗེ་སྟེ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཞི་བ་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་
ཁྱིའི་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དག་ལེགས་པར་
ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་རེ་ཤིག་འོས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྗོགས་པར་གཞིགས་ནས་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་
རྣམས་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
མིག་གི་ལམ་དུ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཚུལ་ཉི་མའི་དབེས་པའི་སྤུབ་པ་
བཞི་སྟེ། སན་གཞོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཚུལ། མི་རྟོག་པར་གཞན་དོན་མཇོང་ཚུལ། སྐལ་བ་ལས་རིམ་གྱིས་འཆར་
ཚུལ། དཔེ་ལས་ཀྱང་ཁྱུང་བར་འཕགས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་རྟོགས་མེད་ཚུལ་ནི། རི་སྟུང་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་རབ་

ཏུ་ཚ་བས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་མེ་ཏོག་བརྒྱའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 མེ་ཏོག་ཀྱང་ལྷན་ཏེ་ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཚུ་སྤྲེས་བརྒྱ་བྱེ་བར་བྱའོ་སྟེ་བ་དང་། ཀྱང་ལྷན་ཏེ་རྒྱུ་
 བར་བྱའོ་སྟེ་བའི་སྐོ་ནས་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྒྱུ་བའི་སྐོ་ན་དག་ལ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་པར་ཏོག་པ་
 མེད་བར་འཇུག་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་འཕགས་པ་ཚེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་གིས་ཚེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱའི་སྐོ་བྲོས་ཀྱི་བརྒྱ་རབ་ཏུ་
 རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀྱང་ལྷན་ཏེ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་དག་གི་པན་
 གཞོན་ལ་རྣམས་པར་ཏོག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ཏོག་
 པ་མེད་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྣམས་པར་ཏོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་
 རང་གི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱོས་པ་ཡིས་མེ་ཏོག་བརྒྱའི་ཚོགས་རྣམས་ཁ་བྱེ་ཞིང་རབ་ཏུ་
 རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལོ་ཐོག་སྤོང་སྤོང་ཚོགས་པའི་བྱུང་བར་དག་རབ་ཏུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་
 ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གཅིག་ཅར་སྐྱོས་པས་གདུལ་བྱའི་སྤྱེ་བོའི་བརྒྱའི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་འདབ་མར་
 རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྐྱིན་པར་མཛད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྣམས་པར་ཏོག་པ་མེད་ཅིང་སྤོང་
 གྱིས་བྱུབ་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་པའོ། །འོད་ཟེར་སྐྱོས་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ནས་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་སྤོང་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་
 དོན་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གཞན་དོན་ཐ་སྙད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་དག་གིས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་
 ཤར་བའི་ཀྱན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་ཡང་། གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པའི་འགོ་བར་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྱི་ཚོགས་སྐྱོ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྤོང་པ་སེལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཅིག་ཅར་
 ཤར་བས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཚུ་དྲུང་བས་གང་བའི་སྐྱོད་མང་པོར་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་དུས་
 ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། གང་གི་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱད་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་པའི་རྗེ་
 མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་སྤྱིར་ཚུ་དྲུང་བས་གང་བའི་སྐྱོད་དང་འབྲུ་བར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་

པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བས་
གཞན་དོན་སྤུངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ། །རིམ་གྱིས་འཆར་ཚུལ་གཉིས་ལས། བརྟན་པ་ནི། དུས་
ཉམས་ཏུ་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ཁྲབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
ནས་མཁའ་དགྱིལ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ཤེས་ནས་
གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་འོས་ཤིང་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་རིམ་གྱིས་འབད་ཅིང་འཆར་
བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །བཤད་པ་ནི། རི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྣོད་སྤྲུལ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་ནས་
མཁའ་དགྱིངས་སུ་ཤར་བ་འདི་ནི་སྤྱིང་བཞི་པའི་འདིག་རྟེན་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀྱུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་
རིམ་གྱིས་ནི་དང་བོ་མཚོག་ཏུ་ཐོན་པོའི་རི་ལ་འབབ་པ་དང་། དེ་ནས་བར་མའི་རི་ལ་འབབ་པ་དང་། མཐར་
དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་ཅིང་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཉི་མ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་མཁའ་དགྱིལ་དུ་འཆར་བ་འདི་ཡང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་སྟེ། དང་བོར་སྐལ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྣང་ཞིང་། དེ་ནས་སྐལ་བ་བར་
མར་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། མཐར་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བས་གཞན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་མཛད་དོ་
ཞེས་པའོ། །འབྲ་བར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། འོད་ཟེར་གྱིས་འབྲ་བར་འཕགས་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཉི་
མ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པས་ཉེ། ཉི་མ་ལའང་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་
ཁྲབ་པའི་འོད་ཟེར་སྣོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཀྱུན་གྱི་ནས་མཁའ་
མཐིལ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྣོད་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་
པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཡང་འབྲ་བར་དུ་འཕགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤུན་པ་སེལ་ཞིང་
གཟུགས་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མི་ཤེས་པའི་གཉི་ལྷག་གི་སྤུན་པས་
བཀའ་བ་བསལ་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་
པའི་མདོག་ཅན་རྣམ་པར་བཤེ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་སྤུན་
པ་བསལ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་བ་དག་མཛད་པ་འདིས་ནི་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་

ལ་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་གནས་ལུགས་ཟབ་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་འཕགས་ཚུལ་
ལྟེ། ཐ་མལ་པའི་ཉི་མ་འཛིག་ཉེན་དུ་ཤར་ཡང་། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེལ་
བ་དང་། ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་གདུལ་བྱའི་གྲོང་དུ་
གཤེགས་ཤིང་ཤར་བའི་ཚེ་ན་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱི་བོ་ལོང་བ་རྣམས་མིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་
མཐོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བོས་བ་དང་། སྤྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་རྣམས་དུ་ཐེབས་པ་
དང་། དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིམ་ནས་གཏེར་རྟེན་བ་དང་། ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
མེད་པས་སེམས་གདུང་པའི་ཚོགས་རྣམས་དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཅེས་ཉིད་ལས་ནི་
ཅི་འདོད་པའི་བདེ་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་མདོར་ན་གཏི་ལུག་གི་རབ་རིབ་དག་གིས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མེད་
པར་འདོད་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་སྤྱང་སྟེ། ལྟ་བུ་ངན་བ་སྣ་
ཚོགས་པའི་ལུན་ནག་ཐེབས་པོས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱི་བའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཉི་མ་འཛིག་ཉེན་དུ་ཤར་བའི་སྤྱི་ལས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཤེས་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པས་
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་ཤེས་ཤིང་མ་མཐོང་བའི་གནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བར་གྱུར་བའི་སྤྱི་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སྲོལ་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ལུགས་ཀྱི་གསང་
བཤེས་བྱའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རེ་འདོད་སྤྱབ་པས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། རྟེན་པར་དཀའ་
བས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །རེ་འདོད་སྤྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་མེད་འདོད་དགུ་སྤྱབ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལའང་སྤྱི་བར་བྱའོ་སྤྱི་བའི་ཀུན་
སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་སྤྱི་བ་བྱ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟས་དང་གོས་དང་འབྲུ་དང་སྤྱན་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་
ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སོ་སོར་མ་འདེས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་
བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་རིགས་ཅན་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་མོས་པའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐྱེལ་བ་དང་

མ་སྐྱོན་པར་སྐྱོན་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་ཚོགས་པའི་ཚོས་ནི་སོས་པར་འགྲུང་ཞིང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དེའི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐྱབས་དེ་ལ་འདི་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་
པའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབད་མེད་ཏྱ་ཏུ་ཞུགས་ཚུ་ལ་གྱིས་བསྟན་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཀུན་སྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གང་ལ་གང་
འདོད་པའི་ཚོར་རྗེས་རྣམས་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་
ཏུ་སྟེར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྐབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་
པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་རང་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་འཚམ་པར་ནི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བྱ་
གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་གྱི་བར་དུ་རྒྱུན་
མི་ཚད་པར་ཏྱ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་
ཚུད་ཅིང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ན་གནས་པ་དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་
ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་བསོད་ནམས་དམན་པའི་འགོ་
བ་འདི་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་གནས་པའི་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྐྱལ་བ་
ཤིན་ཏུ་ངན་ཞིང་སྐྱོན་ཚོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཟེན་པའི་སྤྱིར། རང་རང་གི་ཡིད་རྩི་
མ་དང་བཅས་པ་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱབ་གཉིས་གྱི་སྐྱང་བ་མཐོང་བ་ནི་མཚོག་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གསུང་གི་གསང་བ་བྲག་ཆའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྲག་ཆ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བསྟན་གྱི་ནི་སྐྱོན་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་དེ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་གྱི་རང་རང་
གི་བརྗོད་པ་དང་མ་སྐྱོན་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི། བྲག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་
སྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟོ་འམ་འབད་རྩོལ་ཡང་མེད་པས། སྐྱོ་
རང་གི་དོ་སོ་ཡང་བྲག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ལའང་མི་གནས་པ་དང་། ནང་ནའང་མི་གནས་པ་ལྟར་ཞེས་
པའོ། །དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་དམ་པའི་ཚོས་གསུང་བའི་སྐྱོན་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་
ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པོ་རྣམས་གྱི་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མ་སྐྱོན་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཅམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཀུན་སྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འདི་ལ་

འདི་སྟོན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་བཟོ་འཕེལ་འབད་ཚེ་ལ་གང་ཡང་མེད་ལ། སྐྱེ་རང་གི་རོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱའི་བྱི་
རོལ་ནའང་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ནང་ནའང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་
དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། དཔེ་ནི། དངོས་པོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དབང་ལེས་ལ་སྤང་བ་མེད་པ་
དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་བརྟེན་པའི་གཞི་ཡང་མེད་ལ་བྱུང་པར་མིག་གི་དབང་པོའི་
ལམ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་མིག་ཡུལ་དུ་
འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རི་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་
དབྱས་ཀྱི་ཆར་སྤང་བ་རྣམས་མཐོ་བ་དང་། མཐའི་ཆར་སྤང་བ་རྣམས་དམའ་བ་དང་། བྱ་བཞི་དང་། ལྷུ་མ་པོ་དང་།
སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྤང་
བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱམས་སུ་འདུག་པ་དང་། བསྐྱམས་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདའ་བ་དང་། འཆག་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། སྐྱེ་མདོག་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་དང་།
ཞིང་ཁམས་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འདྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོད་
པར་གདུལ་བྱའི་རིགས་མང་པོས་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་
སུ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཐུགས་
རྗེ་འདུག་ཚུལ་ས་གཞིའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཅི་ཤིང་དང་
ནགས་ཚལ་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འདི་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་རྣམ་ཉོག་དང་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པའི་ས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྤང་མེད་པར་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་ཡོད་པ་ཙུ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་
བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉིར་འཆོ་བྱེད་པ་
ལྟར་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བར་འདི་དག་གི་དོན་
བྱའོ་སྐྱམ་པའི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་དང་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ཚོ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ཐོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བ་དང་བརྟན་པ་དང་ཡངས་
པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཉིར་འཆོ་མཛད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་
དོན་བསྐྱེས་ལ་གཉིས་ཏེ། དུགས་པ་དང་དཔེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཔེས་མཚན་ཚུལ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་

པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་བཞི་ལས། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། བལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་འབད་བ་
དང། ཚོལ་བ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་བ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་
མེད་པ་དེ་བས་ན་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲིན་ལས་འབད་ཚོལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་བ་འགའ་ལོ་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས། ཉོན་མོངས་
པ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་བཅད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྲིར་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་
དགུ་ཡིས་ནི་འབད་ཚོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་གསལ་བར་བསྟན་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གསུང་རབ་གང་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲིན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རྒྱ་མཚོན་དང་བཅས་
པས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་བ་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤང་
བ་རྒྱན་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ས་བཤད་པ་དེའི་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་བསྟན་
བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབས་དེ་ལྟ་བུ་དང་དགོངས་འགྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་
དག་པའི་སྤང་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་འདིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སློབ་ལྟ་བུ་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤུར་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྲིན་ལས་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀུན་ལ་དང་པོར་རྟོག་
པའི་སློབ་ལས་འཇུག་ཅིང་། མཐར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
དངོས་སུ་སྲིན་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དཔེ་དང་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འབད་ཚོལ་
མེད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་བྱི་རྒྱུ་ལེ་ས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགུ་པོར་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེ་མཚོན་
པར་བྱ་བ་དེ་ཡི་མདོར་བསྟུས་པའི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་ཞིང་སྟོན་པ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེ་ས་ནི་
གཏུལ་བྱ་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱའི་རྣམ་འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། ར་པོ་ཚེའི་དཔེ་ས་ནི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་གསུང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གདམས་ངག་གསུང་བ་དང་། སྲིན་གྱི་དཔེ་ས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་དང་བཅེ་
བས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཚངས་པའི་དཔེ་ས་ནི་སྤྱི་དང་གསུང་གིས་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱལ་བ་
དང་། ཉེ་མའི་དཔེ་ས་ནི་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སློབ་དང་།

མོར་བྱའི་དཔེ་ས་ནི་རྣམ་ཏྟོག་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་ཚོལ་བའི་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། སྐྱ་བརྟན་གྱི་དཔེ་ས་ནི་
ཡི་གེ་མེད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྟོན་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། རྣམ་མཁའི་དཔེ་ས་ནི་གཟུགས་སུ་མེད་ཀྱང་
གདུལ་བྱས་མཐོང་བའི་སྐྱའི་གསང་བ་དང་། ས་གཞིའི་དཔེ་ས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་གནས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོ་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་བཤོ། །དོན་གསུམ་དུ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་
དོན་སྐྱབ་པ་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་ཚོལ་གྱི་རྒྱན་མ་ལུས་པ་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྟོན་ས་འཇུག་པ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཏྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྤངས་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐར་
སྤྱག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དོ། །དཔེར་ན་མིའི་འདིག་ཉེན་གྱི་མ་མེད་པའི་བེ་རྒྱུ་འི་ས་གཞིར་གྱུར་པ་
ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབད་ཚོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་ཚོལ་གྱིས་རྒྱན་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་
དམ་བཅའ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཏྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་མཐར་སྤྱག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་
སྤྱིར་དོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབད་ཚོལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞན་
དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྟོན་ལུ་དུ་འབྱུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཚོན་
པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ར་བོ་ཆེའི་སྐྱ་སྐྱད་ལ་སོགས་པས་སྐར་བསྟན་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་
སྐབས་འདིར་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲུལ་སྟོན་པ་དང་
གདམས་ངག་གསུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་སྐར་བཤད་པས་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་ཏྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་
དང་འདི་བྱའོ་སྟུང་པའི་འབད་པ་དང་ཚོལ་བ་མེད་པར་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྲིན་ལས་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རབ་ཏུ་འཇུག་པར་སྟོན་པའོ་ཞེས་བཤོ། །མཚོན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དཔེ་ཡི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྲིན་ལས་སྐྱབ་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་གང་ཞེག་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་རང་
གི་གནས་ནས་མ་གཡོས་པར་གཟུགས་བརྟན་ས་གཞི་ལ་ཤར་བས་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ར་བོ་

ཆེ་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱབ་པའི་སྟོན་གྱིས་ལོ་
ཐོག་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ཚངས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལས་མ་གཡོས་པར་སྐྱལ་བ་འདོད་ཁམས་
སྐྱབས་སྟོན་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ཉི་མ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པས་
ལུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་
རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་ཚོལ་བ་བཞིན་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྐྱབས་སྐྱང་
བ་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་སྟོན་བཞིན་དང་། གཟུགས་སྐྱབས་པ་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པ་ནམ་མཁའ་
བཞིན་དང་། རྟོག་པ་དང་ཚོལ་བ་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ས་གཞི་བཞིན་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་
པའི་སྲིད་པ་འདི་ཇི་སྲིད་གནས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྐྱབས་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ས་
གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གི་པལ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །དོན་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་དཔེར་ན་མིའི་འཛིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གྱི་བེ་རྒྱུ་ལོ་ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་སྟེ་དབང་
པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་མ་གཡོས་པར་སྐྱལ་བ་དང་ལུན་པའི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེའི་སྐྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ། གསུང་གི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སྐྱབས་སྟོན་པ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་སྟེ་རྗེ་
པོ་ཆེས་ཚོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞི་སྟོན་པ་དང་འབྲ་བ་དང་། རྒྱགས་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་བདག་ཉིད་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བར་
བཞེད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སྟོན་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་མཐའ་
ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འབྲུག་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཚངས་པ་གཟུགས་ཁམས་
ལས་མ་གཡོས་པར་འདོད་ཁམས་སྐྱབས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཐག་པ་མེད་པའི་གནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པར་རང་གི་ཚོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་དང་གསུང་གི་སྐྱལ་བ་མི་འབྲ་བ་རྣམས་པ་དུ་མར་
ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཉི་མས་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱང་བ་འབྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་

པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཏུ་སློབ་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་
པའི་རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་དང་འབྲུ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་
ཚོལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་མངའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་ཡང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་རྟུན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱོལ་གསུ་ཐོས་ཀྱང་ཡི་གེའི་
ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱའི་གསང་བ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པ་ཉིད་དང་། དབྱེ་བས་
ལ་སོགས་པ་སྐྱོལ་གསུ་སྐྱོང་ཡང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞིས་ལོ་ཐོག་
ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་དུ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་
ཚོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་དང་ཅི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཕེལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ལོ། གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། རོན་རྣམ་པ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱེད་ཡང་བསྐྱེད་ཏེ་
བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉེས། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འདིག་སྐྱེད་ཡང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འདིག་མེད་ཚུལ་དང་། ཚོས་
མ་ཐུན་བས་མཚུངས་པར་སྐྱེད་ཡང་མི་མ་ཐུན་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ལོ། །སྐྱེད་ཡང་སྐྱེ་འདིག་མེད་
ཚུལ་ལ་གཉེས་ལས། དབང་པོའི་དཔེ་ས་སྐྱེ་འདིག་མེད་ཚུལ་ལོ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལདས་རྣམས་རྟོག་ཏུ་
སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ། དགོ་
བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཞི་བུ་རྒྱུ་དག་པ་དང་འབྲུ་བར་གྱུར་པ་ཡི་རང་གི་སེམས་ཤི་མ་མེད་
ཅིང་དྲང་བར་གྱུར་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུའམ་སེམས་དེ་དག་
བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བརྫོགས་པའི་སྐོན་ས་དད་པ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་བདུན་ཤིང་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་
པའི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་བྱུབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པ་ན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་རིམ་བུར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་
རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། བརྒྱ་བྱེན་རང་གི་ངོ་བོ་སུམ་ཅུ་རྩ་ཅག་སུམ་གྱི་
གནས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་བྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འགྱུར་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། འཛིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་ཆད་ཚུལ་ནི། ཡང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྤོན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་སྦྲུམ་པ་ལ།
བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཉོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་ཚོལ་གང་ཡང་མེད་པར་གདོད་
མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་པས་གདུལ་
བྱ་འཁོར་བའི་སྤིད་པ་མཐའ་མེད་པ་འདི་དེ་སྤིད་མ་སྟོངས་པར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱའི་རྣམ་འབྲུལ་སྟོན་པ་དང་།
གསུང་གི་གདམས་ངག་གསུང་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཁུན་བཅེས་བྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་སྦྱོར་གྱིས་
གྲུབ་པ་འདི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྲུག་གོ་ཞེས་པའོ། །མཚུངས་ཀྱང་བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས།
མདོར་བསྟན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པའི་
དོན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་བཟོད་དཔེ་སྤྲ་མའི་
རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་སྟོན་པའི་གོ་ཤིང་ཤིང་པའི་རྒྱ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མ་ལུས་པ་མཚོན་པར་མི་བྱས་ཤིང་། ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་
རྣམས་དཔེ་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མཛད་པ་ནི་སྐྱའི་རྣམ་
འབྲུལ་མཐའ་ལས་པ་སྟོན་པ་གི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་གཞུང་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
གཟུགས་ནི་དབྱངས་དང་མི་ལྡན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཚོས་གསུང་བའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲ་བ་
མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གསུང་བའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་གསུང་གི་
གདམས་ངག་སྦྱ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ནི། ལྟའི་རྗེས་པོ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྗེས་
ཆེ་ནི་སྟོགས་ཤིང་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་བྲུབ་པས་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་གདུལ་བྱའི་འཛིག་
ཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པར་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྲུབ་པའི་ཆ་ནས་མཁུན་པ་དང་བཅེ་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
སྤོན་པར་མཛད་པ་ནི། སྤོན་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་བྲུབ་པས་ལོ་སོག་སྤོན་པར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་

སྟེ། འོན་ཀྱང་སློན་གྱིས་ནི། འོན་མེད་པའི་ས་བོན་སློང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་འོན་མེད་པ་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སློང་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་
འབྲ་བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འོན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་སློང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱུལ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུལ་བས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སློང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་
ཀྱང་ཚངས་པ་ནི་ལན་གཅིག་ཅུ་མ་ཐན་འདོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་ནི་སློན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་
འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲ་བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཏན་དུ་གདུལ་བུའི་ལོ་ཐོག་སློན་པར་མཛད་
པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལོ་ཐོག་གཏན་དུ་
སློན་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉི་མས་ནི་རེས་འགའ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཚན་གཏན་དུ་ནི་
ཐུན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་
འཛོམས་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲ་བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཏན་
དུ་མ་ཡིན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱགས་གྱི་གསང་བ་རྣམས་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བ་
འབྱེད་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བས་ཉིན་མཚན་གཏན་དུ་ཐུན་པ་འཛོམས་པ་དང་འབྲ་སྟེ།
འོན་ཀྱང་འོར་བུ་ནི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགོ་ལའང་ཡོད་པས་འབྲུང་བ་ནི་རྙེད་པར་མི་དགའ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་
སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འབྲུང་བ་རྙེད་པར་དགའ་བའི་སྤྱིར་དེ་དང་འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲ་བར་དུ་
འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་རྙེད་པར་དགའ་བའི་ཆ་ནས་གསུང་གི་གསང་བས་ལེགས་བཤད་སྟེ་
ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་སྐྱབ་རྟུན་གྱི་དང་ནང་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྙེད་པར་དགའ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
སྐྱབ་རྟུན་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ནས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་
པས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲ་བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་
དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མདོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིའི་གསང་བ་རྣམས་འཕྲུལ་
མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་སྟོང་གས་སུ་སྤང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནམ་
མཁའ་ནི་དགོ་བའི་གཞིའམ་རྙེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དགའ་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་

གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་དང་འབྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 འདིག་རྟེན་ན་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བའི་སྲུང་སྲུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གནས་པའི་རྟེན་ནམ་
 གཞིར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་སའི་དགྲིལ་འཁོར་ཚེན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གྲེད་པ་དག་དང་འབྲ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲུང་སྲུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཐེག་
 བ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་པའི་སྲུང་སྲུམ་
 ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྲུང་སྲུམ་
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། གསུགས་ཁམས་ཀྱི་སྲུང་སྲུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་རྣམས་གསུགས་མེད་ཀྱི་སྲུང་སྲུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གསུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་སྲིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྒྱད་སྟོན་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་
 མཚོག་གི་རིགས་རྣམས་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མང་དཔེ་འདི་སྐབས་ཏེ་ལེ་ལྷན་བཞི་
 པའི་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། ། །དེ་ནི་ངེ་རྣམས་པའི་གནས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབ་པར་མོས་པ་དག་པན་
 ། ཡོན་ཚེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཚོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
 རྣམས་གངས་གཞན་གྱིས་བཤད་པའོ། །བསྟན་པ་ལའང་། གནས་པ་བཞི་པོ་རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་
 རྫོགས་པའི་ཕན་ཡོན་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་སྟོ་བྱུང་གྱི་ངེ་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དང་། དེ་
 ཉིད་སྟོ་བྱུང་གྱི་ངེ་མས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་རྣམས་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་། བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་
 བར་ཅན་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པའི་རུས་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མངོན་པ་ལྡན་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་
 ཚད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཏེ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་འབྲུག་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བུམ་པའི་རྫོ་རྗེའི་གནས་བཞི་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་བྱུང་གྱི་ངེ་མ་པལ་ཆེ་བས་རྣམས་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་
 ཚེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་

དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་གང་གི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོ་རྗེའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་
ནའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་གྲང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གྲང་བཤད་ཟེན་ཏེ། །པན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་ལ་
གཉིས། ཐབས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། ཤེས་རབ་མཚོག་གྱུར་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་
མཚན་བཤད་པའོ། །བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། སྟོན་ལྷན་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
གང་དག་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་གནས་བཞི་
པོ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྟོན་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷན་
པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་མདོན་པར་དགའ་ཞིང་ལྷག་པར་མོས་པའི་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ནི། དེ་དང་
མ་འདྲེལ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱིན་པ་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་
ནི། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ཞིག་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་མེད་པའི་བྱེད་ཚུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་བསམ་པས་དངོས་པོ་བཟང་པོ་གསེར་ལས་བྱུང་བའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྱོད་ཤིང་གང་བ་ནི། གངས་མཐའ་ཡས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་
གི་རྒྱལ་མ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་རྣམས་དུས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཡུལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་
ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་སྤུལ་བ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་བས་གྲང་སྟོན་དང་ལྷན་པའི་སྦྱིས་བྱེད་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་གྱིས་གནས་
བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་རྫོགས་པ་ལྷ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས། ཐན་ཚོག་ཅམ་ཞིག་ཐོས་ཤིང་ཐོས་
ནས་གྲང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་གྱུར་ན་

མོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ཀྱང་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་ཚུལ་ནི། རྫོང་
དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྤོང་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དུས་ལུན་རིང་པོར་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུ་མར་
ཡང་། རོ་བོ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབད་བ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་
གི་ངང་གིས་ཉེས་སྦྱོད་མཐའ་དག་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྟར་བའི་བྱི་མ་མེད་པར་བསྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ལས་ནི་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་བས་ཀྱང་རྫོང་དང་ལྡན་པའི་སྐྱིན་པ་བཞུགས་གང་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་ཐབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཐན་
ཆོག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པར་
མོས་པར་གྱུར་ན་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་ཚུལ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་ག་ཉེན་འདི་ན་སྤང་བྱུ་འདོད་པ་དང་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དུང་དང་འབྲ་བ་རྣམས་འདི་ལ་ཞིང་
གཞོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏུན་རང་གི་རོ་བོ་ནི་ལྟའི་བསམ་གཏུན་བཞི་དང་། ཆོངས་པའི་གནས་ཆོད་
མེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ལུས་དུ་བྱུང་བས་མཐར་སོན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་བས་ཀྱང་རྫོང་དང་ལྡན་པའི་སྐྱིན་པ་བཞུགས་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཐབ་མོའི་དོན་གྱི་
གནས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཐན་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་
ནས་ཀྱང་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་གྱུར་ན་
མོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏུན་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་
ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
སྐྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་

དེ་དག་ལས་ཀྱང་གནས་འདི་དག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་གི་ཕྱིར་
སྣམ་ན། འདི་ལྟར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཏང་བ་ལས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟོན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེ་ཤིག་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཅམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅམ་ཞིག་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས།
བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་སྦྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སྟོང་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་གོ་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱང་བར་ཅན་དེའི་རྒྱ་ཡང་རོན་གྱི་
གནས་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་གཞན་
གྱིས་བཤད་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་སྐྱོན་ཡོན་དང་། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་
ཐོབ་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་གདོད་མ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་གནས་པའི་
ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དབྱེངས་དེ་ཉིད་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་གནས་མ་
ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པའི་སྦྱོབས་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་རོན་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་སྦྱིན་ལས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཡི་ནི་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ཟབ་མོའི་རོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྤར་ངི་
སྐད་བརྗོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་སྟོ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་
ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ཉིད་
ལས་འདོད་པའི་དད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་རོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་
ཉིད་ལ་དང་བའི་དད་པ་སྟེ། དད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་ལྷག་པར་མོས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་སློན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ལམ་ལ་འཇུག་

པའི་པན་ཡོན་ལ་གཉིས། བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན། སྒྲོར་བ་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱོད་བ་དྲུག་ལ་འདུག་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན་ནི། བལ་བ་རྣམས་གྱིས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་སྒོ་བྱུང་གྱི་འོ་མ་བསལ་བ་ལས་གནས་མ་
ལུས་བ་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ནི་བདག་འདྲ་བས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་
སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲ་བས་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་སྤུལ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་
ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་དད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་
དམ་པའི་ཚོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་། དགོ་བའི་སྤོགས་ལ་མངོན་པར་སྒོ་བས་བཅོན་འགྲུས་དང་།
གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་རྣམས་མ་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། བཏག་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དུ་གྱུར་བ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གནས་བཞི་པོ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དུ་གྱུར་བ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གནས་བཞི་པོ་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །པར་སྤྱོད་སྐྱུབ་པའི་པན་
ཡོན་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྤོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་
ནས། སྒྲོར་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་པོ་ལྷ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་བ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་པོ་ལྷ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་དང་བྱ་བ་སྟེ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྫོགས་པ་མེད་པས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་སྤོགས་སེར་སྣ་ལ་

སོགས་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་
 བེ། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། བསོད་པ་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལ་སྐྱོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་ཀུན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གྲང་མདོར་
 བསྐྱབ་ན། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མི་མ་ཐུན་
 རྟོགས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྤྱིན་པ་པོ་དང་། སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གོགས་ཤེས་
 བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་སེར་སྣ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་
 འདོད་པས་དེ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གཉེན་པོས་ཤེས་རབ་མཚོག་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དོན་གྱི་གནས་འདི་
 ལྟ་བུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་ཅ་བ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་གཞན་པ་མེད་དེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་མདོན་གྱུར་གྱིས་གཞོན་
 པ་ཅམ་རྒྱས་གྲང་ས་པོན་ཅ་བ་ནས་སྤོང་བར་མི་རྒྱས་ལ། ཤེས་རབ་མཐར་སྤྱིན་པས་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་ས་པོན་ཅ་བ་ནས་སྤོང་བར་རྒྱས་པ་དེའི་སྤྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བའི་གཞི་ནི། དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་གྲང་ཐབ་མོའི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆེས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ད་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་བྱའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པར་
 བྱ་བ་དང་། འཆད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཙོན་རྗེ་ལྟར་
 བཅུམས་པའི་ཚུལ། ཚོས་ལ་གཞོན་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ། བཅུམས་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་

མོ། །བརྩམས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི། དེའི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་
ཚུལ་དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེའི་གནས་བདུན་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རང་བཟོའམ་གཟུ་ལུམས་སུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
འཕགས་པ་གཟུངས་གྱི་དབང་སྤྱད་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་དང་།
དཔལ་སྤེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིལ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་
ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་རྒྱས་པར་དག་པ་རྣམས་དང་། གནས་སྐབས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་
པ་དང་། སྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཚེས་ཉིད་ཟབ་
མོའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཆེད་ནི། རང་གི་དོན་ལས་
བརྩམས་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་པ་སྤང་བའི་སྐྱིབ་པ་སྤོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་ནས་མཐར་ཐུན་པའི་སྤྱད་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་
སྐལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་གང་དག་མཚོག་ཏུ་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་སྟོན་པས་
མོས་པའི་སྟོན་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ལུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པོ་སྐྱམ་པའི་སྟོན་ཅན་དེ་དག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམ་པར་བཤད་དོ་ཞེས་པའོ། །རི་ལྟར། འཆད་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི།
དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྟོན་མེད་འོད་དང་། སྟོག་གི་འོད་དང་། རྗེར་བུའི་འོད་དང་། ཉི་མའི་འོད་དང་། རྩ་བའི་འོད་ཀྱི་སྤང་
བ་ལས་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་མིག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དོན་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ངེས་པའི་ཚོགས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་སྐབས་པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་གྱིས་ཀྱི་
མིག་གིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་

བཤད་བྱའི་དོ་བོ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྡན་ལ་བརྗོད་བྱེད་དག་གི་ཚིག་གི་མ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཀུན་
 ཉན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གསུང་དུ་གྱུར་པས་གཉེན་པོ་ཞི་བ་སྤྱད་ལས་འདས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་ཅིང་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་བསྟན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དོན་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་
 བརྗོད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའོ། །རྒྱ་མཐུན་གུས་པས་སྤང་ཚུལ་ནི། གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་བྱེད་པར་
 རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་གྱི། རང་བཟོ་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་ལ། འཆད་པ་པོའི་བྱེད་པར་ཚོས་དང་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པས་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཐར་བ་སྤྲོད་མེད་པའི་
 སྤྱད་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དེའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ།
 ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་དད་པའི་སྤྱི་བོས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཚོས་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 དག་པའི་ཐབས་ངོས་གཟུང་སྟེ་བསྟེན་པར་གདམས་པ། ཉམས་པའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྤང་བར་གདམས་པ།
 ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དག་པའི་ཐབས་བསྟན་ཚུལ་ལ། རང་བཟོ་སྤོང་ཚུལ་ནི།
 གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཆེས་མཁས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡང་འདིག་ཉེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་དང་ངེ་ལྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོག་ནི་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་མཐུན་གྱི། སངས་
 རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས། དྲང་བ་དང་ངེས་
 པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དང་། ངེས་དོན་ལ་དྲང་
 དོན་ནོ་ཞེས་རང་བཟོས་མ་དགུག་ཅིང་ལོག་པར་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱས་ན། ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་

བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་སློང་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སློབ་པ་ཞེན་སྦྱང་ཚུལ་ནི། ཉོན་
མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་བའི་ཚོས་ལ་བརྟམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱན་ཀྱང་
རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བུར་བྱས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྣ་
ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཐག་བར་གྱུར་པ་དེས་ན། སློབ་པ་ཞེན་གྱི་ལྟ་བུ་ངན་པའི་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱུར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་སློབ་པ་ལ་སློབ་
བསྐྱུར་དུ་མི་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དཔེར་ན་གོས་གཙང་མ་དྲི་མ་མེད་པ་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་རྣམ་
པར་བསྐྱུར་དུ་བྱུང་གིས་སྐྱུམ་གྱིས་གོས་པའི་གོས་དྲི་མ་ཅན་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཉམས་
པའི་རྒྱ་སྦྱང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྟོང་པོ་ངེས་པའི་དོན་ནི་མཚོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་
མན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཅིག་མི་མོས་ཤིང་རྣམ་པར་སློང་བར་འགྱུར་བ་ཅི་སྟམ་པ་ལ། དེ་ནི་
ཚོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུང་ཞིང་སློབ་པ་ཞེན་ཏུ་དམན་པའི་སྤྱིར་དམ་པའི་ཚོས་སློང་བར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པར་མ་གྱུར་པས་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་
དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལོ་
སྟམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པའི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཆེ་རབས་སྤྱ་མར་དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱིས་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བསགས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བྱང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ངེས་པའི་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་དང་གོས་དང་ལོ་ར་ལ་སོགས་པ་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་སྐྱུག་པར་ཆགས་ཤིང་བརྟམས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་
ཅིག་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སུན་འབྲིན་ཅིང་རྣམ་པར་སློང་བ་དང་སྤྱིག་པའི་གོགས་པོ་

ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་
དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགའ་བས་མོས་པ་དམན་
པའི་སྤྱིར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཚོས་ལ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་སྤོང་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། ངན་སོང་སྤོང་
ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་ན་མཚོག་ཏུ་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་རི་ལྟར་འཛིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་དོར་ལ་
མཁས་པའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་འཛིགས་པར་གྲགས་པའི་མེས་སྲེག་པ་དང་ནི་མི་ཟད་
པའི་སྐྱེལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་། གཤེད་མས་གསོད་པ་དང་ནི་ཐོགས་གིས་འབྲིགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་
པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་བས་ཀྱང་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་འཛིགས་པས་སྤང་བྱ་སྟེ་གང་གི་སྤྱིར་ན་མེས་ཚིག་པ་
དང་། སྐྱེལ་གྱིས་ཐོས་པ་དང་། དགས་བསད་པ་དང་། རོ་རྗེའི་མེ་ཐོག་གིས་ལུག་པ་ལས་ནི་ཆེ་འདྲིའི་སྟོག་དང་
བལ་བ་ཅམ་བྱེད་པར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་རྣམས་ལས་པར་སོང་མནར་མེད་པའི་དཔྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་བཤེན་
ཏུ་འཛིག་པར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་པ་ལས་ནི་མནར་མེད་པའི་སྐྱེལ་བསྐྱེད་སྤོང་བར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འཁོར་བ་སྤོང་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་ངན་པ་གང་ཞིག་དུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྲིག་
པའི་གོགས་པོ་བཞེན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པས། སྐྱབས་གནས་སྤོང་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་བགྲོངས་པར་འདོད་པའི་ངན་སེམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་སྐྱེ་མཚའ་འབྲེན་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲོ་མ་པ་དང་མ་དྲིན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་གསོད་པར་
བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་མོང་དུ་བཀྱར་བར་འོས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་གསོད་པར་བྱ་བར་
འོས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། མཚོག་གི་ཚོགས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མི་དེ་
ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དང་།
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསམས་ཤིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་སྤྱིར་དུ་འཚོམས་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཐར་ནས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་

ཡིད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་སྤྱིར་པོ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤང་ཞིང་སྤོང་བ་དེ་ལ་ཐར་བ་སྐྱེན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ལམ་སྐོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །བསོད་ནམས་
བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
དོན་དང་། དེ་རྣམས་འབྲས་བུའི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་
དོན་དང་། དེ་ཉིད་སྐོ་བུར་གྱི་འི་མ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དོན་
དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། དེའི་
རྒྱས་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་སྐྱབ་པའི་སྤོང་ལས་གྱི་དོན་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོ་རྗོའི་གནས་རྣམ་པ་བདུན་
པོ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། འཆད་པ་པོ་བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་གྱི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་མངའ་བ་
བྱང་སྤོང་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་སངས་
རྒྱས་མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་དེ་ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བ་ལས་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་
འི་མ་མེད་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་
ཏེ། མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱུར་
དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཤོག་ཅེས་པའོ། །འཆད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་
སྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷུང་དང་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་
སྤྱིར་དུ་བཤད་པ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞེག་དག་སྤྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ལུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་སྟོ། །དེ་
དག་རྗེས་སུ་བཟུང་སྤྱིར་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རི་ལྟར་སྐོན་སྐོག་ལོར་
བྱུ་ཉི་ཟླ་ལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །དོན་གང་ཞེག་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི་གང་ཞེག་དོན་ལྡན།
ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་བཤད་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཆད་བྱེད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ།
གང་ཞེག་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་འབའ་ཞེག་གིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་བཅམས་
པའི་ཚུལ་ནི། དེ་སྟར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། གང་སྤྱིར་རྒྱལ་ལས་

ཚེས་མཁམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་
 ཚོས་སྒོང་བའི་སྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །སྒོ་དམན་སྲིད་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་སྒོང་བའི་ལས་བསགས་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒོང་བར་གདམས་པ་བསྟན་
 ཅིང། དེའི་རྗེས་ནས་རི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉམས་ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་ཚོས་ལས་
 ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་
 ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་སུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། རོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་
 དང། མཐར་ཐུག་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བརྗོད་པའི་སྐོན་ས་མངོར་
 བསྐྱུ་ན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཕྱན་སུམ་
 ཚོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པར་ནི། དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་ཐ་མ་གཅིག་པོ་འདི་ཡིས་ནི་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱོང་མའི་བསྟན་བཅོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། བན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལེ་ཏུ་ལྷ་པའི་རྣམ་པར་བཤའ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མངོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱུད་སྐྱོང་མའི་བསྟན་བཅོས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མངོད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་
 རྣམ་པར་བཤའ་བ་བྱུབ་སྟེ་མཐའ་དག་རྫོགས་སོ་ཞེས་གྲུང་བའོ། །དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ནི།
 དཔལ་ལྷན་གྲོང་སྲུང་དཔེ་མེད་ཀྱི་མཁམ་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རོ་རྗེའི་དཔོན་པོ། བརྗོད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱ་
 བ་དང། ལོ་རྒྱུ་བ་ལྷ་གྲུའི་དགོ་སྒོར་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོང་སྲུང་དཔེ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བའོ། །མ་རྟོགས་
 ལོག་པར་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི། །སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་དུངས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །ལེགས་བཤའ་འདི་ནི་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་ཡིན། །དགོ་བས་འགྲོ་ཀུན་ལུན་པ་སེལ་བར་ཤོག། །སྟེ་སྟོང་འདྲིན་པ་དཔལ་ལྷན་བཅོན་འབྲས་
 དང། །སྐྱོན་ཚོགས་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོར། རོ་ནང་དཔལ་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ། རྒྱལ་ཁམས་
 རྟོགས་མེད་རིས་མེད་པ་བརྟོན་པ་བཞི་ལྷན་གྱིས་སྐྱར་བའོ། །བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 འབྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །མདྲུལ། ལྷ་ཐམས་ཏུ། །།གཅིག་ཞུས། །། །། །བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་ཅུས་སྟེ། །།